

DIŞ TİCARET DESTEK MERKEZİ

Türkiye Cumhuriyeti - Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı

Serbest Ticaret Anlaşması ve Çorum İli Değerlendirmesi

Araştırma Raporu

11.03.2021

İçindekiler

RAPORUN AMACI	6
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ÜLKE BİLGİLERİ	7
DEMOGRAFİK YAPI	7
PAZAR FIRSATLARI VE TÜKETİM	8
BÖLGESEL EĞİMLER	9
BİRLEŞİK KRALLIK DIŞ TİCARETİ.....	9
TÜRKİYE İLE TİCARETİ	10
DIŞ TİCARET MEVZUATI.....	11
ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR.....	11
AMBALAJ, PAKETLEME VE ETİKETLEME	12
TEKNİK ENGELLER.....	13
DAĞITIM KANALLARI	13
TÜKETİCİ TERCİHLERİ.....	14
TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI POLİTİK VE TİCARİ İLİŞKİLER	16
TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI SERBEST TİCARET ANLAŞMASINA KONU ÜRÜNLER	18
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI HEDEF PAZARI	44
1. SERBEST TİCARET ANLAŞMASI KAPSAMINDA İNCELENEN ÜRÜNLERİN BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI PAZAR VERİLERİ	45
<i>1905 Tatlı Bisküvi ve Gofretler</i>	<i>45</i>
<i>1806 Çikolata ve Kakao İçeren Diğer Gıda Müstahzarları.....</i>	<i>48</i>
<i>2106 Gıda Müstahzarları.....</i>	<i>50</i>
<i>0304 Balık Filetoları ve Diğer Balık Etleri (Taze, Soğutulmuş veya Dondurulmuş)</i>	<i>52</i>
<i>2009 Meyve Suları.....</i>	<i>55</i>
<i>0806 Taze ve Kurutulmuş Üzümler.....</i>	<i>58</i>

0805 Turunçgiller	60
0302 Balıklar (Taze veya Soğutulmuş)	63
0804 Hurma, İncir, Ananas, Avokado Armudu, Guava Armudu, Mango ve Mangost.....	65
1902 Makarnalar.....	68
2008 Sert Kabuklu Meyvalar ve Yenilen Diğer Bitki Parçaları	70
1704 Kakao İçermeyen Şeker Mamulleri.....	73
0809 Kayısı, Kiraz, Şeftali, Erik ve Çakal Eriği	75
0713 Kuru Baklagiller (Kabuksuz).....	78
2007 Reçeller, Jöleler, Marmelatlar, Meyva Veya Sert Kabuklu Meyva Püresi, Meyva Veya Sert Kabuklu Meyva Pastları	80
2. ÜRÜNLERİN GENEL PAZAR HACİMLERİ.....	83
İHRACAT SÜRECİ	84
ÜRÜN FİYATLANDIRMASI.....	84
Fiyatlandırma Opsiyonları	84
NAKLİYE VE ÖDEME YÖNTEMLERİ	85
ÖDEME KOŞULLARI.....	86
İNGİLTERE'DE GIDA SEKTÖRÜ İLE İLGİLİ BİLGİ ALINABİLECEK KAYNAKLAR	88
KAMU KURUMLARI.....	88
MESLEK KURULUŞLARI	88
GENEL DEĞERLENDİRME	90
ÇORUM İLİ BİRLEŞİK KRALLIK İHRACAT DEĞERLENDİRMESİ	93

TABLÖLAR

Tablo 1. Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu.....	18
Tablo 2 (1905 gtip) İngiltere Yıllara Göre İthalat Rakamları	46
Tablo 3 (1905 gtip) Birleşik Krallık'ın İthalat Gerçekleştirdiği Ülkeler.....	46
Tablo 4 (1905 gtip) Birleşik Krallık Çeyreklere Göre İthalat Verileri	47
Tablo 5 (1806 gtip) İngiltere Yıllara Göre İthalat Rakamları	48
Tablo 6 (1806 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	48
Tablo 7 (1806 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	49
Tablo 8 (2106 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	50
Tablo 9 (2106 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	51
Tablo 10 (2106 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	52
Tablo 11 (0304 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Rakamları.....	53
Tablo 12 (0304 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	54
Tablo 13 (0304 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	55
Tablo 14 (2009 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	56
Tablo 15 (2009 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	56
Tablo 16 (2009 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	57
Tablo 17 (0806 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	58
Tablo 18 (0806 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	59
Tablo 19 (0806 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	60
Tablo 20 (0805 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	61
Tablo 21 (0806 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	61
Tablo 22 (0805 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	62

Tablo 23 (0302 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	63
Tablo 24 (0302 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	64
Tablo 25 (0302 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	65
Tablo 26 (0804 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	66
Tablo 27 (0804 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	66
Tablo 28 (0804 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	67
Tablo 29 (1902 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	68
Tablo 30 (0804 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	69
Tablo 31(1902 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	70
Tablo 32 (2008 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	71
Tablo 33 (2008 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	71
Tablo 34 (2008 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	72
Tablo 35 (1704 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	73
Tablo 36 (1704 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	74
Tablo 37 (1704 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	75
Tablo 38 (0809 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	76
Tablo 39 (0809 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	76
Tablo 40 (0809 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	77
Tablo 41 (0713 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	78
Tablo 42 (0713 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	79
Tablo 43 (0713 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	80
Tablo 44 (2007 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri.....	81
Tablo 45 (2007 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler.....	81
Tablo 46 (2007 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri.....	82
Tablo 47 Ürün Gruplarının Pazar Genişlikleri.....	83

Tablo 48. Ödeme ve Teslim Şekilleri85

Tablo 49. Incoterm Terimleri.....86

RAPORUN AMACI

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan ve 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren serbest ticaret anlaşması ile birlikte iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesi öngörülmektedir.

Hazırlanan rapor ile iki ülke arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında, tarımsal alanda belirtilen ürün gruplarının anlaşmaya konu iki ülke arasındaki ticari ilişkilerdeki hacmi ve etkisi incelenecektir. Anlaşmanın genel çerçevesinin ortaya konulması ve anlaşmada belirtilen ürün gruplarında ilimiz için fırsat oluşturabilecek nitelikteki alanların tespit edilmesi bu raporun ana amacını oluşturmaktadır. Ayrıca, söz konusu alanların belirlenmesi, TR83 Bölgesi Rekabetçilik ve Dış Ticaret Merkezi çalışmaları açısından, işletmeler bazında kurulabilecek iş birliği alanlarının incelenmesi ve iş birliklerinin kurulması için süreci hızlandıracak bilgilerin derlenerek hedef grupların saptanması işlemlerinde yol gösterici olacaktır.

Rapor kapsamında, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ülke bilgilerine, ülkenin Türkiye Cumhuriyeti ile arasındaki politik ve ticari ilişkilere, Türkiye'deki işletmelerin Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı pazarına girme sürecinde karşılaşması gereken gerekliliklerin tespitine ve Anlaşmaya ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir.

BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ÜLKE BİLGİLERİ

Kıta Avrupa'sının kuzeybatısında yer alan Britanya Adaları 244.100 km² 'lik bir yüzölçümüne sahip bulunmaktadır. Bu adaların en büyüğü Büyük Britanya, ikinci en büyüğü ise Büyük Britanya adasının batısında bulunan ve üzerinde Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı adadır.

Ana adanın kuzeyinde bulunan İskoçya'nın batısında Hebrides takımada topluluğu yer alırken İskoçya'nın kuzeydoğusunda Orkney ve Shetland adaları sıralanmaktadır. Bütün bu adalar İngiltere'ye bağlıdır. Ancak, İngiltere ile Fransa arasında yer alan Channel Adaları ile İrlanda Denizindeki Isle of Man adası, uluslararası ilişkiler ve güvenlik bakımından Birleşik Krallık'a bağlı bulunmaktadır.

Birleşik Krallığın 244.100 kilometrekarelik yüzölçümünün 130.400 kilometrekarelik kısmı İngiltere'ye aitken, İskoçya 78.800, Galler 20.800 ve Kuzey İrlanda 14.100 kilometrekarelik alanı kapsamaktadır.

Başkenti Londra olan ülkenin diğer önemli şehirleri Birmingham, Leeds, Glasgow ve Sheffield'dir. Ülke topraklarının yaklaşık % 71'lik kısmı ekilmeye müsait alan ve çayırlardan, % 10'luk kısmı ormanlık alanlardan % 19'luk kısmı ise şehirlerden oluşmaktadır.

Demografik Yapı

IMF verilerine göre nüfusun 2020 yılında 67,3 milyon olduğu tahmin edilmektedir. 2021 yılında nüfusun 67,6 milyona yükselmesi beklenmektedir.

BK Resmi İstatistik Kurumu (Office of National Statistics -ONS- <https://www.ons.gov.uk>) tarafından açıklanan Ağustos 2019 tarihli verilere göre ülkenin nüfusu 2019 yılı ortası itibarı ile 66.796.807'dir. 2019 yılı ortası itibarı ile nüfus artış hızı yıllık %0,5'tir. Bu artış hızı 2004'ten bu yana görülen en düşük nüfus artış hızıdır.

Ülkede yaş ortalaması 40,3'tür. 5/25 T.C. Ticaret Bakanlığı, 2021 Nüfusun yaklaşık 56,3 milyonu (%84,3'ü) İngiltere'de yaşamaktadır. Diğer bölgelerde nüfus şöyledir: İskoçya (5,5 milyon), Galler (3,15 milyon), Kuzey İrlanda (1,89 milyon). Nüfusta en büyük artış,

bölgenin ekonomik dinamizmine de paralel olarak Güneydoğu İngiltere’de gerçekleşmiştir. Düşük doğum oranları ve artan yaşam beklentisine bağlı olarak ülke nüfusu giderek yaşlanmaktadır. 65 yaş üzeri nüfusun sayısı, nüfusun diğer kısmına göre daha hızlı artmaktadır. Özellikle son yıllarda İngiltere’deki nüfus artışının arkasında yatan önemli nedenlerden biri ülkeye yönelik göçlerdir. 1990’lara kadar nüfus artışı daha çok doğal nedenlerden (doğum, ölüm sayısı) kaynaklanırken, 1990’ların ortalarından itibaren nüfus artışı net göçmen sayısındaki artıştan etkilenmeye başlamıştır. Ülkeye uluslararası göç artarken, gerçekleşen doğumlar azalmaktadır.

Ülkeye giren göçmen sayısı 2019 yılı ortasında 609.318’dir. Ülkeden giden göç ise 378.804’tür. Aynı dönemde doğumlar ve ölümler arasındaki fark 128.275’tir. Birleşik Krallık nüfusu büyük ölçüde kentlerde yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık %85’i kentlerde yaşamaktadır. IMF verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2020 yılında %5 olacağı ve ülkenin işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 79. sırayı alacağı tahmin edilmektedir. ONS verilerine göre 2020 yılı Ağustos-Ekim dönemi itibarı ile 16-64 yaş arası çalışan nüfusta işsizlik oranı %4,9’dur.

Pazar Fırsatları ve Tüketim

Birleşik Krallık, zengin ve gelişmiş bir ülkenin sunduğu pazar fırsatlarını sunmaya gelecekte de devam edecektir. Ülkenin 2,6 trilyon dolarlık GSYİH’sı ve yaklaşık 40.000’lik kişi başına düşen milli geliri önemli bir pazar büyüklüğü anlamına gelmektedir.

BK, gelişmiş bir tüketim pazarıdır. Demografik eğilimlerin önümüzdeki yıllarda harcama davranışları üzerinde önemli etkisi olacaktır. Ülke nüfusu diğer batı Avrupa ülkelerine kıyasla daha yavaş olsa da yaşlanmaktadır. Ülkenin sosyolojik eğilimlere bağlı olarak yaşlanan nüfus profili sağlık hizmeti ve dinlence, boş zaman geçirme alanlarında talep yaratmaktadır.

Diğer pek çok gelişmiş tüketim pazarında olduğu gibi BK’da da perakende sektörü online alışverişin artması, teknolojik gelişmeler ve tüketicinin değişen talebi gibi nedenlerle evrim geçirmektedir. Bu eğilimler dağıtım kanallarını değiştirmeye devam edecektir. BK, kişi başına düşen online harcamalar bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.

Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi verilerine göre, ülkede web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı, Covid-19

pandemisinin etkisi ile 2020 yılı mayıs ayında %30'a yükselmiştir. Ancak diğer yandan eticaretin büyümesi, önceki otuz yılın çoğunu yeni müşterilere ulaşmak ve satışları artırmak amacıyla yeni mağazalar açarak geçiren geleneksel perakendeciler için ciddi sıkıntılar yaratmaktadır. Covid-19 döneminde hemen hemen tüm sektörlerde online satışlar artmıştır. Gıda perakende kar marjlarındaki düşüşün indirimli süpermarketlerin genişlemesinden kaynaklandığı ancak gıda dışı ürünler için kar marjlarının düşmesinin en önemli sebebinin internet satışları olduğu belirtilmektedir. Diğer yandan Covid-19 nedeniyle kötüleşen perakende sektöründe kapanışların hızlanacağı, işgücü maliyetlerinin de artmasıyla online satışın perakendeciler için daha cazip hale geleceği hakkında yorumlar basında yer almıştır.

Bölgesel Eğilimler

Londra ve İngiltere'nin güneydoğu bölgesi GSYİH'nin % 30'undan fazlasını oluşturmakta olup, BK'nın geri kalanından daha zengindir. Büyük Londra olarak tanımlanan alan ise Avrupa'da refah düzeyi en yüksek olan alandır. Londra'da gelir dağılımı oldukça dengesizdir ve İngiltere'nin gelir düzeyi en düşük insanları da başkentte yaşamaktadır. Ülkedeki gelir düzeyi en düşük olan bölgeler ise Kuzey İrlanda, Galler ve İngiltere'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Bu bölgelerde işsizlik oranı da oldukça yüksektir. Galler ve Kuzeybatı İngiltere'de kömür, çelik ve gemi inşa gibi ağır sanayi bulunmaktadır ve bu bölgeler söz konusu sektörlerde yaşanan gerileme nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Geri kalan bölgeler ve İskoçya'da ise hem gelir düzeyi yüksek hem de düşük gelire sahip kişiler bulunmaktadır. Diğer taraftan bu bölgelerde de gelir dağılımında bölgesel olarak çeşitli eşitsizlikler bulunmaktadır.

Birleşik Krallık Dış Ticareti

Trademap verilerine göre, Birleşik Krallık, 2019 yılında dünya ithalatında % 3,6 pay ile 5. sırada, dünya ihracatında ise % 2,5 pay ile 11. sıradadır.

Bazı istisnai haller dışında ülkenin mal ticareti sürekli açık vermektedir.

Ülke halen gıda, petrol ve petrol ürünleri, motorlu taşıtlar, petrol dışı ham maddeler, giyim, ayakkabı, elektrikli makineler, elektriksiz makineler, mobilya ve aydınlatma ürünleri ile motorlu taşıtlar gibi ürünlerde net ithalatçı konumundadır.

Diğer taraftan eczacılık ürünleri, optik ve tıbbi cihazlar, kimyasal maddeler, başta viski

olmak üzere içecekler, havacılık ve uzay taŐıtları aksam ve parçaları, demir-elik, bakır, ham deri, teknik tekstil sektörlerinde İngiltere net ihracatçı bir ülkedir.

Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında Brexit sonrası dönemde tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin taraflar arasında yürütölen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıŐtır. 1 Ocak 2021’de yürürlüğe giren anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Anlaşma ile çoğu malın gümrüksüz ticaretinin garanti altına alınmış olup, iklim deĐiŐikliĐi, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

Birleşik Krallık, “Ready to Trade” sloganı ile Brexit sonrasında 13 ülke ile ticareti geliŐtirmeyi hedeflemektedir. “Ready to Trade” lkeleri: Türkiye, Meksika, Brezilya, Hindistan, Çin, ABD, Kanada, Avustralya, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore ve Japonya’dır.

Türkiye ile Ticareti

Geleneksel olarak ülkemizin çok önemli bir ticaret ortağı olan Birleşik Krallık, Türkiye’nin dış ticaretinde fazla verdiği ülkelerden biridir.

Birleşik Krallık lkemizin 2019 yılı ihracatında Almanya’dan sonra ikinci büyük pazardır. lke, aynı dönemde ithalat gerçekleŐtirdiĐimiz dokuzuncu önemli tedarikçi olmuŐtur. lke ile dış ticaretimizin hacmi 2019 yılında 16,3 milyar dolara ulaŐmıŐtır. 2019 yılında Birleşik Krallık’a ihracatımız 10,9 milyar dolar tutarında olup, ülkenin toplam ihracatımızdaki payı % 6,3’tür. 2019 yılında ülkeden ithalatımız 5,4 milyar dolardır. Ülkenin toplam ithalatımızdaki payı ise % 2,7’dir. lke ile dış ticaretimizde 2019 yılında yaklaşık 5,5 milyar dolar tutarında fazla söz konusudur.

Birleşik Krallık’ın AB’den ayrılması ve AB ile bir serbest ticaret anlaşması akdetmesi neticesinde 1 Ocak 2021 tarihi itibarı ile ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği, BK ile iliŐkilerimizde geçerliliğini yitirmiŐtir. Türkiye ve Birleşik Krallık arasında 29 Aralık 2020 tarihinde bir serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. 1 Ocak 2021 tarihinde iŐlerlik kazanan BK-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması, Gümrük Birliği ile getirilen kazanımları korumuŐ, sanayi ürünlerinde gümrük vergilerini sıfırlamıŐtır. Temel tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklendirilerek yeni ticari iliŐkimize yansıtılmıŐtır. Anlaşma ile

ayrıca, aralarında okolata, Őekerleme, bisküvi, üzüm suları, gıda müstahzarları ile taze sebze ve meyvelerin de yer aldığı 90 civarında tarım ve işlenmiş tarım ürününde, Birleşik Krallık'ın değişen vergi yapısı uyarınca, AB ile mevcut düzenlemenin ötesine geçecek şekilde vergi muafiyeti elde edilmiştir. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır.

Dış Ticaret Mevzuatı

Avrupa Birliği (AB) üyeliğinden ayrılma kararı alan Birleşik Krallık 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla geçiş sürecini tamamlayacaktır. Halihazırda AB komisyonu ile ayrılma görüşmeleri devam etmekte olup henüz bir sonuca varılamamıştır. Diğer taraftan, geçiş süreci boyunca AB üyesi olmayan ülkelere karşı Topluluğun Ortak Gümrük Tarifesi uygulanmaya devam edecektir.

Bu çerçevede, Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması uyarınca, Türkiye'ye karşı sanayi ürünlerinde gümrük vergisi uygulanmamakta, işlenmiş tarım ürünlerinde Tarım Payı (miktar üzerinden uygulanan ve Ortak Tarım Politikasından kaynaklanan bir koruma aracıdır) üzerinden ve Gümrük Birliği kapsamında bulunmayan işlenmemiş tarım ürünleri için ise OTP çerçevesinde tespit edilen spesifik vergiler uygulanmaktadır.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Birleşik Krallık, ithal ürünlerde halihazırda AB teknik mevzuatını uygulamaktadır. AB teknik mevzuatına göre, ürünler AB pazarına girişte tüketici sağlığı ve güvenliği ile çevre korunmasına ilişkin olarak teste tabi tutularak sertifikasyonları yapılmaktadır.

Avrupa Birliği, ürünlerin serbest dolaşımını uyumlaştırmak amacıyla CE işaretini kullanmaktadır. CE işareti, ürününün Avrupa direktiflerine uygun olarak üretilmiş olduğunun üretici tarafından beyanıdır. Bu beyan üretici tarafından teknik belgeler ile desteklenmelidir. AB mevzuatı gereğince, birçok makine, ekipman, elektrikli alet, oyuncak vb. ürünün Birleşik Krallık'a ihracatı için üzerinde CE işareti bulunması zorunludur. AB pazarına ithal edilen ürünlerin CE işaretli olmasından ithalatçı sorumludur. Diğer bir deyişle ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmelidir.

Avrupa Birliği standartlarına göre, gıda ürünleri için HACCP (Kritik Kontrol Noktalarında Tehlike Analizi Sistemi) zorunluluğu bulunmaktadır. AB genelinde gıdalarla

İlgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen EC 178/2002 sayılı düzenleme ile Gıda Yasası uygulanmaktadır.

2002 yılı içerisinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Genel Gıda Yasası'nın belirlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

AB genelinde pazara sunulan taze meyve ve sebze ürünlerinin kalite ve etiketlemelerine ilişkin pazarlama standartları Ortak Tarım Politikası çerçevesinde çıkartılan EC 2200/96 sayılı kararname ile 28 Ekim 1996 tarihinde belirlenmiştir. Bu yasayla öngörülen standartlara sahip olmayan ürünler pazara sunulmamakta ve pazardan kaldırılmaktadır.

1 Haziran 2007 tarihinde yürürlüğe giren REACH (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals), kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanmasını öngören yeni bir AB düzenlemesidir. Zorunlu bir uygulama olan REACH, bir dizi AB Yönetmelik ve Tüzüğünü kapsamakta ve onları tek bir sistem altında toplamaktadır. Söz konusu mevzuata göre AB pazarına kimyasal madde, müstahzar veya bunları içeren eşya ihracatı yapmak isteyen firmalar REACH mevzuatına tabiidir.

ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve GLOBALGAP sertifikası ise tüketici tercihleri açısından önem taşımaktadır.

Birleşik Krallık'ta sağlık, güvenlik amaçlı denetim uygulamalarında bazı özel durumlar hariç, pazara girişi baştan engelleyen veya güçleştiren katı uygulamalar yerine, genellikle beyan esasına dayalı, nihai sorumluluğu ithalatçıya veya dağıtıcıya bırakan esnek bir yaklaşım benimsenmiştir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Birleşik Krallık'ta tarifeler, gümrük denetimi, sağlık kontrolleri, miktar ve değer kontrolleri, lisans-standart ve etiket uygulamaları vb. konular bakımından AB ülkelerindeki uygulamadan farklı ve özel olarak dikkati çeken, ithal edilen ürünlerin pazara girişine engel oluşturan bir uygulama bulunmamaktadır. Söz konusu uygulamalara ilişkin aşağıdaki adreslerden detaylı bilgiye ulaşmak mümkündür.

Teknik Engeller

Birleşik Krallık tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye www.teknikengel.gov.tr sitesinden erişilebilmektedir.

Ticarette Teknik Engeller web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

Dağıtım Kanalları

Birleşik Krallık'ta firmalarının tamamına kendilerinin sahip olduğu şubelerden, bağımsız ticaret firmalarına kadar her türlü dağıtım kanalı mevcuttur. Dağıtım kanalının seçimi satılacak olan ürünün özelliklerine göre değişmektedir. Diğer taraftan e-ticaret son yıllarda çok yaygınlaşmıştır ve e-ticaretin payı her geçen gün artmaktadır.

Distribütörlerin kullanımı acentelere göre daha yaygındır. Bazen firmalar farklı bölgelerde farklı distribütörler ile çalışmayı tercih edebilmektedir. Acente, distribütör ve ana firma arasındaki yasal ilişkiler çoğunlukla AB yasalarına uygun şekilde düzenlenmiştir. Firmalarımızın dağıtım kanalını seçerken satış sonrası destek, müşterilerinin coğrafi konumları, kanal üzerinde istedikleri kontrol oranı, finansal ve tanıtım desteği gibi konuları göz önünde bulundurmaları faydalı olacaktır.

Birleşik Krallık'ta ürünün menşei, ağırlığı, boyutları, kimyasal bileşenleri ve tehlike içerdiği muhtemel durumlar hakkında bilginin perakende satışa sunulan ürünlerde yer alması gerekmektedir. Eğer ürün etiketlenemiyor ise o zaman söz konusu bilginin ambalaj ve/veya kullanma kılavuzu gibi basılı olarak bulundurulması gerekmektedir. İngiliz ölçü biriminin Avrupa'dan farklı olması nedeniyle giyim eşyalarındaki etiketlerde bu durumun göz önüne alınması faydalı olacaktır. Birleşik Krallık'ta ölçü sistemleri açısından çift etiketleme yoğun olarak kullanılmaktadır.

AB’de zorunlu olan etiketleme ile ilgili kuralların Birleşik Krallık için de gerekli olduğu unutulmamalıdır. Bu tip etiketleme hem tüketiciler tarafından olumlu karşılanmakta hem de pazarlama da bir araç olarak kullanılmaktadır.

Buna ek olarak ürünün çevre dostu olduğunu belirten “Eco-label” kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır. Çevre dostu ürünlere yönelik talebin artması ve kişilerin çevre konusunda gittikçe daha dikkatli hale gelmesi söz konusu etiketin kullanımını artırmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Ulusal İstatistik Ofisi tarafından yayınlanan son verilerine göre; 2019 yılı 4. Çeyrek (EkimAralık) döneminde tüketici harcamalarındaki yurtiçi büyüme %0,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu büyümeye en büyük katkı konut, su, gaz, elektrik ve diğer yakıtlardan kaynaklanmaktadır. En büyük olumsuz katkı ise, toplam büyümeye %0,04 negatif katkıda bulunan restoran ve otellerden kaynaklanmaktadır.

En son açıklanan Aralık 2019 tarihindeki verilere göre; Birleşik Krallık'ta haftalık ortalama hane halkı harcaması, 2018 ile biten mali yılsonunda 572,60 £ olarak kaydedilmiştir; bu değer enflasyon da dikkate alındığında 2005 ile biten mali yıldan bu yana en yüksek haftalık harcama sayılmaktadır. Hanehalkı harcamaları aşağıdaki unsurları kapsamaktadır.

- Ulaşım, haftalık ortalama 80,80 £ harcama ile hane halkının toplam harcamalarının % 14'üne karşılık gelmektedir.
- 50-74 yaşları arasında yetişkinleri olan haneler, konut harcamalarının neredeyse dörtte birini değişiklik ve iyileştirmeler için harcamıştır.
- Haftalık ortalama hane halkı harcaması Londra ve Güney Doğu'da (650 £) en yüksek iken, Kuzey Doğu'daki harcama en düşüktür, yaklaşık 200 £ daha azdır.
- 30 yaşın altındaki kişiler ve Kuzey İrlanda'daki haneler en çok paket yemek ile evde yemek yemiş ve sırasıyla 7,80 £ ve 8,60 £ harcamıştır
- Hane halklarının dışarda alkollü içeceklere haftalık ortalama harcaması, enflasyonu ayarladıktan sonra 10 yıl öncesine (10,90 £) kıyasla 2018 ile biten mali yılda (8,00 £) daha azdır.

Bundan başka, McKinsey's Sales & Marketing Practice tarafından 28 ülkede yapılan 11 Nisan 2018 tarihli tüketici araştırmasında, Birleşik Krallık'ta ankete katılanların %39'unun

ambalajlı tüketim ürünlerini online satın alma tercihlerinin bulunduğunu, online alışverişi kullanan tüketicilerin yaş ortalamasının 30-39 arasında değiştiğini, tüketicilerin online satın almalarda toplu satın alma olasılıklarının daha yüksek olduğunu, indirim ve teklifleri belirleyebilmeleri halinde daha fazla harcama yapma eğiliminde olduklarını göstermektedir. Alıcıların fırsatları bulabilmek için dijital kanalları kullandıklarını; “fiyat” ve “ücretsiz teslimat”ın Birleşik Krallık’ta ankete katılanların %47’sinin satın alma kararlarını belirleyen en önemli iki faktör olduğunu tespit etmişlerdir. Diğer yandan promosyon ve indirimler, üçüncü sırada tüketici kararlarını etkilemektedir. Ayrıca ürünlere ilişkin "sıkça birlikte satın alınan" stil önerilerinin Birleşik Krallık'ta alışveriş yapanların %25'inde özellikle popülerlik gösterdiği gözlemlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI POLİTİK VE TİCARİ İLİŞKİLER

Türkiye - Birleşik Krallık ikili ilişkileri, tarihten gelen güçlü bağların da etkisiyle, çok boyutlu yapıya sahiptir. NATO müttefikimiz Birleşik Krallık, Türkiye'nin Avrupa'daki önde gelen ortakları arasında yer almaktadır. Orta Doğu'da yaşanan gelişmeler, Kıbrıs, ülkemizin Avrupa Birliği (AB) üyelik süreci ile Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması ("Brexit") ertesindeki yeni ilişkiler düzeni, güvenlik ve terörizmle mücadele alanında işbirliği, düzensiz göç, ekonomik ve savunma sanayii işbirliği, ikili temasların gündemindeki öncelikli konulardır.

2007 yılında iki seneliğine yürürlüğe giren "Türkiye - Birleşik Krallık Stratejik Ortaklık Belgesi", dönemin Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron'ın 26 - 27 Temmuz 2010 tarihlerinde ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında gözden geçirilerek yenilenmiş ve *(dönemin Başbakanı olarak)* Sayın Cumhurbaşkanımız ile Başbakan Cameron tarafından imzalanmıştır. Söz konusu belgede, ortaklığın geliştirileceği alanlar; "İkili İlişkiler, İkili Ticaret ve Yatırımlar, Türkiye'nin AB Üyeliği, Bölgesel İstikrar ve Barış, Kıbrıs, Savunma, Küresel Güvenlik, Küçük ve Hafif Silahların Yasadışı Ticareti, Yasadışı Göçle Mücadele, Enerji Güvenliği ve Düşük Karbonlu Yakıt Geleceği, Kültürlerarası Diyalog ile Eğitim ve Kültür" başlıkları altında sıralanmıştır.

Birleşik Krallık, kendisi AB üyeliğinden ayrılmış olmakla birlikte, ülkemizin AB üyeliğine partiler üstü bir devlet politikası olarak destek vermektedir. Öte yandan, uluslararası alanda karşılaşılan sınamalarda benimsenen benzer tutumlar, NATO İttifakı ve ikili düzeydeki yakın askerî iş birliği ile giderek artan ticaret hacmi gibi unsurlar, ilişkilerin ulaştığı noktayı açıkça göstermektedir.

Türkiye, "Brexit" sonrası dönemde ikili ilişkilerin mevcut seviyesinin muhafaza edileceği ve geliştirilmesi için çalışılacağı öncelikli ülkeler arasında zikredilmektedir. Ülkemiz tarafından, "Brexit" bağlamında, Birleşik Krallık'la ikili ticaretimizdeki olumlu ivmenin kaybedilmemesi ve Birleşik Krallık'taki vatandaşlarımızın AB Ortaklık Hukuku'ndan kaynaklanan haklarına hanel getirilmemesi konusundaki beklenti ve endişelerimiz çeşitli fırsatlarda Birleşik Krallık tarafına hatırlatılmaktadır.

Türkiye ile Birleşik Krallık arasındaki ikili ilişkilere sivil toplumun da katılımıyla yeni bir kurumsal boyut katmak amacıyla iletişim platformu olarak 2011 yılında tasarlanan Türk - İngiliz Tatlıdil Forumu'nun yedinci ve son toplantısı, 11 - 13 Mayıs 2018 tarihleri arasında Birleşik Krallık'ın Reading şehrinde gerçekleştirilmiştir. Sekizinci toplantı, 2019 yılında "Brexit" süreci nedeniyle, 2020 yılında ise Covid-19 salgını neticesinde sekteye uğramıştır. Salgın çerçevesindeki gelişmeler göz önünde bulundurularak, sekizinci toplantının ülkemiz ev sahipliğinde yapılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

İkili askerî ve savunma sanayii iş birliği bağlamında, Millî Muharip Uçak ("TF-X") projesi çerçevesinde, ülkemiz ile Birleşik Krallık arasında gelişen ortaklık, bu alandaki iş birliğinin daha da derinleşmesi için sağlam bir zemin sunmaktadır.

Ülkemizin en çok ticaret yaptığı 6. ülke konumundaki Birleşik Krallık'la ikili ticaret dengesi, 2001 yılından bu yana ülkemiz lehinedir. 2019 verilerine göre, Birleşik Krallık, en çok ihracat yaptığımız ikinci, en çok ithalat yaptığımız dokuzuncu ülke konumunda yer almıştır.

2019 yılında ihracatımız bir önceki yıla kıyasla %2 azalarak 10 milyar 870 milyon Dolar, ithalatımız ise %27 azalarak 5 milyar 427 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında ikili ticaret hacmimiz, % 12 oranında azalarak 16 milyar 297 milyon Dolar seviyesinde kalmıştır. Yaşanan düşüşe rağmen, Birleşik Krallık, en büyük altıncı ticaret ortağımız olma konumunu sürdürmüştür.

Birleşik Krallık'ta 250 bini Türkiye, 150 bini KKTC kökenli olmak üzere, takriben 400 bin vatandaş ve soydaşımız bulunmaktadır. (Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, 2020)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI SERBEST TİCARET ANLAŞMASINA KONU ÜRÜNLER

1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında gümrük vergileri ortadan kaldırılan ya da gümrük vergisine indirim uygulanan ürünler gümrük tarife istatistik pozisyonları ile anlaşma metninde belirtilmiştir.

Serbest ticaret anlaşması kapsamında değerlendirilen ürünler ağırlıklı olarak; bisküvi, şekerli ve çikolatalı mamuller, gıda müstahzarları, su ürünleri, meyve suyu, yaş meyve sebze, makarna, konserve, bakliyat ve konserve ana başlıklarında gümrük düzenlemeleri gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu

Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Türkiye'den İthalatı (milyon)	Türkiye'nin Pazar Payı (% ortalama)	Gümrük Vergisi Oranları (% ortalama)	STA'DA Yer Alan GTİP	TUİK GTİP 2020 Tanımlar
Bisküvi	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	20.24	0.7	3.9	1905.10.00	Gevrek ekme
						1905.20.10	Zencefilli ekme vb. (sakkaroz oranı<% 30)
						1905.20.30	Zencefilli ekme vb. (% 30 =<sakkaroz oranı<% 50)
						1905.20.90	Zencefilli ekme vb. (sakkaroz oranı =>% 50)
						1905.31.11	Tatlı bisküviler (gofretler çikolata/kakao içeren, ambalajlı=<85 gr)
						1905.31.19	Tatlı bisküviler (gofretler çikolata/kakao içeren, diğer)
						1905.31.30	Tatlı bisküviler (katı süt yağı =>% 8)
						1905.31.91	Çift katlı doldurulmuş bisküviler
						1905.31.99	Tatlı bisküviler; diğer
						1905.32.05	Gofret ve waffle (ağırlık itibarıyla % 10'dan fazla su olan)
						1905.32.11	Gofret ve waffle (çikolata/kakao içeren, ambalajlı=<85 gr)
						1905.32.19	Waffle ve gofretler (çikolata/kakao içeren, diğer)
						1905.32.91	Waffle ve gofretler (tuzlanmış)
						1905.32.99	Waffle ve gofretler (diğerleri)

						1905.40.10	Gevrekler
						1905.40.90	Kızartılmış ekmek ve diğer kızartılmış mamuller
						1905.90.10	Mayasız ekmek (matzos)
						1905.90.20	Hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı vb.
						1905.90.30	Ekmekçi mamulleri; bal, yumurta, peynir/meyvesiz; şeker, katı yağ =<% 5
						1905.90.45	Bisküviler
						1905.90.55	Ekmekçi mamulleri; aromalı/tuzlu ürünler
						1905.90.70	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri (ağırlıkça >=%5 sukroz, invert şeker veya izoglikoz içerenler)
						1905.90.80	Diğer ekmekçilik ürünleri
Şekerli ve Çikolata lı Mamuller	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	9.21	0.44	0.1	1806.10.15	Kakao tozu ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içeren fakat sukroz içeren ya da sakaroz, ağırlık dahil göre <% 5 ihtiva etmektedir. ters şeker, sükroz olarak ifade veya sukroz gibi ifade sakkaroz
						1806.10.20	Kakao tozu, dahil, sukroz, ağırlık olarak > = 5%, fakat <% 65 ihtiva eden, şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış. ters şeker, sükroz olarak ifade veya sukroz gibi ifade sakkaroz
						1806.10.30	> =% 65, fakat <% 80 sukroz, dahil içeren, kakao tozu, tatlandırılmış. ters şeker, sükroz olarak ifade veya sukroz gibi ifade sakkaroz
						1806.10.90	Kakao tozu; sakkaroz => % 80
						1806.20.10	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (kakao yağ/katı süt yağı=>% 31, ambalaj>2 kg)
						1806.20.30	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (%25=<kakao yağı/katı süt yağı<% 31, ambalaj>2 kg)
						1806.20.50	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (kakao yağı =>% 18, ambalaj>2 kg)
						1806.20.70	Sütlü çikolata kırıntıları (ambalaj>2 kg)
						1806.20.80	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (kakao ile kaplanmış, ambalaj>2 kg)
						1806.20.80.12	Çikolata içeceklerin hazırlanması için, 1701 99 alt pozisyonlarında 1701 91 katma kamışı veya şeker pancarı net ağırlığının% 65 ya da daha fazlasını ihtiva eden
						0406.90.86.90	Diğer

					1806.20.80.92	Çikolata içeceklerin hazırlanması için, 1701 99 alt pozisyonlarında 1701 91 katma kamışı veya şeker pancarı net ağırlık itibariyle% 70 ya da daha çok ihtiva eden
					0406.90.86.90	Diğer
					1806.20.95	Kakao ve çikolata içeren diğer gıda müstahzarları (ambalaj>2 kg)
					1806.20.80.12	Çikolata içeceklerin hazırlanması için, 1701 99 alt pozisyonlarında 1701 91 katma kamışı veya şeker pancarı net ağırlığının% 65 ya da daha fazlasını ihtiva eden
					0406.90.86.90	Diğer
					1806.20.80.92	Çikolata içeceklerin hazırlanması için, 1701 99 alt pozisyonlarında 1701 91 katma kamışı veya şeker pancarı net ağırlık itibariyle% 70 ya da daha çok ihtiva eden
					0406.90.86.90	Diğer
					1806.31.00	Diğer gıda müstahzarları; ağırlığı =< 2 kg, kakao/çikolata içeren (doldurulmuş)
					1806.32.10	Gıda müstahzarları; ağırlığı <=2 kg, kakao/çikolata içeren dondurulmamış, ilave hububat, meyve/sert kabuklu meyve içeren
					1806.32.90	Diğer gıda müstahzarları; ağırlığı <= 2 kg, kakao/çikolata içeren (doldurulmamış)
					1806.90.11	Çikolata (alkol içeren)
					1806.90.19	Çikolata (diğerleri)
					1806.90.31	Diğer çikolata ve çikolata mamulleri (doldurulmuş)
					1806.90.39	Diğer çikolata ve çikolata mamulleri (doldurulmamış)
					1806.90.50	Şekerci mamulleri; kakaolu şekerci mamul.ve şeker yerine kullanılan maddelerd.
					1806.90.60	Ekmeğe sürülerek yenilen kakaolu ürünler
					1806.90.70	Meşrubat yapımında kullanılan kakaolu müstahzarlar
					1806.90.90	Tarifenin başka yerinde yer almayan kakao/çikolata içeren diğer gıda müstahzarları
					1806.90.90.11	(Sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil olmak üzere), sükrozun ağırlıkça% 70'ten daha az içeren
					1806.90.90.19	sükrozun ağırlıkça% 70 ya da daha fazlasını ihtiva eden (dahil sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker)
					1806.90.90.11	(Sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil olmak üzere),

						sükrozun ağırlıkça% 70'ten daha az içeren	
					1806.90.90.19	sükrozun ağırlıkça% 70 ya da daha fazlasını ihtiva eden (dahil sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker)	
Gıda Müstahzarları	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	12.31	0.64	0.5	2106.10.20	, <% 1,5 süt yağı, <% 5 sükroz veya izoglikoz, <% 5 glüköz ya da <% 5 nişasta katı süt yağı, sükroz, izoglikoz nişasta veya glüköz içeren veya ağırlıkça içermeyen protein konsantreleri ve dokulu protein maddeleri dışında,
						2106.10.80	Proteinli gıda müstahzarları ve mamalar; diğer
						2106.90.20	Bileşik alkol müstahzarları (içki imalinde kullanılan koku esaslı olanlar hariç)
						2106.90.30	İzoglikoz şurupları
						2106.90.51	Laktoz şurubu; tatlandırılmış/reklendirilmiş
						2106.90.55	Glikoz şurubu ve malto dekstrin şurubu; tatlandırılmış/reklendirilmiş
						2106.90.59	Tatlandırılmış/reklendirilmiş şeker şurupları; diğer
						2106.90.92	Diğer gıda müstahzarları; katı süt yağı<% 1, 5; sakkaroz/izoglikoz<%5, nişasta/glikoz<%5
						2106.90.98	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları
						Su Ürünleri	0304
0304.32.00	Yayın balığı (Pangasius spp., Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş						
0304.33.00	Nil Levreği (Lates niloticus) filetoları; taze veya soğutulmuş						
0304.39.00	Sazan, yılan, yılanbaş balıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş						
0304.41.00	Pasifik somonları, Atlantik somonları ve tuna somonlarının filetoları; taze veya soğutulmuş						
0304.42.10	Alabalık filetoları (Oncorhynchus mykiss türünden adedinin ağırlığı > 400 gr); taze veya soğutulmuş						
0304.42.50	Alabalık filetoları (Oncorhynchus apache veya Oncorhynchus chrysogaster türü); taze veya soğutulmuş						
0304.42.90	Diğer alabalıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş						
0304.43.00	Yassı balıkların filetoları; taze veya soğutulmuş						

					0304.44.10	Soğuksu, Atlantik, Pasifik ve Kutup morinası balıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.44.30	Kömür balığı (Pollachius virens) filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.44.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, vb.ailesine ait diğer balıkların filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.45.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius) filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.46.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.47.10	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.47.20	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus) filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.47.30	Pamuk balığı (Prionace glauca) filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.47.90	Diğer köpek balıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.48.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)] filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.49.10	Diğer tatlısı balıkları filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.49.50	Kırmızı balık (Sebastes spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.49.90	Diğer tuzlusu balıkların filetoları; taze veya soğutulmuş
					0304.51.00	Tilapya, yayın, sazan, nil levreği, yılan ve yılanbaş balıklarının etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.52.00	Alabalıkgillerin etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.53.00	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae vb. familyasına ait balıkların etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.54.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius) etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.55.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.) etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.56.10	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.) etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.56.20	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus) etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.56.30	Pamuk balığı (Prionace glauca) etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.56.90	Diğer köpek balıklarının etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.57.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)] etleri; taze veya soğutulmuş

					0304.59.10	Diğer tatlısu balıkları etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.59.50	Ringa balığı filetları; taze veya soğutulmuş
					0304.59.90	Diğer tuzlusu balıkların etleri; taze veya soğutulmuş
					0304.61.00	Tilapia balığı (<i>Oreochromis spp.</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.62.00	Yayın balığı (<i>Pangasius spp.</i> , <i>Silurus spp.</i> , <i>Clarias spp.</i> , <i>Ictalurus spp.</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.63.00	Nil Levreği (<i>Lates niloticus</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.69.00	Sazan, yılan, yılanbaş balıklarının filetları; dondurulmuş
					0304.71.10	Pasifik morinası (<i>Gadus macrocephalus</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.71.90	Diğer morina balıklarının filetları; dondurulmuş
					0304.72.00	Haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.73.00	Kömür balığı (<i>Pollachius virens</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.74.11	Sığ su ve derinsu berlam balıklarının filetları; dondurulmuş
					0304.74.15	Arjantin berlam balıklarının filetları; dondurulmuş
					0304.74.19	Merluccius cinsi diğer berlam balıklarının filetları; dondurulmuş
					0304.74.90	Urophycis cinsi berlam balıklarının filetları; dondurulmuş
					0304.75.00	Alaska mezigit balıkları (<i>Theragra chalcogramma</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.79.10	Kutup morinası (<i>Boreogadus saida</i> türü balıklar) filetları; dondurulmuş
					0304.79.30	Mezigit balıkları (<i>Merlangius merlangus</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.79.50	Mavi Grenadier balıklarının (<i>Macruronus novaezelandiae</i>) filetları; dondurulmuş
					0304.79.80	Gelincik Balığı filetları; dondurulmuş
					0304.79.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, vb. familyasına ait diğer balıkların dondurulmuş filetları
					0304.81.00	Pasifik, Atlantik ve Tuna somonlarının filetları; dondurulmuş

					0304.82.10	Alabalık (<i>Oncorhynchus mykiss</i> türünden adedinin ağırlığı > 400 gr) filetoları; dondurulmuş
					0304.82.50	Alabalık filetoları (<i>Oncorhynchus apache</i> veya <i>Oncorhynchus chrysogaster</i> türü); dondurulmuş
					0304.82.90	Diğer alabalık filetoları; dondurulmuş
					0304.83.10	Yıldızlı pisi balığı (<i>Pleuronectes platessa</i>) filetoları; dondurulmuş
					0304.83.30	Dere pisi balığı (<i>Platichthys flesus</i>) filetoları; dondurulmuş
					0304.83.50	Dört noktalı pisi balığı (<i>Lepidorhombus</i> spp.) filetoları; dondurulmuş
					0304.83.90	Diğer yassı balıkların filetoları; dondurulmuş
					0304.84.00	Kılıç balığı (<i>Xiphias gladius</i>) filetoları; dondurulmuş
					0304.85.00	Diş balıkları (<i>Dissostichus</i> spp.) filetoları; dondurulmuş
					0304.86.00	Ringa balığı (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>) filetoları; dondurulmuş
					0304.87.00	Ton balıkları (<i>Thunnus</i> cinsi), orkinoslar veya yazılı orkinosların filetoları; dondurulmuş
					0304.88.11	Mahmuzlu camgöz (<i>Squalus acanthias</i>) ve Kedi balığı (<i>Scyliorhinus</i> spp.) filetoları; dondurulmuş
					0304.88.15	Dikburun köpek balığı (<i>Lamna nasus</i>) filetoları; dondurulmuş
					0304.88.18	Pamuk balığı (<i>Prionace glauca</i>) filetoları; dondurulmuş
					0304.88.19	Diğer köpek balıklarının filetoları; dondurulmuş
					0304.88.90	Keler balığı [Rays and skates (<i>Rajidae</i>)] filetoları; dondurulmuş
					0304.89.10	Diğer tatlısu balıkları filetoları; dondurulmuş
					0304.89.21	Kırmızı balık (<i>Sebastes marinus</i> türünden olanlar) filetoları; dondurulmuş
					0304.89.29	Diğer kırmızı balık filetoları; dondurulmuş
					0304.89.30	<i>Euthynnus</i> cinsi balık filetoları; dondurulmuş
					0304.89.41	Avustralya uskumrusu - <i>Scomber Australasicus</i> filetoları; dondurulmuş
					0304.89.49	Diğer uskumru balıklarının filetoları; dondurulmuş
					0304.89.60	Fener balıkları (<i>Lophius</i> spp.) filetoları; dondurulmuş
					0304.89.90	Diğer tuzlusu balıkların dondurulmuş filetoları

					0304.91.00	Kılıç balığı etleri (dondurulmuş)
					0304.92.00	Diş balıkları etleri (dondurulmuş)
					0304.93.10	Tilapya, yayın, sazan, yılan, nil levreği ve yılanbaş balıklarının etleri (surimi); dondurulmuş
					0304.93.90	Diğer tilapya, yayın, sazan, yılan, nil levreği ve yılanbaş balıklarının diğer etleri; dondurulmuş
					0304.94.10	Alaska mezgıt balıkları (Theragra chalcogramma) etleri (surimi); dondurulmuş
					0304.94.90	Diğer alaska mezgıt balıkları (Theragra chalcogramma) diğer etleri; dondurulmuş
					0304.95.10	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, vb. familyasına ait balıklar, Alaska mezgıt balıkları etleri (surimi); dondurulmuş
					0304.95.21	Pasifik morinası (Gadus macrocephalus) etleri; dondurulmuş
					0304.95.25	Soğuksu morinası (Gadus morhua) etleri; dondurulmuş
					0304.95.29	Atlantik ve Kutup morinası balıklarının etleri; dondurulmuş
					0304.95.30	Haddock (Melanogrammus aeglefinus) etleri; dondurulmuş
					0304.95.40	Kömür balıkları (Pollachius virens) etleri; dondurulmuş
					0304.95.50	Merluccius cinsi berlam balıkları etleri; dondurulmuş
					0304.95.60	Mezgıt balıkları (Micromesistius poutassou veya Gadus poutassou) etleri; dondurulmuş
					0304.95.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, vb. familyasına ait diğer balıkların etleri; dondurulmuş
					0304.96.10	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.) etleri; dondurulmuş
					0304.96.20	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus) etleri; dondurulmuş
					0304.96.30	Pamuk balığı (Prionace glauca) etleri; dondurulmuş
					0304.96.90	Diğer köpek balıklarının etleri; dondurulmuş
					0304.97.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)] etleri; dondurulmuş
					0304.99.10	Diğer balıkların surimi etleri (dondurulmuş)
					0304.99.21	Diğer tatsız balıklarının etleri (dondurulmuş)

						0304.99.23	Ringa balıkları etleri (dondurulmuş)
						0304.99.29	Kırmızı balıkların etleri (dondurulmuş)
						0304.99.55	Dört noktalı pisi etleri (dondurulmuş)
						0304.99.61	Çapak balıkları etleri (dondurulmuş)
						0304.99.65	Fener balıkları etleri (dondurulmuş)
						0304.99.99	Diğer tuzlusu balıklarının etleri (dondurulmuş)
Meyve Suyu	2009	Meyve ve sebze suları	14.86	1.44	6.7	2009.11.11	Dondurulmuş portakal suyu, fermante edilmemiş, Brix değeri > 67 20 ° C, 100 kg <= 25 GBP değeri, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içeren ya da içermeyen (hariç. İhtiva eden ruh)
						2009.11.19	Dondurulmuş portakal suyu, fermante edilmemiş, Brix değeri > 67 20 ° C, değeri > 100 kg 25 GBP, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içeren ya da içermeyen (hariç. İhtiva eden ruh) de
						2009.11.91	Portakal suyu (dondurulmuş; brix değeri =<67, 100 kg için kıymeti =<30 euro, ilave şeker oranı >%30)
						2009.11.99	Portakal suyu (dondurulmuş; brix değeri 67'den az, diğer)
						2009.12.00	Portakal suyu (dondurulmamış; brix değeri 20'den az)
						2009.19.11	Portakal suyu (diğer; brix değeri 67'yi geçen, 100 kg için kıymeti =<30 euro)
						2009.19.19	Portakal suyu (diğer; brix değeri 67'yi geçen, diğer)
						2009.19.91	Portakal suyu (diğer; 20< brix değeri =<67, 100 kg için kıymet =<30 euro ilave şeker oranı >%30))
						2009.19.98	Portakal suyu (diğer; brix değeri 67'yi geçmeyen, diğer)
						2009.21.00	Greyfurt suyu (brix değeri 20'den az)
						2009.29.11	Greyfurt suyu (brix değeri 67'yi geçen, 100 kg için kıymeti =<30 euro)
						2009.29.19	Greyfurt suyu (brix değeri 67'yi geçen, diğer)
						2009.29.91	Diğer greyfurt suları (brix değeri; 20-67 olan, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az)
						2009.29.99	Diğer greyfurt suları (brix değeri; 20-67 olan, diğer)
2009.31.11	Diğer meyve suları (brix < 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekerli)						

					2009.31.19	Diğer meyve suları (brixs< 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekerli)
					2009.31.51	Limon suları (brixs değeri 20'den az, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekerli)
					2009.31.59	Limon suları (brixs değeri 20'den az, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekerli)
					2009.31.91	Diğer turunçgil suları (brixs< 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekerli)
					2009.31.99	Diğer turunçgil suları (brixs< 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekerli)
					2009.39.11	Diğer turunçgil suları (brixs değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az)
					2009.39.19	Diğer turunçgil suları (brixs değeri 67'den fazla, diğer)
					2009.39.31	Diğer turunçgil suları (brixs= 20-67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekerli)
					2009.39.39	Diğer turunçgil suları (brixs = 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekerli)
					2009.39.51	Limon suyu (brixs değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekeri %30 fazla)
					2009.39.55	Limon suyu (brixs değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekeri %30 az)
					2009.39.59	Limon suyu (brixs değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekerli)
					2009.39.91	Diğer turunçgil suları (brixs= 20-67, 100 kg için değeri 30 euro'dan az, şekeri %30 fazla)
					2009.39.95	Diğer turunçgil suları (brixs= 20 - 67, 100 kg için değeri < 30 euro, şekeri %30 az)
					2009.39.99	Diğer turunçgil suları (brixs 20 - 67, 100 kg için değeri 30 euro'dan az, şekerli)
					2009.41.92	Ananas suyu; brix değeri <=20, ilave şeker içeren
					2009.41.99	Ananas suyu (brix değeri 20'den az, diğerleri ve şekerli)
					2009.49.11	Ananas suyu (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az)
					2009.49.19	Ananas suyu (brix değeri 67'den fazla, diğerleri)
					2009.49.30	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla ve şekerli)
					2009.49.91	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, diğerleri, %30'dan fazla şekerli)
					2009.49.93	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, diğerleri, %30'dan az şekerli)
					2009.49.99	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, diğerleri, şekerli)

					2009.50.10	Domates suyu (ilave şeker içeren)
					2009.50.90	Domates suyu (ilave şekerlessiz)
					2009.61.10	Üzüm suyu (brix değeri 30'dan az, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla)
					2009.61.90	Üzüm suyu (brix değeri 30'dan az, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan az)
					2009.69.11	Üzüm suyu (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 22 euro'dan az)
					2009.69.19	Üzüm suyu (brix değeri 67'den fazla, diğlerleri)
					2009.69.51	Üzüm suyu (30<brix değeri =<67, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla, konsantre edilmiş)
					2009.69.59	Üzüm suyu (30<brix değeri =<67, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla, diğler hallerde)
					2009.69.71	Üzüm suyu (brix= 30-67, 100 kg için değeri<18 euro, şeker> %30, konsantreli)
					2009.69.79	Üzüm suyu (brix 30-67, 100 kg için değeri< 18 euro, şeker> %30, konsantresiz)
					2009.69.90	Üzüm suyu (brix değeri 30-67, 100 kg için değeri 18 euro'dan az, şeker %30'dan az, diğler)
					2009.71.20	Elma suyu (brix değeri 20'den az, diğler, şekerli)
					2009.71.99	Elma suyu (brix değeri 20'den az, diğler, şekerlessiz)
					2009.79.11	Elma suyu (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 22 euro'dan az)
					2009.79.19	Elma suyu (brix değeri 67'den fazla, diğler)
					2009.79.30	Elma suyu (20<brix değeri= < 67, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla, şekerli)
					2009.79.91	Elma suyu (20<brix değeri= < 67, diğlerleri, şeker oranı %30'u geçeri)
					2009.79.98	Elma suyu (20<brix değeri= < 67, diğlerleri, şeker oranı %30'u geçermeyen)
					2009.81.11	Yaban Mersini suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti <= 30 Avro
					2009.81.19	Yaban Mersini suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro
					2009.81.31	Yaban Mersini suyu; brix değeri <= 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro, ilave şeker içeren
					2009.81.51	Yaban Mersini diğler suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker > %30
					2009.81.59	Yaban Mersini diğler suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker <= %30

						2009.81.95	Yaban Mersini (vaccinium macrocarpon türü) suyu; brix değeri ≤ 67 , ilave şeker içermeyen
						2009.81.99	Diğer yaban Mersini suyu; brix değeri ≤ 67 , ilave şeker içermeyen
						2009.89.11	Armut suyu; brix değeri > 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti ≤ 22 Avro
						2009.89.19	Armut suyu; brix değeri > 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 22 Avro
						2009.89.34	Tropikal meyvaların suyu; brix değeri > 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti ≤ 30 Avro
						2009.89.35	Diğer meyvaların suyu; brix değeri > 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti ≤ 30 Avro
						2009.89.36	Tropikal meyvaların suyu; brix değeri > 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro
						2009.89.38	Diğer meyvaların suyu; brix değeri > 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro
						2009.89.50	Armutun diğer suyu; brix değeri ≤ 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 18 Avro, ilave şeker içeren
						2009.89.61	Armutun diğer suyu; brix değeri ≤ 67 , ilave şeker oranı $> \%30$
						2009.89.63	Armutun diğer suyu; brix değeri ≤ 67 , ilave şeker oranı $\leq \%30$
						2009.89.69	Armutun diğer suyu; brix değeri ≤ 67 , ilave şeker içermeyenler
						2009.89.71	Kiraz suyu; brix değeri ≤ 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro ve ilave şeker içerenler
						2009.89.73	Tropikal meyvaların suyu; brix değeri ≤ 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro ve ilave şeker içerenler
						2009.89.79	Diğer meyvaların suyu; brix değeri ≤ 67 , net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro ve ilave şeker içerenler
						2009.89.85	Tropikal meyvaların diğer suyu; brix değeri ≤ 67 , şeker oranı $> \%30$
						2009.89.86	Diğer meyvaların suyu; brix değeri ≤ 67 , şeker oranı $> \%30$
						2009.89.88	Tropikal meyvaların diğer suyu; brix değeri ≤ 67 , şeker oranı $\leq \%30$
						2009.89.89	Diğer meyvaların suyu; brix değeri ≤ 67 , şeker oranı $\leq \%30$
						2009.89.96	Kirazın diğer suları; brix değeri ≤ 67 , ilave şeker içermeyen
						2009.89.97	Tropikal meyvaların diğer suları; brix değeri ≤ 67 , ilave şeker içermeyen

					2009.89.99	Diğer meyvaların suları; brix değeri \leq 67, ilave şeker içermeyen
					2009.90.11	Elma, armut suyu karışımı (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 22 euro'dan az)
					2009.90.19	Elma, armut suyu karışımı (brix değeri 67'den fazla, diğerleri)
					2009.90.21	Diğer sebze, meyve suları karışımı (brix $>$ 67, 100 kg için değer \leq 30 euro)
					2009.90.29	Diğer sebze, meyve suları karışımı (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için değer $>$ 30 euro))
					2009.90.31	Elma, armut suyu karış. (brix $<$ 67, 100 kg için değer 18 euro'dan az, şeker oranı $>$ %30)
					2009.90.39	Elma, armut suyu karışımı (brix değeri 67'den az, diğerleri)
					2009.90.41	Turunçgil, ananas suyu karış. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $>$ 30 euro, şekerli)
					2009.90.49	Turunçgil, ananas suyu karışı. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $>$ 30 euro, diğer)
					2009.90.51	Diğer karışık meyve, sebze suyu karışı. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $>$ 30 euro, şekerli)
					2009.90.59	Diğer karışık meyve, sebze suyu kar. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $>$ 30 euro, diğerleri)
					2009.90.71	Turunçgil, ananas suyu kar. (brix $<$ 67, 100 kg için değer 30 euro'dan az, şeker %30+)
					2009.90.73	Turunçgil, ananas suyu karışım (brix $<$ 67, 100 kg için değer 30 euro'dan az, şeker oranı $<$ %30)
					2009.90.79	Turunçgil, ananas suyu karışım (brix $<$ 67, 100 kg için değer $<$ 30 euro, şekersiz)
					2009.90.92	Tropikal meyve suyu karışım. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $<$ 30 euro, şeker oranı $>$ %30)
					2009.90.94	Diğer meyve suyu karış. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $<$ 30 euro, şeker oranı $>$ %30)
					2009.90.95	Tropikal meyve suyu karışım. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $<$ 30 euro, şeker oranı $<$ %30)
					2009.90.96	Diğer meyve suyu karışım. (brix $<$ 67, 100 kg için değer $<$ 30 euro, şeker oranı %30'dan az)
					2009.90.97	Tropikal meyve suyu karışım (brix $<$ 67, 100 kg için değer $<$ 30 euro, şekersiz)

						2009.90.98	Diğer meyve suyu karışım..(brix< 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekersiz)
Yaş Meyve Sebze	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	166.97	18.8	0	0806.10.10	Taze sofralık
						0806.10.10.05	1 Ocak ile 31 Ocak ve 31 Aralık olarak 1 Aralık'tan çeşitli İmparator'a (Vitis vinifera c.v.), Of
						0406.90.86.90	Diğer
						0806.10.90	Üzüm; diğerleri; sofralık olmayan (taze)
						0806.20.10	Üzüm; korint (kurutulmuş)
						0806.20.30	Üzüm; sultani (kurutulmuş)
						0806.20.90	Üzüm, diğerleri (kurutulmuş)
Yaş Meyve Sebze	0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	4.55	0.58	3.1	0805.10.22	Taze yafa portakalı
						0805.10.24	Taze beyaz portakal
						0805.10.28	Taze tatlı portakal (hariç. Göbek ve beyaz portakal)
						0805.10.80	Portakal (kurutulmuş)
						0805.21.10	Mandarin (Satsuma); taze veya kurutulmuş
						0805.21.90	Mandarin (Satsuma HARİÇ); taze veya kurutulmuş
						0805.22.00	Klemantin; taze veya kurutulmuş
						0805.22.00.11	Taze
						0406.90.86.90	Diğer
						0805.22.00.11	Taze
						0406.90.86.90	Diğer
						0805.29.00	Vilking ve benzeri turunçgil melezleri; taze veya kurutulmuş
						0805.40.00	Greyfurt (pomelolar dahil) (taze/kurutulmuş)
						0805.50.10	Limon (Citrus limon, Citrus limonum) (taze/kurutulmuş)
0805.50.90	Tatlı limon (Citrus aurantifolia, Citrus latifolia) (taze/kurutulmuş)						
0805.90.00	Diğer turunçgiller (taze/kurutulmuş)						
Deniz Ürünleri	0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	22.58	2.94	0.1	0302.11.10	Taze veya soğutulmuş alabalık "Oncorhynchus apache ve Oncorhynchus chrysogaster"
						0302.11.20	Taze veya kafaları ve ilgili solungaçları türlerin "Oncorhynchus mykiss", soğutulmuş alabalık,> 1 kg her tartı gilled,> 1,2 kg, her biri ya da kapalı başları ağırlığında iç organları çıkarılmış ve gutted
						0302.11.80	Alabalıkların diğer sakatatı (taze/soğutulmuş)
						0302.13.00	Pasifik somonları; (taze veya soğutulmuş)

						0302.14.00	Atlantik somonları ve tuna somonları; (taze veya soğutulmuş)
						0302.19.00	Diğer alabalıklar; (taze/soğutulmuş)
						0302.21.10	Siyah tütün balıkları (taze/soğutulmuş)
						0302.21.30	Atlantik tütün balıkları (taze/soğutulmuş)
						0302.21.90	Pasifik tütün balıkları (taze/soğutulmuş)
						0302.22.00	Yıldızlı pisi balığı (taze/soğutulmuş)
						0302.23.00	Dil balığı (taze/soğutulmuş)
						0302.24.00	Kalkan balığı (Psetta maxima); (taze/soğutulmuş)
						0302.29.10	Dört noktalı pisi (taze/soğutulmuş)
						0302.29.80	Diğer yassı balıklar; (taze/soğutulmuş)
						0302.31.10	Ton balığı; hülasa ve 1604'de ki ürünlerin imalinde kullanılan (taze/soğutulmuş)
						0302.31.90	Ton balığı; diğer (taze/soğutulmuş)
						0302.32.10	Sarı yüzgeçli orkinos; hülasa ve 1604'de ki ürünlerin imalinde kullanılan (taze/soğuk)
						0302.32.90	Sarı yüzgeçli orkinos; diğer (taze/soğutulmuş)
						0302.33.10	Yazılı orkinos; hülasa ve 1604'de ki ürünlerin imalinde kullanılan (taze/soğuk)
						0302.33.90	Yazılı orkinos; diğer (taze/soğutulmuş)
						0302.34.10	Bigeye orkinosu; hülasa, 1604'de ki ürünün imalinde kullanılan (taze/soğutulmuş)
						0302.34.90	Bigeye orkinosu; diğer (taze/soğutulmuş)
						0302.35.11	Atlantik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus thynnus); konserve için kullanılan (taze veya soğutulmuş)
						0302.35.19	Atlantik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus thynnus); diğer amaç için kullanılan (taze veya soğutulmuş)
						0302.35.91	Pasifik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus orientalis); konserve için kullanılan (taze veya soğutulmuş)
						0302.35.99	Pasifik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus orientalis); diğer amaç için kullanılan (taze veya soğutulmuş)
						0302.36.10	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinos hülasesi, 1604'de ki ürünün imalinde kullanılan (taze/soğutulmuş)

					0302.36.90	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinos; diğer (taze/soğutulmuş)
					0302.39.20	Diğer ton balıkları ve diğer orkinoslar; konserve için kullanılan (taze veya soğutulmuş)
					0302.39.80	Diğer ton balıkları ve diğer orkinoslar; diğer amaç için kullanılan (taze veya soğutulmuş)
					0302.41.00	Ringa balıkları (Atlantik ringası-Clupea harengus, Pasifik ringası-Clupea pallasii); taze veya soğutulmuş
					0302.42.00	Hamsi balıkları (Engraulis spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.43.10	Avrupa sardalya balığı türü sardalyalar (Sardina pilchardus); taze veya soğutulmuş
					0302.43.30	Sardinops türü sardalyalar; yuvarlak ve kısa boylu sardalyalar (Sardinella spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.43.90	Palatika veya çaça balığı (Sprattus sprattus); taze veya soğutulmuş
					0302.44.00	Uskumru balıkları; taze veya soğutulmuş
					0302.45.10	Atlantik istavriti (Trachurus trachurus); taze veya soğutulmuş
					0302.45.30	Şili istavriti (Trachurus murphyi); taze veya soğutulmuş
					0302.45.90	Diğer istavritler; taze veya soğutulmuş
					0302.46.00	Cobia (Rachycentron canadum); taze veya soğutulmuş
					0302.47.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius); taze veya soğutulmuş
					0302.49.11	Kawakawa (Euthynnus affinis) balıkları; taze veya soğutulmuş, konserve imalinde kullanılan
					0302.49.19	Kawakawa (Euthynnus affinis) balıkları; taze veya soğutulmuş, konserve imalinde kullanılan HARİÇ
					0302.49.90	Hint uskumrusu, seer, jackler, crevaller, gümüş pomfret, scadlar, bonitolar, marlin, yelken balıkları; taze/soğutulmuş
					0302.51.10	Soğuksu morinası (Gadus morhua); taze veya soğutulmuş
					0302.51.90	Diğer morina balıkları (Gadus morhua); taze veya soğutulmuş
					0302.52.00	Haddock balığı (Melanogrammus aeglefinus); taze veya soğutulmuş
					0302.53.00	Kömür balığı (Pollachius virens); taze veya soğutulmuş
					0302.54.11	Sığ su berlam balıkları (Merluccius capensis) ve derinsu berlam balıkları (Merluccius

						paradoxus); taze veya soğutulmuş
					0302.54.15	Güney berlam balıkları (Merluccius australis); taze veya soğutulmuş
					0302.54.19	Merliccius cinsi diğer berlam balıkları; taze veya soğutulmuş
					0302.54.90	Urophycis cinsi berlam balıkları; taze veya soğutulmuş
					0302.55.00	Alaska mezigit balığı (Theragra chalcogramma); taze veya soğutulmuş
					0302.56.00	Mezigit balıkları (Micromesistius poutassou, Micromesistius australis); taze veya soğutulmuş
					0302.59.10	Kutup morinası (Boreogadus saida); taze veya soğutulmuş
					0302.59.20	Bakalyaro balığı (Merlangius merlangus); taze veya soğutulmuş
					0302.59.30	Mezigit (Pollachius pollachius) balıkları; taze veya soğutulmuş
					0302.59.40	Gelincik balığı (Molva spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.59.90	Diğer yassı balıklar; taze veya soğutulmuş
					0302.71.00	Tilapya balığı (Oreochromis spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.72.00	Yayın balığı (Pangasius spp., Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.73.00	Sazan balıkları; taze veya soğutulmuş
					0302.74.00	Yılan balıkları (Anguilla spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.79.00	Nil Levreği (Lates niloticus) ve yılanbaşlar (Channa spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.81.15	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.81.30	Dik burun (Lamna nasus); taze veya soğutulmuş
					0302.81.40	Pamuk balığı (Prionace glauca); taze veya soğutulmuş
					0302.81.80	Diğer köpek balıkları; taze veya soğutulmuş
					0302.82.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)]; taze veya soğutulmuş
					0302.83.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.); taze veya soğutulmuş
					0302.84.10	Avrupa deniz levreği (Dicentrarchus labrax); taze veya soğutulmuş
					0302.84.90	Diğer deniz levreği; taze veya soğutulmuş
					0302.85.10	İzmaritgiller (sparidae) (Dentex dentex, Pagellus spp familyasına

							ait olanlar); taze veya soğutulmuş
						0302.85.30	Çipura (Sparus aurata); taze veya soğutulmuş
						0302.85.90	Diğer izmaritgiller; taze veya soğutulmuş
						0302.89.10	Diğer tatlısu balıkları; taze veya soğutulmuş
						0302.89.21	Euthynnus cinsi balıklar; konserve imalinde kullanılan, taze veya soğutulmuş
						0302.89.29	Euthynnus cinsi balıklar; diğer yerde kullanılan, taze veya soğutulmuş
						0302.89.31	Kırmızı balık (Sebastes marinus türü); taze veya soğutulmuş
						0302.89.39	Diğer kırmızı balık; taze veya soğutulmuş
						0302.89.40	Çapak balıkları (Brama spp.); taze veya soğutulmuş
						0302.89.50	Fener balıkları (Lophius spp.); taze veya soğutulmuş
						0302.89.60	Pink cusk-eel balıkları (Genypterus blacodes); taze veya soğutulmuş
						0302.89.90	Diğer tuzlusu balıkları; taze veya soğutulmuş
						0302.91.00	Balıklara ait karaciğerler, yumurtalar, nefisler, spermeler; taze veya soğutulmuş
						0302.92.00	Köpekbalığı yüzgeçleri; taze veya soğutulmuş
						0302.99.00	Balıklara ait yüzgeçler (köpekbalığı yüzgeçleri hariç), kafa, kuyruk, vb. yenilebilir diğer sakatat; taze/soğutulmuş
Meyvele r	0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	18.31	2.47	0	0804.10.00	Hurma (taze/kurutulmuş)
						0804.20.10	İncir (taze)
						0804.20.90	İncirler (kurutulmuş)
						0804.30.00	Ananas (taze/kurutulmuş)
						0804.40.00	Avokado armudu (taze/kurutulmuş)
						0804.50.00	Guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)
Makarna	1902	Makarnalar ve kuskus	1.39	0.21	11.2	1902.11.00	Makarna; pişirilmemiş, yumurta içeren (doldurulmamış)
						1902.19.10	Makarna; pişirilmemiş, ekmeçlik buğday unu/irniği içermeyen (doldurulmamış)
						1902.19.90	Makarna; pişirilmemiş (doldurulmamış)
						1902.20.10	Makarna (doldurulmuş) balık, yumuşakça, kabuklu hayvan vb. oranı>% 20
						1902.20.30	Makarna (doldurulmuş, diğer, sosis, et, sakatat vb. oranı>% 20)
						1902.20.91	Makarna (pişirilmiş, doldurulmuş, diğer)
						1902.20.99	Makarna (doldurulmuş); diğer
						1902.30.10	Makarna; kurutulmuş

						1902.30.90	Makarna; diğer
						1902.40.10	Kuskus; hazırlanmamış
						1902.40.90	Kuskus; diğer
Konserv e Meyve Sebze	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	45.68	6.9	0.7	2008.11.10	Fıstık ezmesi
						2008.11.91	Yer fıstığı (ambalaj>1 kg, konneve)
						2008.11.96	Yer fıstığı (kavrulmuş, ambalaj =<1 kg, konserve)
						2008.11.98	Yer fıstığı (diğer, ambalaj =<1 kg, konserve)
						2008.19.12	Sert kabuklu tropikal meyvalar ve sert kabuklu tropikal meyva oranı >= %50 olan karışımlar; ambalajlarda net > 1 kg
						2008.19.13	Kavrulmuş bademler ve şam fıstıkları; ambalaj >1 kg
						2008.19.19	Diğer sert kabuklu meyveler ve tohumlar; ambalaj >1 kg
						2008.19.92	Sert kabuklu tropikal meyvalar ve sert kabuklu tropikal meyva oranı >= %50 olan karışımlar; ambalajlarda net <= 1 kg
						2008.19.93	Bademler ve Antep fıstıkları; kavrulmuş sert kabuklu, ambalaj=<1 kg
						2008.19.95	Diğer meyveler ve yenilen diğer bitkiler; ambalaj=<1 kg
						2008.19.99	Diğer meyvalar ve yenilen diğer bitkiler; kavrulmamış; ambalaj=<1 kg
						2008.20.11	Ananas; ilave alkol iğereren, ambalaj>1kg, şeker oranı>% 17
						2008.20.19	Ananas; ilave alkol iğereren, ambalaj>1 kg, diğer
						2008.20.31	Ananas; ilave alkol iğereren, ambalaj=<1kg, şeker oranı>% 19
						2008.20.39	Ananas; ilave alkol iğereren, ambalaj=<1kg, diğer
						2008.20.51	Ananas; ilave alkol iğeremeyen, ilave şeker iğereren, ambalaj>1 kg, şeker oranı>% 17
						2008.20.59	Ananas; ilave alkol iğeremeyen, ilave şeker iğereren, ambalaj>1 kg, diğer
						2008.20.71	Ananas; ilave alkolşüz, ilave şeker iğereren, ambalaj =<1 kg, şeker oranı>% 19
						2008.20.79	Ananas; ilave alkolşüz, ilave şeker iğereren, ambalaj =<1 kg, diğer
						2008.20.90	Ananas; ilave alkol ve şeker iğeremeyen
						2008.30.11	Turunđgil; ilave alkol iğereren, şeker oranı>% 9, alkol derecesi=<% 11, 85
						2008.30.19	Turunđgil; ilave alkol iğereren, şeker oranı>% 9, diğer
						2008.30.31	Turunđgil; ilave alkol iğereren, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85

					2008.30.39	Turunçgil; ilave alkol içeren, alkol derecesi>>% 11, 85; şeker oranı=<% 9
					2008.30.51	Greyfurt dilimi; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg
					2008.30.55	Mandarin, klemantin, Vikingler vb.; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg
					2008.30.59	Turunçgil; diğer, ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg
					2008.30.71	Greyfurt dilimleri; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg
					2008.30.75	Mandarinler, klemantinler, Vikingler vb.; ilave alkolsüz/şekerli, ambalaj=<1 kg
					2008.30.79	Turunçgil; diğer, ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg
					2008.30.90	Turunçgil; ilave alkol ve şeker içermeyen, ambalaj
					2008.40.11	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, şeker>%13, alkol derecesi =<% 11, 85
					2008.40.19	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, şeker>%13, diğer
					2008.40.21	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85
					2008.40.29	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi>% 11, 85
					2008.40.31	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj=<1 kg, şeker oranı>% 15
					2008.40.39	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj=<1 kg, diğer
					2008.40.51	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg, şeker oranı>% 13
					2008.40.59	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg, diğer
					2008.40.71	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg, şeker oranı>% 15
					2008.40.79	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg, diğer
					2008.40.90	Armut; ilave alkol ve şeker içermeyen
					2008.50.11	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, şeker>%13, alkol=<% 11, 85
					2008.50.19	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, şeker>%13, diğer
					2008.50.31	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85
					2008.50.39	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi>% 11, 85

						2008.50.51	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkollü, ambalaj= \leq 1 kg, şeker oranı $>$ %15
						2008.50.59	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkollü, ambalaj= \leq 1 kg, diğer
						2008.50.61	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj $>$ 1 kg, şeker $>$ % 13
						2008.50.69	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj $>$ 1 kg, diğer
						2008.50.71	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj= \leq 1 kg, şeker $>$ % 15
						2008.50.79	Kayısı (zerdali dahil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj= \leq 1 kg, diğer
						2008.50.92	Kayısı (zerdali dahil); ilave alkolsüz ve şekersiz, ambalaj \Rightarrow 5 kg
						2008.50.98	Kayısılar (zerdali dahil); konserve edilmiş, ilave alkol ve ilave şeker içermeyen, net muhteva $<$ 5kg
						2008.50.98.11	kayısı yarıları
						2008.50.98.13	kayısı posa
						2008.50.98.15	Pul ya da toz haline getirilmiş olsun veya olmasın içeren nişasta
						0406.90.86.90	Diğer
						2008.50.98.11	kayısı yarıları
						2008.50.98.15	Pul ya da toz haline getirilmiş olsun veya olmasın içeren nişasta
						0406.90.86.90	Diğer
						2008.60.11	Kiraz (vişne dahil) ilave alkol içeren, şeker oranı $>$ % 9, alkol derecesi= \leq % 11, 85
						2008.60.19	Kiraz (vişne dahil) ilave alkol içeren, şeker oranı $>$ % 9, diğer
						2008.60.31	Kiraz (vişne dahil) ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi= \leq % 11, 85
						2008.60.39	Kiraz (vişne dahil) ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi $>$ % 11, 85
						2008.60.50	Kiraz (vişne dahil) alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj $>$ 1 kg
						2008.60.60	Kiraz (vişne dahil) alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj $<$ 1 kg
						2008.60.70	Kiraz (vişne dahil); alkolsüz, şekersiz, ambalaj \Rightarrow 4, 5 kg
						2008.60.90	Kiraz (vişne dahil); alkolsüz, şekersiz, ambalaj $<$ 4, 5 kg
						2008.70.11	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkollü, ambalaj $>$ 1 kg, şeker $>$ %13, alkol derecesi= \leq % 11, 85

					2008.70.19	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkollü, ambalaj>1 kg, şeker>%13, diğer
					2008.70.31	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85
					2008.70.39	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi>% 11, 85
					2008.70.51	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkollü, ambalaj=<1 kg, şeker oranı>% 15
					2008.70.59	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkollü, ambalaj=<1 kg, diğer
					2008.70.61	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg, şeker oranı>% 13
					2008.70.69	Şeftali (nektarin dahil); ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg, diğer
					2008.70.71	Şeftali; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg, şeker oranı>% 15
					2008.70.79	Şeftali; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg, diğer
					2008.70.92	Şeftali; ilave alkol ve şekersiz, ambalaj =>5 kg
					2008.70.98	Şeftali; ilave alkol ve şekersiz, ambalaj <5 kg
					2008.80.11	Çilek; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, alkol derecesi=<% 11, 85
					2008.80.19	Çilek; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, diğer
					2008.80.31	Çilek; ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85
					2008.80.39	Çilek; ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi>% 11, 85
					2008.80.50	Çilek; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg
					2008.80.70	Çilek; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj=<1 kg
					2008.80.90	Çilek; ilave alkolsüz ve şekersiz
					2008.91.00	Palm meyvesi içi konserveleri
					2008.93.11	Yaban mersini; alkol derecesi <= %11.85, şeker > %9, konserve edilmiş
					2008.93.19	Yaban mersini; alkol derecesi > %11.85, şeker > %9, konserve edilmiş
					2008.93.21	Yaban mersini; alkol derecesi <= %11.85, şeker <= %9, konserve edilmiş
					2008.93.29	Yaban mersini; alkol derecesi > %11.85, şeker <= %9, konserve edilmiş
					2008.93.91	Yaban mersini; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, net muhteva > 1 kg'lık ambalajda, konserve edilmiş

						2008.93.93	Yaban mersini; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, net muhteva ≤ 1 kg'lık ambalajda, konserve edilmiş
						2008.93.99	Yaban mersini; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içermeyen, konserve edilmiş
						2008.97.03	Sert kabuklu tropikal meyva karışımları ve sert kabuklu tropikal meyva oranı $\geq 50\%$ olan karışımlar; ambalajlarda net > 1 kg
						2008.97.05	Sert kabuklu tropikal meyva karışımları ve sert kabuklu tropikal meyva oranı $\geq 50\%$ olan karışımlar; ambalajlarda net ≤ 1 kg
						2008.97.12	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle $\geq 50\%$ tropikal meyva içeren, alkol derecesi $\leq 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$
						2008.97.14	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi $\leq 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$
						2008.97.16	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle $\geq 50\%$ tropikal meyva içeren, alkol derecesi $> 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$
						2008.97.18	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi $> 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$
						2008.97.32	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle $\geq 50\%$ tropikal meyva içeren, alkol derecesi $\leq 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$
						2008.97.34	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi $\leq 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$, ilave alkol içeren
						2008.97.36	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle $\geq 50\%$ tropikal meyva içeren, alkol derecesi $> 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$
						2008.97.38	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi $> 11.85\%$, şeker oranı $> 9\%$, ilave alkol içeren
						2008.97.51	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle $\geq 50\%$ tropikal meyva içeren, > 1 kg, ilave şekerli, ilave alkol içermeyen
						2008.97.59	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva > 1 kg, ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen
						2008.97.72	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle $\geq 50\%$ tropikal meyva içeren,

						<= 1kg, ilave şekerli, ilave alkol içermeyen
					2008.97.74	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva <= 1kg, ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen
					2008.97.76	Konserve edilmiş diğer karışımlar; tropikal meyva >= %50, ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen
					2008.97.78	Konserve edilmiş diğer karışımlar; ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen
					2008.97.92	Konserve edilmiş diğer karışımlar; tropikal meyva >=%50, >= 5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen
					2008.97.93	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva >= 5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen
					2008.97.94	Konserve edilmiş diğer karışımlar;tropikal meyva >= %50, 4.5kg<=muhteva<5kg, ilave şeker yok, ilave alkol yok, ambalajlı
					2008.97.96	Konserve edilmiş diğer karışımlar; 4.5kg <= net muhteva < 5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen
					2008.97.97	Konserve edilmiş diğer karışımlar;tropikal meyva >=%50, net muhteva < 4.5kg, ilave şeker yok, ilave alkol yok, ambalajlı
					2008.97.98	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva < 4.5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen
					2008.99.11	Zencefil; ilave alkol içeren, alkol derecesi =<% 11, 85
					2008.99.19	Zencefil; ilave alkol içeren, diğer
					2008.99.21	Üzümler; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 13
					2008.99.23	Üzümler; ilave alkol içeren, diğer
					2008.99.24	Tropikal meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol=<%11, 85)
					2008.99.28	Diğer meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol=<%11, 85)
					2008.99.31	Tropikal meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol derecesi>% 11, 85)
					2008.99.34	Diğer meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol derecesi>% 11, 85)
					2008.99.36	Tropikal meyveler (ilave alkol içeren, şeker=<% 9, alkol derecesi=<% 11, 85)

						2008.99.37	Diğer meyveler (ilave alkol içeren, şeker>%9, alkol derecesi=<% 11, 85)
						2008.99.38	Tropikal meyveler (ilave alkollü, şeker oranı=<% 9, alkol derecesi>% 11, 85)
						2008.99.40	Diğer meyveler (ilave alkollü, şeker oranı=<% 9, alkol derecesi>% 11, 85)
						2008.99.41	Zencefil (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg)
						2008.99.43	Üzümler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg)
						2008.99.45	Erikler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg)
						2008.99.48	Tropikal meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj >1 kg)
						2008.99.49	Diğer meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj >1 kg)
						2008.99.51	Zencefil (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg)
						2008.99.63	Tropikal meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg)
						2008.99.67	Diğer meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg)
						2008.99.72	Erikler (ilave alkol ve şekerli, ambalaj =>5 kg)
						2008.99.78	Erikler (ilave alkol ve şekerli, ambalaj <5 kg)
						2008.99.85	Mısır [tatlı mısır (zea mays var.saccharata) hariç]; ilave alkol ve şekerli
						2008.99.91	Yer elması, tatlı patates vb. yenilen bitki parçaları; nişasta oranı =>%5
						2008.99.99	Diğer meyveler, sert kabuklu meyveler, yenilen diğ. bitki parçaları.; ilave alkolsüz/şekerli
Şekerli ve Çikolata lı Mamuller	1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	33.35	5.23	2.3	1704.10.10	İhtiva eden, dahil% 60 sukroz, şeker kaplı olsun ya da olmasın, Çiklet. invert şeker sakkaroz olarak ifade edilen
						1704.10.90	Çiklet; sakkaroz oranı =>% 60, şeker kaplanmış/kaplanmamış
						1704.90.10	Meyan kökü hülusalari; sakkaroz oranı>%10 fakat diğer katı madde içermeyen
						1704.90.30	Beyaz çikolata
						1704.90.51	Ezmeler; net muhtevası =>1 kg, ambalajlarda (acı badem kurabiyesi dahil)
						1704.90.55	Boğaz pastilleri ve öksürük için şekerler
						1704.90.61	Drajeler
						1704.90.65	Sakızlı ve jöleli şekerlilik mamulleri (şekerlilik mamulü haline getirilmiş meyva ezmeleri dahil); kakao içermeyen
						1704.90.71	Kaynatılmış tatlılar

						1704.90.75	Karameller vb. tatlılar
						1704.90.81	Şekerçilik mamulleri; basınçla elde edilen tabletler halinde
						1704.90.99	Diğer şekerçilik mamulleri; kakao içermeyen
						1704.90.99.11	(Sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil), şeker, ağırlıkça% 45 ya da daha az ihtiva eden marshmallow,
						0406.90.86.90	Diğer
						1704.90.99.91	Helva ve Loukhum
						0406.90.86.90	Diğer
Meyveler	0809	Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği (taze)	2.13	0.79	0.5	0809.10.00	Kayısı (zerdali dahil) (taze)
						0809.21.00	Vişne (Prunus cerasus) (taze)
						0809.29.00	Kiraz (taze)
						0809.30.10	Nektarinler (taze)
						0809.30.90	Şeftali (taze)
						0809.40.05	Erik (taze)
						0809.40.90	Çakal eriği (taze)
Bakliyat	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	9.38	3.9	0	0713.10.90	Bezelyesi; kabuksuz (kuru) diğer
						0713.20.00	Nohut; kabuksuz (kuru)
						0713.31.00	Viğla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)
						0713.32.00	Küçük kırmızı fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)
						0713.33.10	Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) kabuksuz (kuru) tohumluk
						0713.33.90	Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) kabuksuz (kuru) diğer
						0713.34.00	Bambara Fasulyesi (Vigna subterranea or Voandzeia subterranea); kuru
						0713.35.00	Börülce (Vigna unguiculata); kuru
						0713.39.00	Diğer fasulyeler; kabuksuz (kuru)
						0713.40.00	Mercimekler; kabuksuz (kuru)
						0713.50.00	Bakla, at baklası; kabuksuz (kuru)
						0713.60.00	Güvercin bezelye (Cajanus cajan); kuru
						0713.90.00	Diğer baklagiller; kabuksuz (kuru)
Konserve Meyve Sebze	2007	Reçel, jöle, marmelat, meyve püresi ve pastları (pişirilerek hazırlanmış)	1.29	0.75	5.6	2007.10.10	pişirilmesiyle elde reçeller, jöleler, marmelatlar, meyve ve fındık püresi ve pürelerin homojenize müstahzarlar, kaplar içinde, bebek maması ya da diyet amaçlar için perakende satış için <= 250 g şeker içeriği ile>% 13 ağırlık
						2007.10.91	Tropikal meyvalar; şeker=<%13, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz

						2007.10.99	Homojenize diğer müstahzarlar; şeker \leq %13, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.91.10	Turunçgiller; pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.91.30	Turunçgiller; %13 < şeker oranı \leq % 30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.91.90	Diğer turunçgiller; pişirilerek hazırlanmış, ilave şeker içersin içermesin
						2007.99.10	Erik püresi ve pastları; ambalaj > 100 kg, şeker oranı > % 30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.99.20	Kestane pastları/püresi; şeker oranı > %30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.99.31	Kiraz püresi ve pastları (vişne dahil) şeker oranı > %30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.99.33	Çilek püresi ve pastları; şeker oranı > %30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.99.35	Ahududu püresi ve pastları; şeker oranı > %30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.99.39	Diğer meyve ve sert kab.meyve püresi ve pastları; şeker > %30, pişirilerek hazırlan.
						2007.99.50	Diğer meyve püresi ve pastları; %13 < şeker \leq %30, pişirilmiş, ilave şekerli/şekersiz
						2007.99.93	Püre ve paktlar; tropikal meyve ve sert kabuklu tropikal meyvelerden, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz
						2007.99.97	Diğer püreler ve paktlar; pişirilerek hazırlanmış, ilave şeker içersin içermesin

BÜYÜK BRİTANYA VE KUZAY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI HEDEF PAZARI

Hedef pazar çalışması ürünlerin veya ürün gruplarının üretim aşamasında ve sonrasında; pazar hacmi, potansiyel müşteriler, rakiplerin ve müşterilerin fiyat politikaları, nihai tüketicinin fiyat beklentisi, rakip firmalar, rekabet edilen ikame ürünler, tüketicinin veya

müşterinin üründen beklentileri gibi rekabet ortamını oluşturan etkenler üzerine gerçekleştirilen çalışmalar ile elde edilen verilerin analiziyle bir strateji belirleme çalışmasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşmasının incelendiğı STA raporu kapsamında incelenecek ülke Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'dır.

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı hedef pazar olarak incelenirken, serbest ticaret anlaşmasına konu olan ürünlerin Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'ndaki pazar genişliğı, hedef pazardaki ithalat hacmi, serbest ticaret anlaşması hedef pazardaki diğer ülkelerin ihracat dağılımları ve bu iki -pazar seçimine etken- veri türünün yıllara göre incelenmesi üzerinde durulacaktır.

1. Serbest Ticaret Anlaşması Kapsamında İncelenen Ürünlerin Büyük Britanya Ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Pazar Verileri

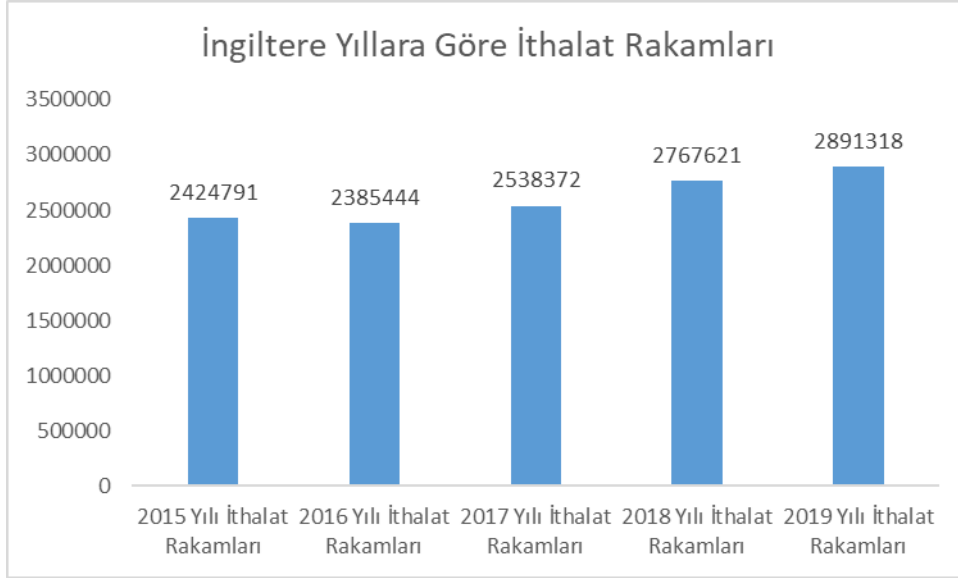
1905 Tatlı Bisküvi ve Gofretler

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında 1905 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünler; "Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri (kakao içersin içermesin); hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kâğıdı ve benzeri ürünler" ile tanımlanmaktadır.

1905 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık özelinde ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

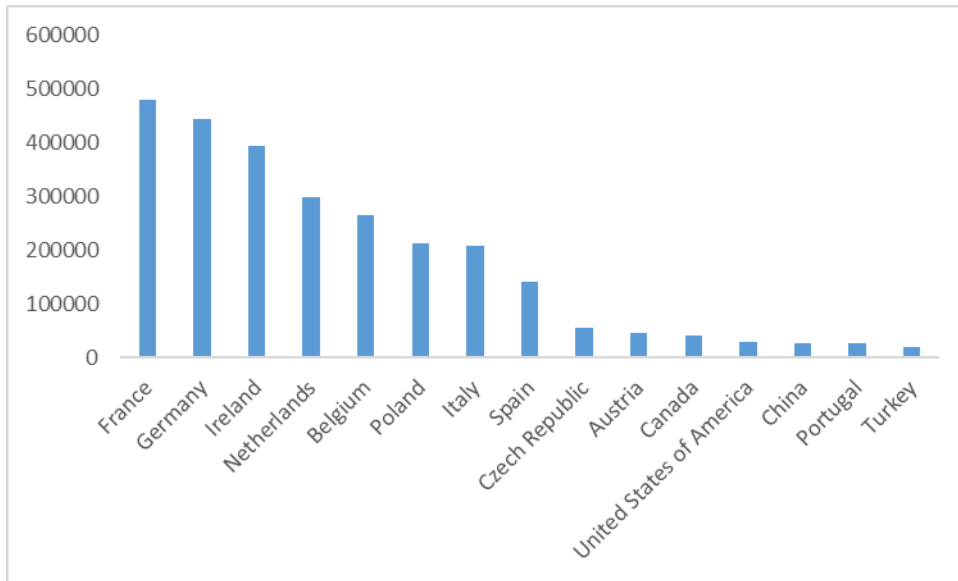

Tablo 2 (1905 gtip) İngiltere Yıllara Göre İthalat Rakamları

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “Tatlı Bisküvi ve Gofretler” ile tanımlanan ve 1905 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin artış gösterdiği gözlemlenmektedir. 2019 yılı Birleşik Krallık ithalatı 1905 gümrük tarife istatistik pozisyonunda 2.8 milyar usd olarak grafiğe yansımaktadır.

Tablo 3 (1905 gtip) Birleşik Krallık'ın İthalat Gerçekleştirdiği Ülkeler

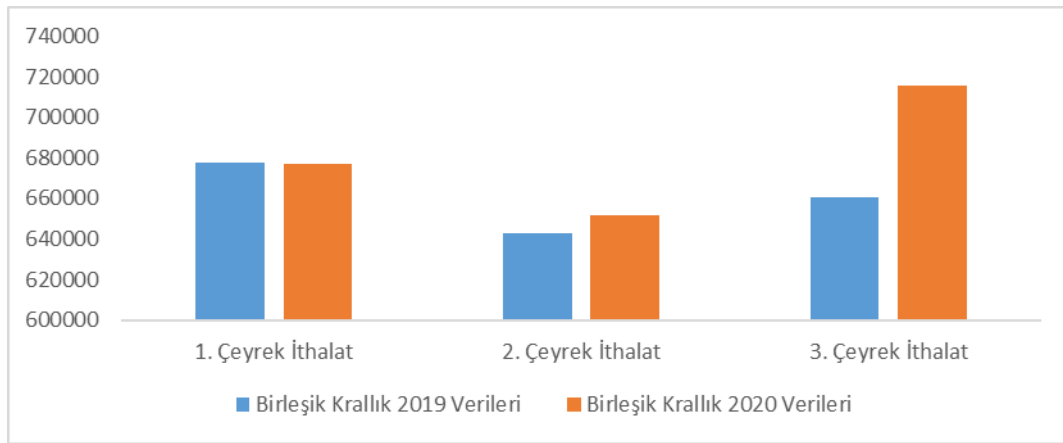

Tablo 3 incelendiğinde ise; 1905 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan tatlı bisküvi ve gofretlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki payları incelenmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 1905 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Fransa olduğu gözlemlenmektedir. Fransa'yı; Almanya, İrlanda, Hollanda, Belçika, Polonya, İtalya ve İspanya takip etmektedir. Türkiye ise Birleşik Krallık'ın 2019 yılında 15. tedarikçisi olarak tablolara yansımaktadır.

Birleşik Krallık pazarının ağırlıklı olarak Avrupa Ülkelerinin etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra yaşanan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve bir önceki yıllarda ihracat payı yüksek olan ülkelerin ihracat miktarındaki değişimleri incelemek için daha elverişli olacaktır. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşılamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 4 (1905 gtip) Birleşik Krallık Çeyreklere Göre İthalat Verileri

Tablo 4'te 1905 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Buna göre; Birleşik Krallık'ın 2019 yılı ve 2020 yılı birinci ve ikinci çeyreklerinde büyük değişimler gözlenmezken, üçüncü çeyrek verilerine bakıldığında Birleşik Krallık pazarının, yıllara göre verileri doğrular ölçüde çeyrekler bazında da artış gösterdiği saptanmıştır.

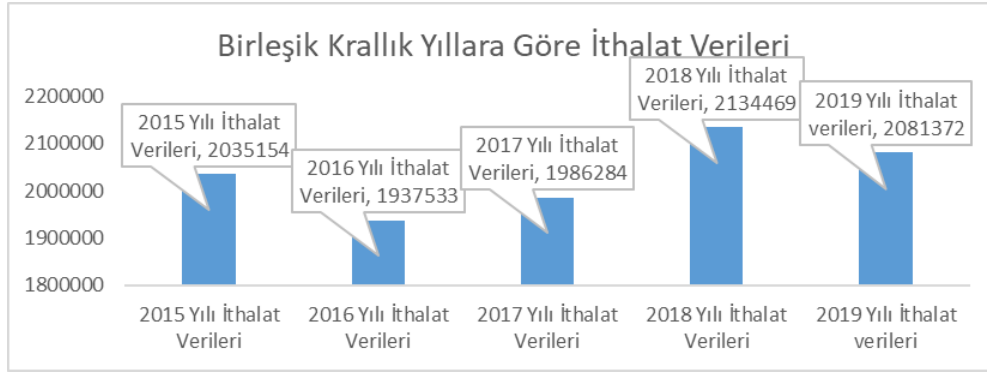

1806 Çikolata ve Kakao İçeren Diğer Gıda Müstahzarları

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında değerlendirilen 1806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları” ile tanımlanmaktadır.

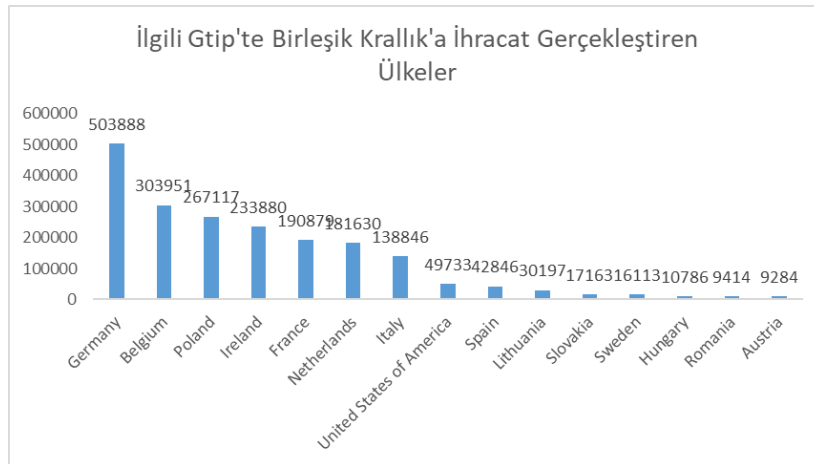
1806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık özelinde ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

Tablo 5 (1806 gtip) İngiltere Yıllara Göre İthalat Rakamları

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları” ile tanımlanan ve 1806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin 2018 yılına kadar artış gösterdiği, 2018-2019 yılları arasında azalış eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılı Birleşik Krallık ithalatı 1905 gümrük tarife istatistik pozisyonunda 2 milyar usd olarak grafiğe yansımaktadır.

Tablo 6 (1806 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

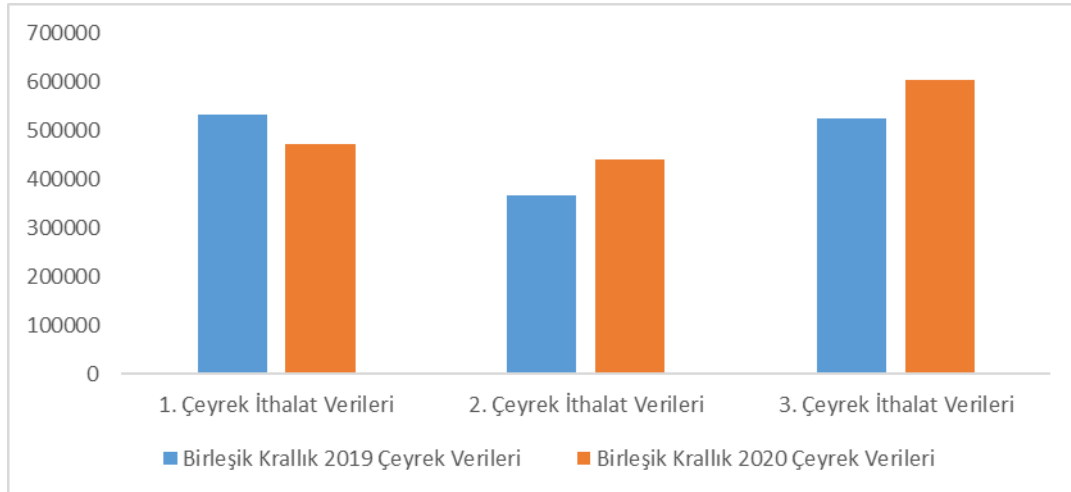

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 1806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan çikolatalı ve şekerli mamullerde; Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 1806 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Almanya olduğu gözlemlenmektedir. Almanya'yı; Belçika, Polonya, İrlanda, Fransa, Hollanda, İtalya ve Amerika Birleşik Devletleri takip etmektedir. Türkiye ise Birleşik Krallık'ın 2019 yılında 16. tedarikçisi olarak ilk 15 ülkeye yer verdiğimiz tabloya yansımamıştır.

Birleşik Krallık pazarının ağırlıklı olarak Avrupa Ülkelerinin etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 7 (1806 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 1806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Buna göre; Birleşik Krallık'ın 2019 yılı ve 2020 yılı birinci, ikinci ve üçüncü çeyreklerinde büyük değişimler gözlemlenmemektedir.

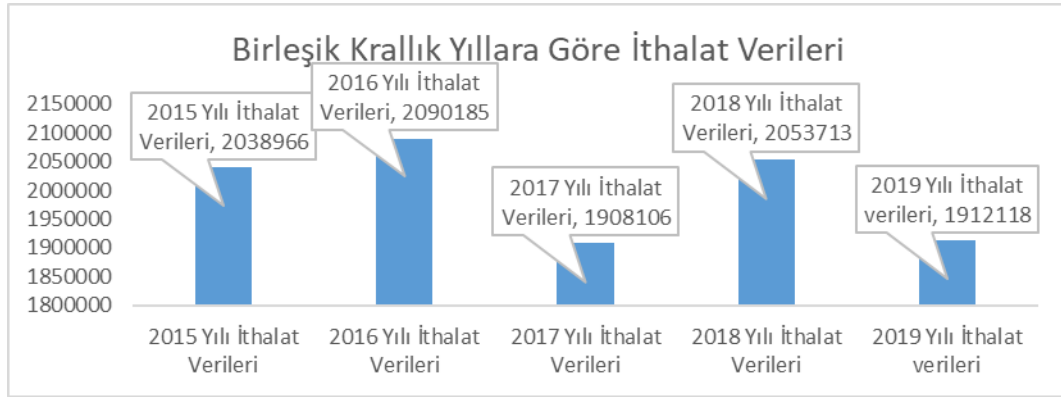
Ancak ikinci ve üçüncü çeyreklerdeki büyüme eğiliminin 2018 yılına kadar büyüme eğilimi gösteren ancak 2018-2019 yılı arasında düşüş eğilimi göstermiş olan Birleşik Krallık pazarının yeniden büyüme eğilimine geçebileceğini göstermektedir. Bu veriler ışığında; serbest ticaret anlaşması ile büyümesi beklenen Türkiye Cumhuriyeti pazar payının, Birleşik Krallık pazarının da genişlemesiyle daha da büyüme eğilimi göstermesi beklenmektedir.

2106 Gıda Müstahzarları

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında bulunan 2106 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar, meyva kabukları ve diğer bitki parçaları (şekerle konserve edilmiş) (suyu alınmış, üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş)” ile belirtilen ürünlerin pazar verileri rapor kapsamında incelenecektir.

2106 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazar verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

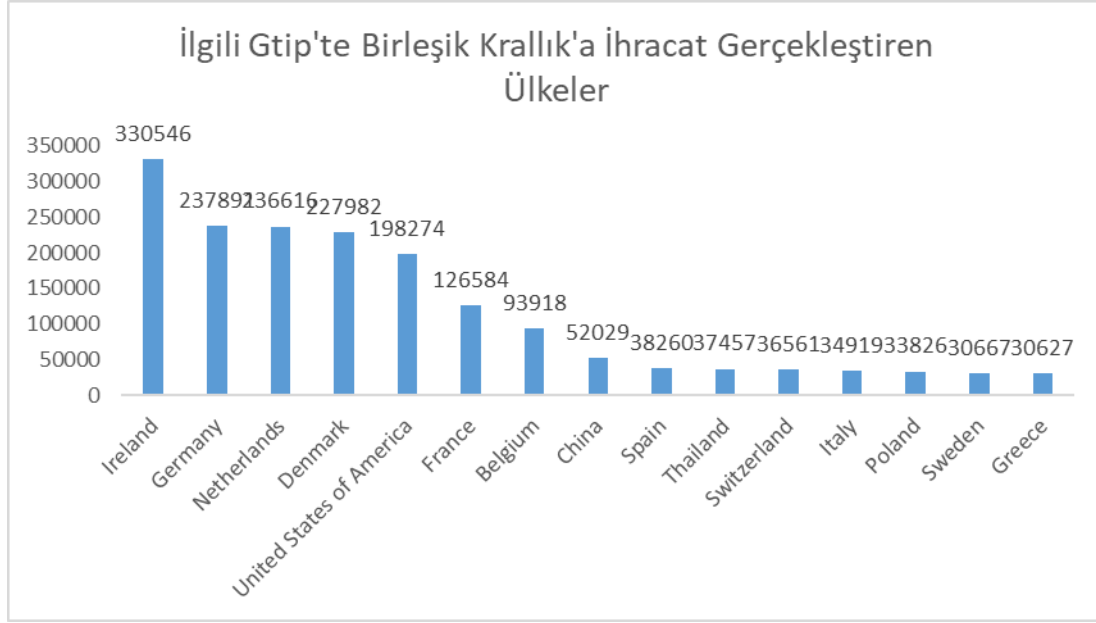
Tablo 8 (2106 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar, meyva kabukları ve diğer bitki parçaları (şekerle konserve edilmiş) (suyu alınmış, üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş) ifadeleriyle tanımlanan ve 2106 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin yıllara göre değişiklik gösterdiği, sabit bir artış ya da azalış eğilimi göstermediği anlaşılmaktadır. Ancak veriler yaklaşık 2 milyar usd çizgisinin altında veya üzerinde değişiklik göstermektedir. Pazar büyüklüğünde radikal değişiklikler gözlemlenmemektedir.

Tablo 9 (2106 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 2106 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar, meyva kabukları ve diğer bitki parçaları (şekerle konserve edilmiş) (suyu alınmış, üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş) ile tanımlanan ürünlerde; Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

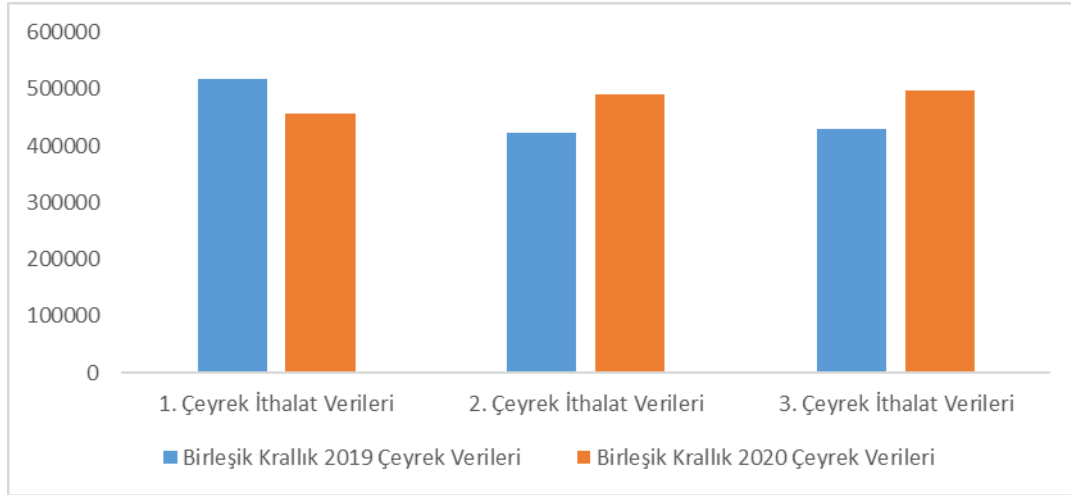
Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 2106 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin İrlanda olduğu gözlemlenmektedir. İrlanda'yı; Almanya, Hollanda, Danimarka, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Belçika ve Çin takip etmektedir. Türkiye ise Birleşik Krallık'ın 2019 yılında 21. tedarikçisi olarak ilk 15'in yer aldığı tabloda yer bulamamıştır. Ürünün ithalatçıları arasında Çin'in de olması, pazardaki rekabet koşullarını ağırlaştırmakta, ürünün lojistik avantaj veya dezavantajından söz edilememesine yol açmaktadır.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; Birleşik Krallık pazarının ağırlıklı olarak Avrupa Ülkelerinin ve Amerika Birleşik Devletinin etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri

kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşılamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşığıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 10 (2106 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 2106 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Veriler kapsamında; Birleşik Krallık pazarının, yıllara göre veriler tablosunda da olduğu gibi büyük değişimleri yansıtmadığı, pazarın küçük bir değişim ekseninde artış veya azalış gösterdiği gözlemlenmektedir. Ancak ikinci ve üçüncü çeyreklerdeki büyüme eğiliminin, önümüzdeki süreçlerde de büyüme eğiliminin devam edebileceği yönündeki öngörüye ulaşabilmemize yardımcı olmaktadır. Aynı şekilde, büyüme ve küçülme eğilimleri bulunan 2106 pazarının, ikinci ve üçüncü çeyreklerdeki büyüme eğiliminin, azalış artış dengesinde sonraki çeyreklerde azalış eğilimine girebileceği öngörüsünü de göz önünde bulundurmanın faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu veriler ışığında; serbest ticaret anlaşması ile büyümesi beklenen Türkiye Cumhuriyeti pazar payının, Birleşik Krallık pazarının da genişlemesiyle daha da büyüme eğilimi göstermesi beklenmektedir.

0304 Balık Filetoları ve Diğer Balık Etleri (Taze, Soğutulmuş veya Dondurulmuş)

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında değerlendirilen 0304 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde kısa ifade ile; “balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)” ile geniş ifade ile; “Balık filetoları ve diğer balık etleri

(kıyılmış olsun olmasın) (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş): - Tilapya (*Oreochromis spp.*), Yayın balığı (*Pangasius spp.*, *Silurus spp.*, *Clarias spp.*, *Ictalurus spp.*), Sazan balığı (*Cyprinus spp.*, *Carassius spp.*, *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys spp.*, *Cirrhinus spp.*, *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo spp.*, *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama spp.*), Yılan balıkları (*Anguilla spp.*), Nil Levreği (*Lates niloticus*) ve yılanbaşların (*Channa spp.*) taze veya soğutulmuş filetoları” ile tanımlanmaktadır.

0304 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarında ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

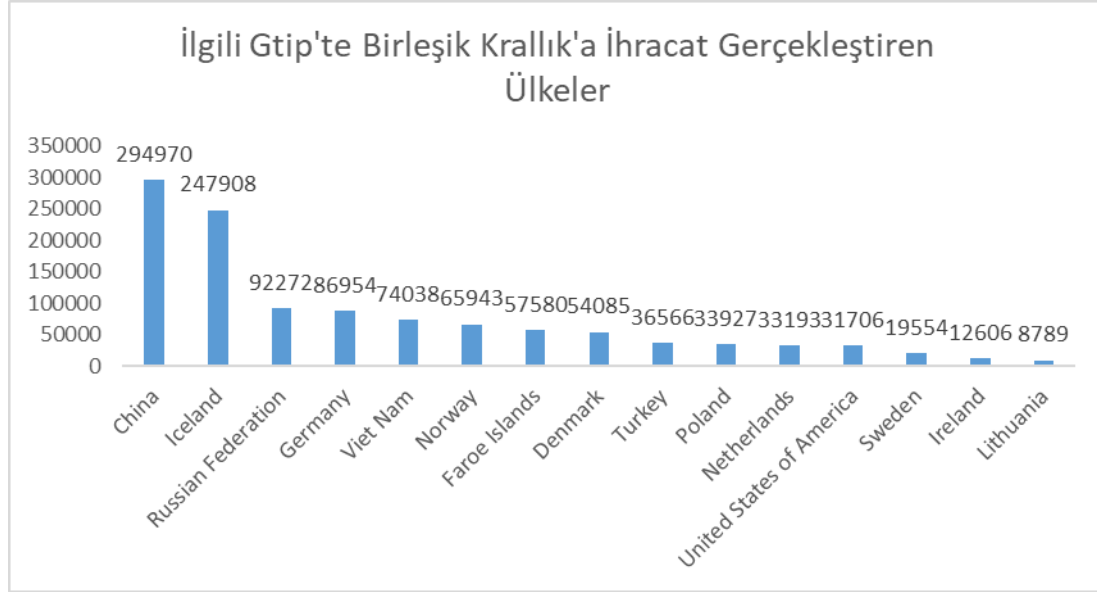
Tablo 11 (0304 grüp) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Rakamları

Birleşik Krallık’ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)” ile tanımlanan ve 0304 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin 2015 yılından sonra düşüş eğilimi gösterdiği; 2016 ve 2017 yılında 40 milyon usd seviyesinde daralma gösterdiği ve 2018 yılında 80 milyon usd değerinde genişlediği, 2019 yılı itibariyle ise büyüme eğilimine devam ettiği ve artış hızının da yükseliş göstermesiyle 140 milyon usd değerinde bir önceki yıla göre büyüdüğü gözlemlenmektedir. 2019 yılı Birleşik Krallık ithalatı 0304 gümrük tarife istatistik pozisyonunda 1,2 milyar usd olarak grafiğe yansımaktadır.

Tablo 12 (0304 grup) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

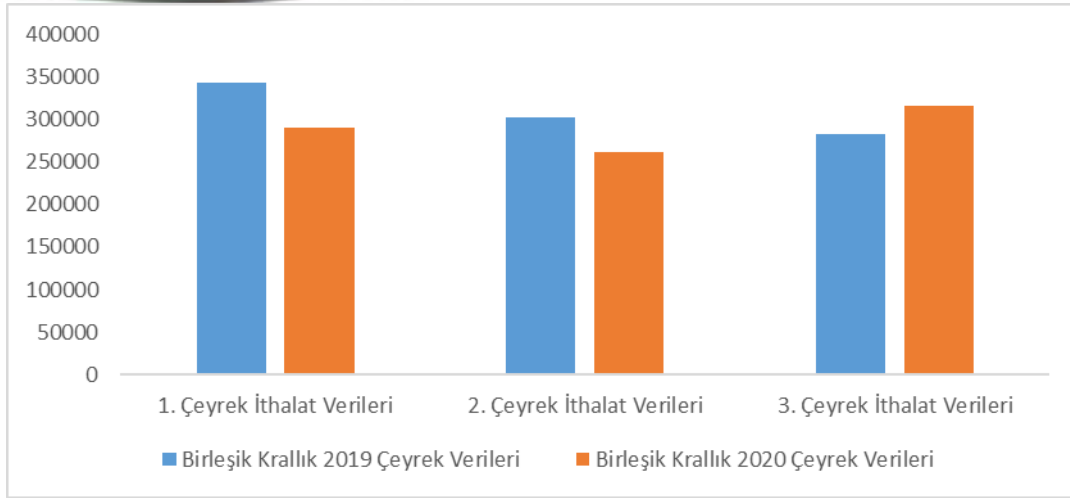
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 0304 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan deniz ürünlerinde; Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 0304 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Çin olduğu gözlemlenmektedir. Çin'i; İzlanda, Rusya, Almanya, Vietnam, Norveç, Faroe Adaları, Danimarka ve Türkiye takip etmektedir. Önceki tablolarda incelenen pazar payı dağılımları (1905 gtip, 1806 gtip ve 2106 gtip) deniz ürünlerinde, üretim kapasitesinin çevresel etkenlere bağlı olduğu ve jeolojik konumun üretime olan etkisinden dolayı farklı bir pazar dağılımı izlemektedir. Pazardaki genel Avrupa etkisi, üretim araçlarına ve jeolojik konuma sahip olan ülkeler tarafından su ürünlerinde ortadan kaldırılmış görünmektedir. Bu nedenle; Brexit sürecinin 0304 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirlenmiş ürünlerde büyük bir etkisinin olmayacağı beklenmektedir.

2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 13 (0304 grüp) 2019 ve 2020 3. Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 1806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Buna göre; Birleşik Krallık'ın 2019 yılı ve 2020 yılı birinci, ikinci ve üçüncü çeyreklerinde büyük değişimler gözlemlenmemektedir.

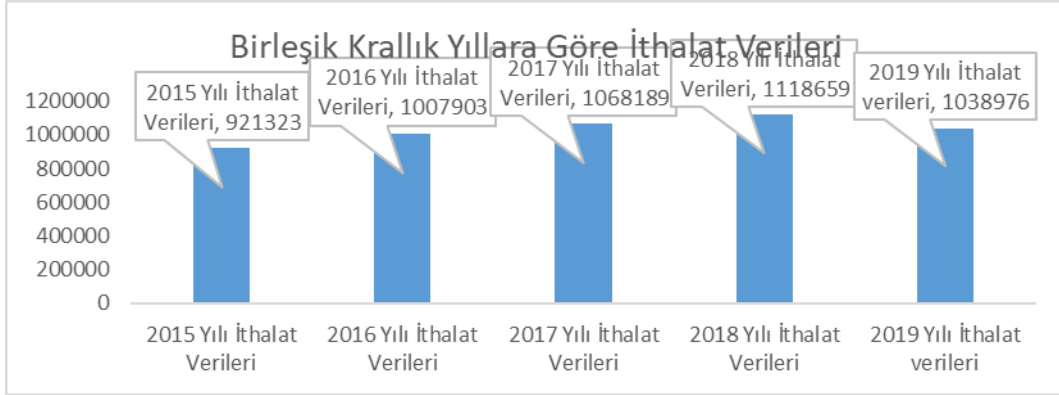
2009 Meyve Suları

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında bulunan 2009 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “Meyve suları (üzüm şırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın” şeklinde belirtilen ürünlerin pazar verileri rapor kapsamında incelenecektir.

2009 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazar verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

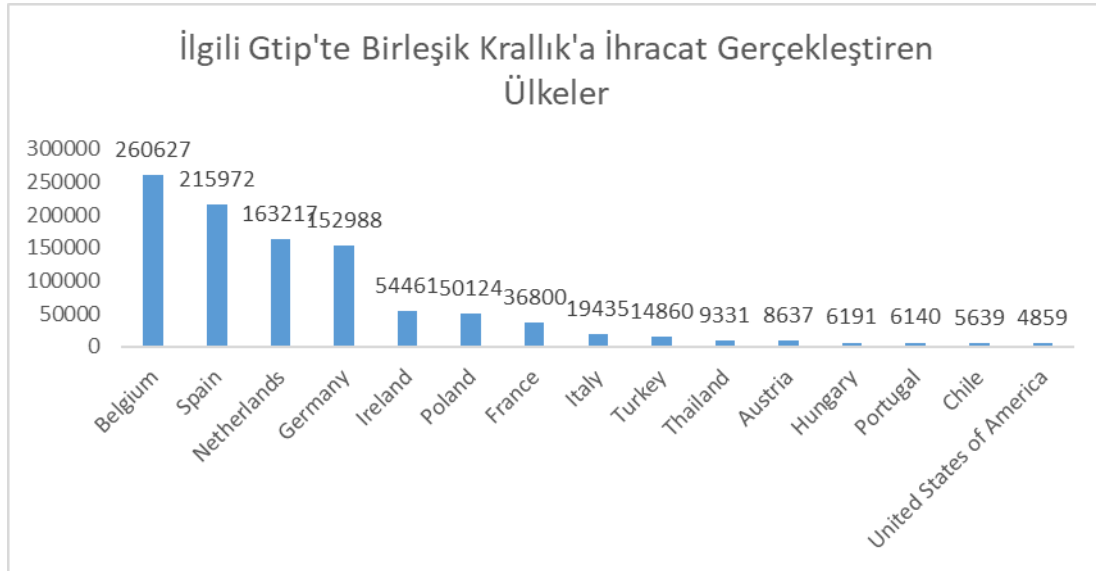

Tablo 14 (2009 gtip) Birleşik Krallık'a Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; meyve suları (üzüm şırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın ifadesiyle tanımlanan ve 2009 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin yıllara göre verilerde büyük değişim göstermediği ancak 2018 yılına kadar artış eğiliminde olduğu, 2018 – 2019 yıllarında düşüş eğilimi gösterdiği gözlemlenmektedir.

Tablo 15 (2009 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

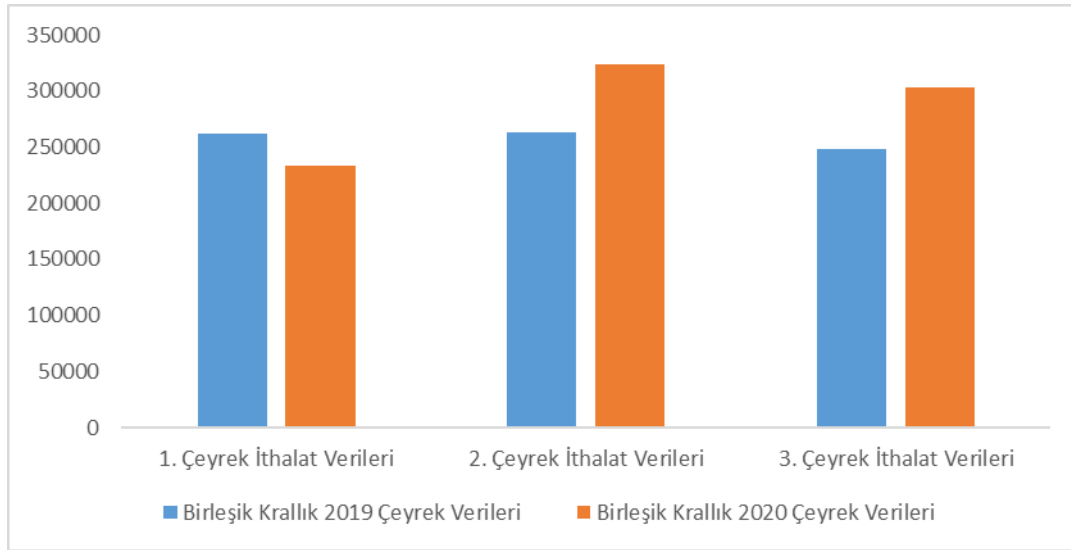
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 2106 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve meyve suları (üzüm şırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın tanımıyla belirtilen ürünlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 2106 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Belçika olduğu gözlemlenmektedir. Belçika'yı; İspanya, Hollanda, Almanya İrlanda, Polonya, Fransa, İtalya ve Türkiye takip etmektedir.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; Birleşik Krallık pazarının ağırlıklı olarak Avrupa Ülkelerinin etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili üründeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 16 (2009 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 2009 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Veriler kapsamında; Birleşik Krallık pazarının, yıllara göre veriler tablosunda da olduğu gibi büyük değişimleri yansıtmadığı, pazarın küçük bir değişim ekseninde artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Ancak ikinci ve üçüncü çeyreklerdeki büyüme eğiliminin, önümüzdeki süreçlerde de büyüme eğiliminin devam edebileceği yönündeki öngörüye ulaşabilmemize yardımcı olmaktadır. Bu veriler ışığında;

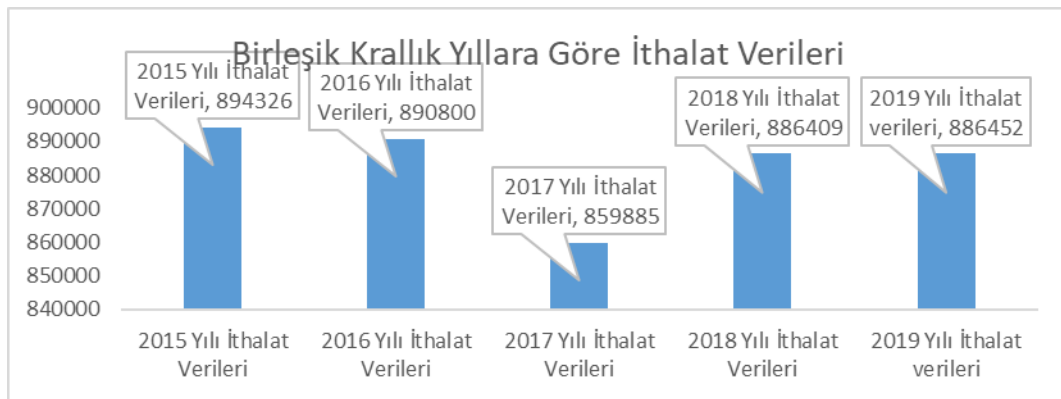
serbest ticaret anlaşması ile büyümesi beklenen Türkiye Cumhuriyeti pazar payının, Birleşik Krallık pazarının da genişlemesiyle daha da büyüme eğilimi göstermesi beklenmektedir.

0806 Taze ve Kurutulmuş Üzümler

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında ele alınan 0806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “üzümler (taze veya kurutulmuş)” olarak belirtilen ürünlerin pazar verileri rapor kapsamında incelenecektir.

0806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazar verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

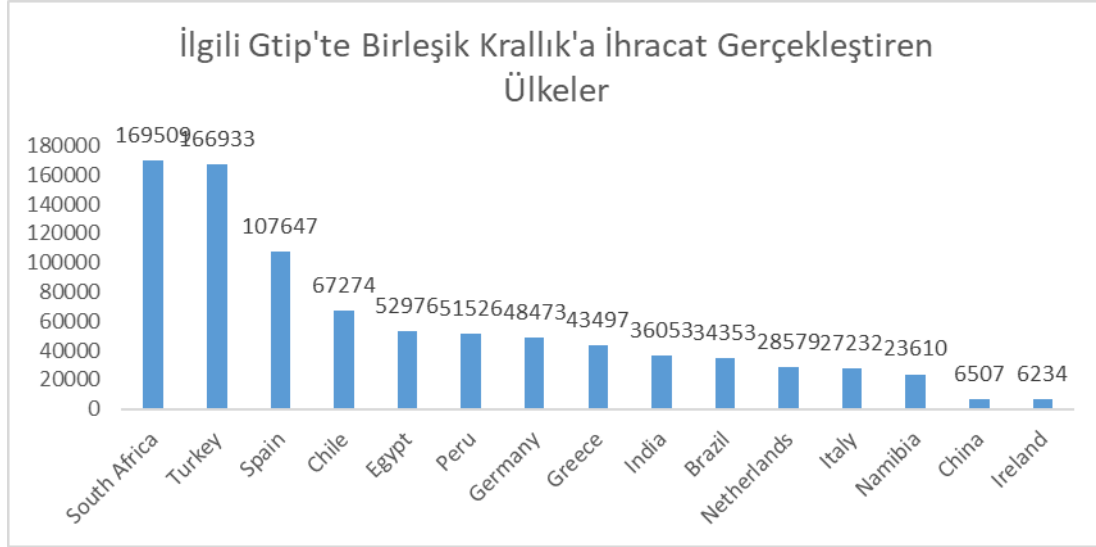
Tablo 17 (0806 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; “üzümler (taze veya kurutulmuş)” şeklinde tanımlanan ve 0806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin yıllara göre verilerde 885 milyon usd çizgisinde ilerlediği, 2017 yılında Birleşik Krallık ithalatının 0806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirlenmiş ürünlerde diğer yıllara göre bir düşüş gösterdiği ancak 2018 yılı itibariyle önceki yıllardaki hacme geri yükseldiği gözlemlenmektedir. 0806 gümrük tarife istatistik pozisyonu, üzümler (taze veya kurutulmuş) ürünler özelinde yapılacak bir araştırmada, ilgili tanımda yer alan ürünlerin, dünya genelindeki ithalat hacminin incelenmesi, Birleşik Krallık pazarında yapılacak çıkarımların doğrulanabilirliğini artırabileceği düşünülmektedir. Dünya genelinde gerçekleşmiş olabilecek bir ithalat ve ihracat düşüşünün, toprağa ve mevsimsel koşullara bağımlı üzüm'ün dünya çapındaki üretiminde gerçekleşen bir aksama nedeniyle gerçekleşmiş olabileceği araştırmaya açık bir konudur.

Tablo 18 (0806 grup) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

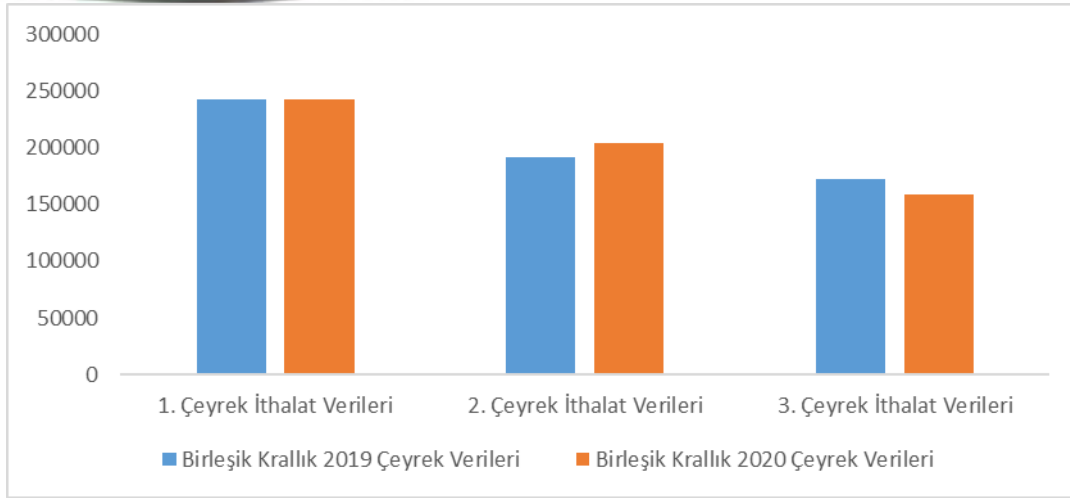
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 0806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazar paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 0806 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Güney Afrika olduğu gözlemlenmektedir. Güney Afrika'yı; Türkiye, İspanya, Şili, Mısır, Peru, Almanya ve Yunanistan takip etmektedir. 0806 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin, önceki gtiplerde incelenen deniz ürünleri gibi çevresel koşullara bağımlı üretimden etkilendiği söylenebilir. Üzümün ağırlıklı olarak yetiştirildiği bölgeler de Birleşik Krallık ithalatının pazar payı dağılımından gözlemlenebilmektedir. Türkiye'nin ikinci sırada yer alması, serbest ticaret anlaşması sonrasında Türkiye'nin birinci sıraya geçebilmesinde önemli bir göstergedir.

2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklerine göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 19 (0806 grüp) 2019 ve 2020 yılı 3. Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 2009 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Veriler kapsamında; Birleşik Krallık pazarının, çeyreklere göre farklılıklar gösterdiği gözlemlenmektedir. Çeyrekler arasındaki farkların, ürünün sezonsal bir ürün olması neticesinde dalgalandığı söylenebilir. 2019 yılı ikinci çeyreği ve 2020 yılı ikinci çeyreği incelendiğinde bir önceki yıla göre artış yaşandığı ancak üçüncü çeyrekte, 2020 yılı ithalatının, 2019 yılına göre düşüş eğilimine geçtiği gözlemlenmektedir.

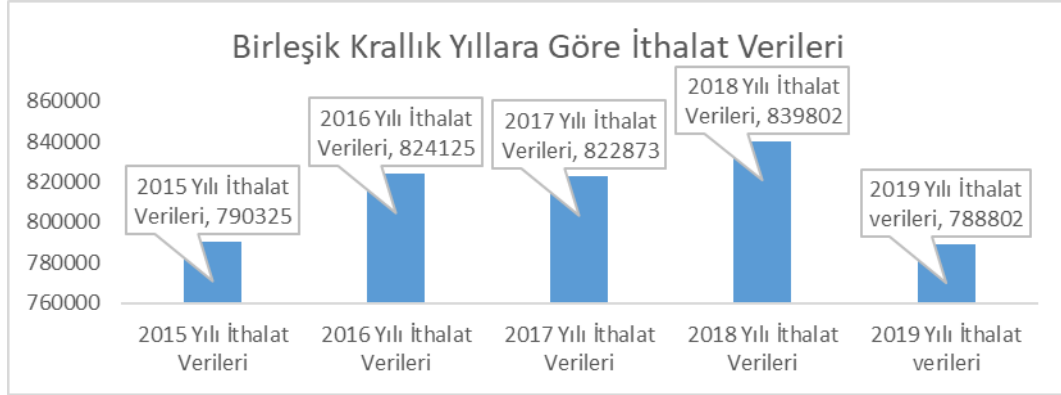
0805 Turunçgiller

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında değerlendirilen 0805 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “turunçgiller (taze veya kurutulmuş)” ile tanımlanmaktadır.

0805 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık özelinde ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

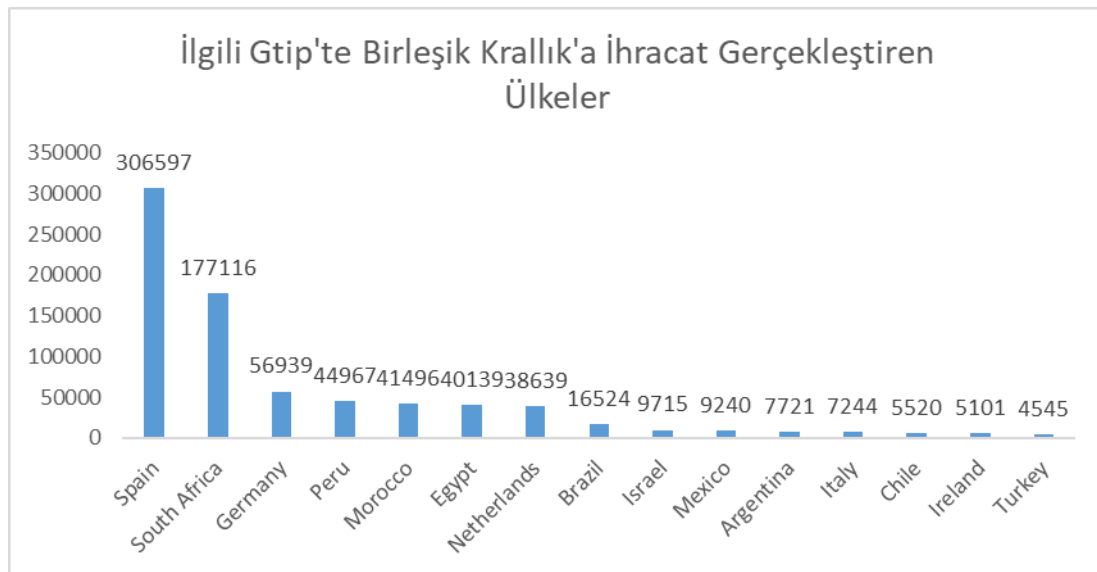

Tablo 20 (0805 gtip) Birleşik Krallık'a Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “turunçgiller (taze veya kurutulmuş)” ile tanımlanan ve 0805 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin 2015 yılı sonrasında büyüme eğilimine geçtiği, 2015 yılında 790 milyon usd olarak gerçekleşen ithalat rakamının, 2016 yılında 824 milyon usd, 2017 yılında 822 milyon usd, 2018 yılında ise 839 milyon usd olarak gerçekleştiği tablodan gözlemlenebilmektedir. 2019 yılında ise büyük bir düşüş yaşanmıştır. Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık 2019 yılı 0805 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin ithalatı 788 milyon usd olarak gerçekleşmiştir. İngiltere pazarının son yılda, önceki yıllara göre daralma gösterdiği gözlemlenmektedir.

Tablo 21 (0806 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

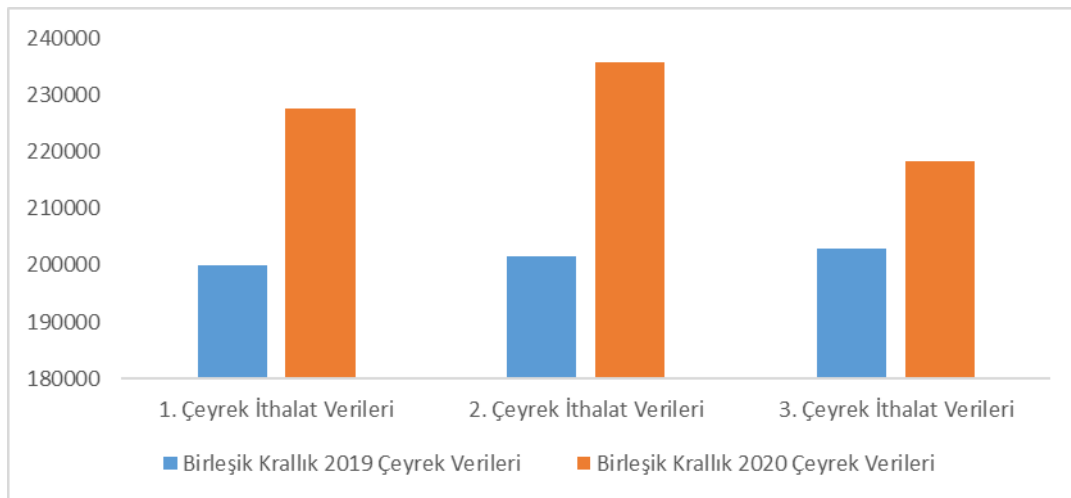

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 0805 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan turuncgillerde; Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 0805 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin İspanya olduğu gözlemlenmektedir. İspanya'yı; Güney Afrika, Almanya, Peru, Fas, Mısır, Hollanda, Brezilya ve İsrail takip etmektedir. Türkiye ise Birleşik Krallık'ın 2019 yılında 15. tedarikçisi olarak ilk 15 ülkeye yer verdiğimiz tabloda son sırada yer almıştır.

Birleşik Krallık pazarının ilgili üründe ağırlıklı olarak İspanya ve Güney Afrika etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 22 (0805 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 0805 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Buna göre; 2019 yılındaki büyük düşüşün

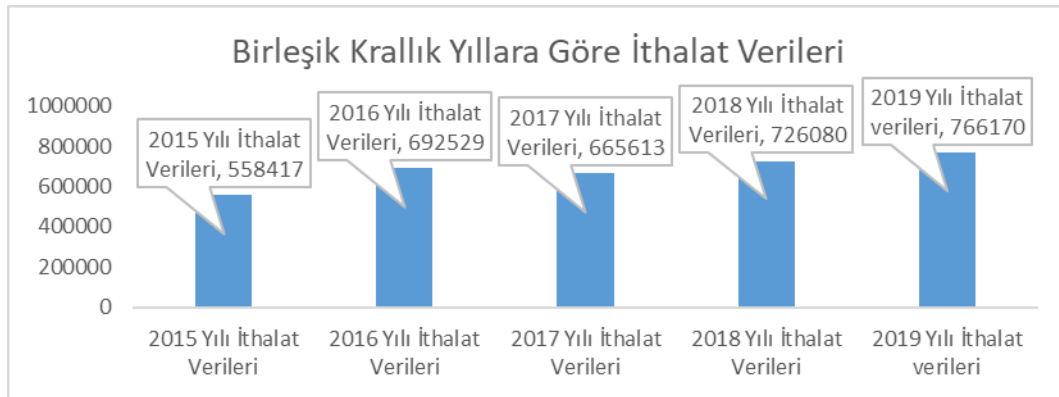
veya daralmanın 2020 yılında ortadan kalktığı ve pazarın yeniden büyüme eğilimine girdiği gözlemlenmektedir. 2018 yılı ve 2019 yılı kıyaslandığında, 2020 yılında yaşanacak Birleşik Krallık 0805 gümrük tarife istatistik pozisyonu altındaki ürünlerin artış göstereceği ve bu artışın 60 milyon usd'den büyük olacağı öngörülmektedir.

0302 Balıklar (Taze veya Soğutulmuş)

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında değerlendirilen 0302 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “balıklar (taze veya soğutulmuş) (03.04 pozisyonundaki balık filetoları ve diğer balık etleri hariç)” ile tanımlanmaktadır.

0302 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık özelinde ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

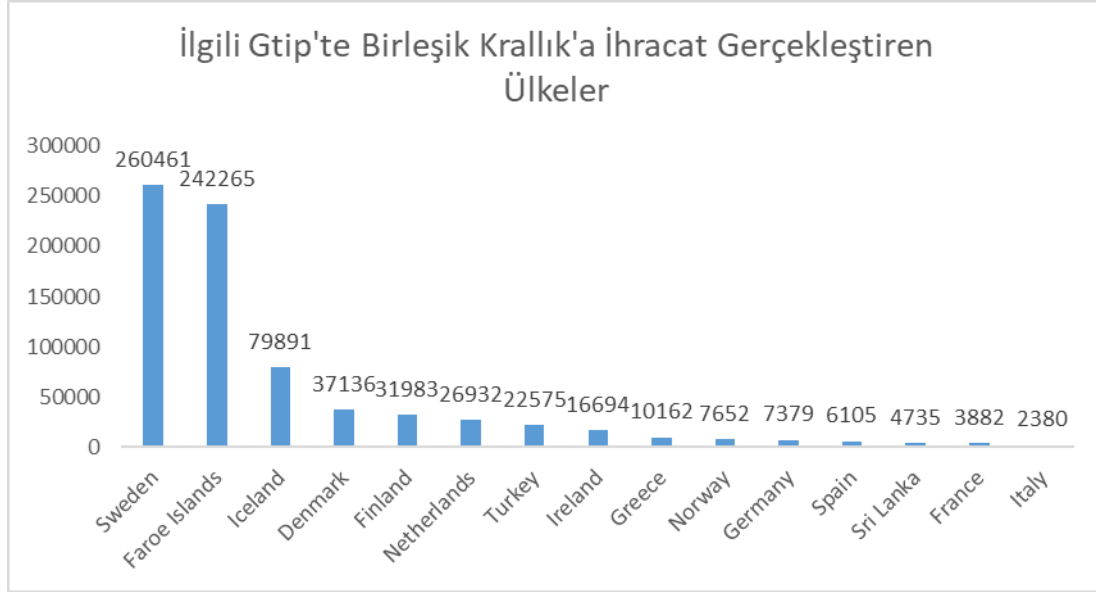
Tablo 23 (0302 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “balıklar (taze veya soğutulmuş)” ile tanımlanan ve 0302 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile belirtilen ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin 2015 yılı sonrasında büyüme eğilimine geçtiği, 2016 yılında 692 milyon usd, 2017 yılında 665 milyon usd, 2018 yılında 726 milyon usd ve 2019 yılında 766 milyon usd olduğu gözlemlenmektedir. 2015 ve 2019 yılları kıyaslandığında 110 milyon usd genişliğinde bir büyümenin gerçekleştiği verilerden anlaşılmaktadır.

Tablo 24 (0302 grup) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

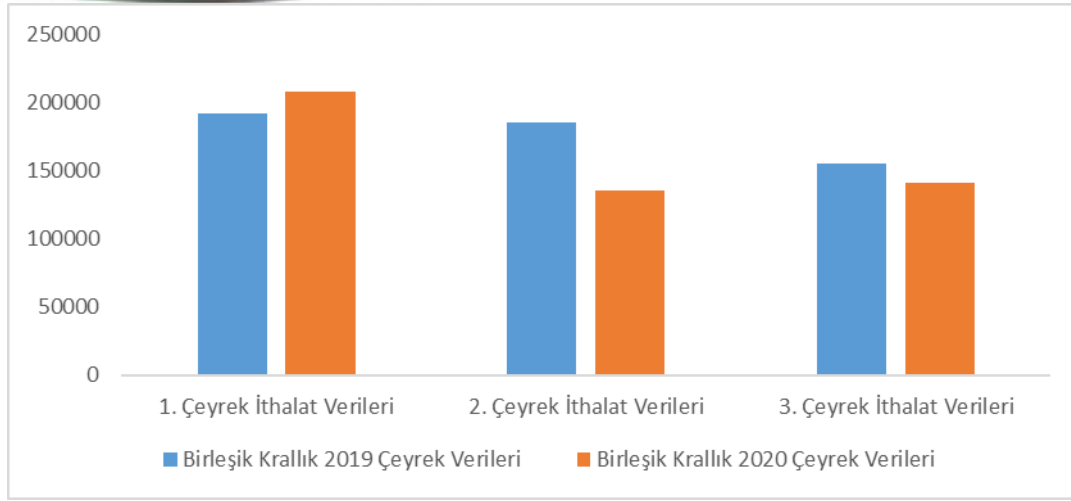
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 0302 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan deniz ürünlerinde; Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 0302 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin İsveç olduğu gözlemlenmektedir. İsveç'i; Faroe Adaları, İzlanda, Danimarka, Finlandiya, Hollanda ve Türkiye takip etmektedir.

Birleşik Krallık pazarının ilgili üründe ağırlıklı olarak İsveç ve Faroe Adaları etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşılamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 25 (0302 grüp) 2019 ve 2020 3. Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 0302 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. 2019 ve 2020 yılları kıyaslandığında birinci çeyrekte bir önceki yıla göre büyümenin gerçekleştiği, ikinci ve üçüncü çeyrelerde düşüşün yaşandığı gözlemlenmektedir. Bu veriler ışığında, takip eden çeyrelerde de düşüşün yaşanması öngörülebilir.

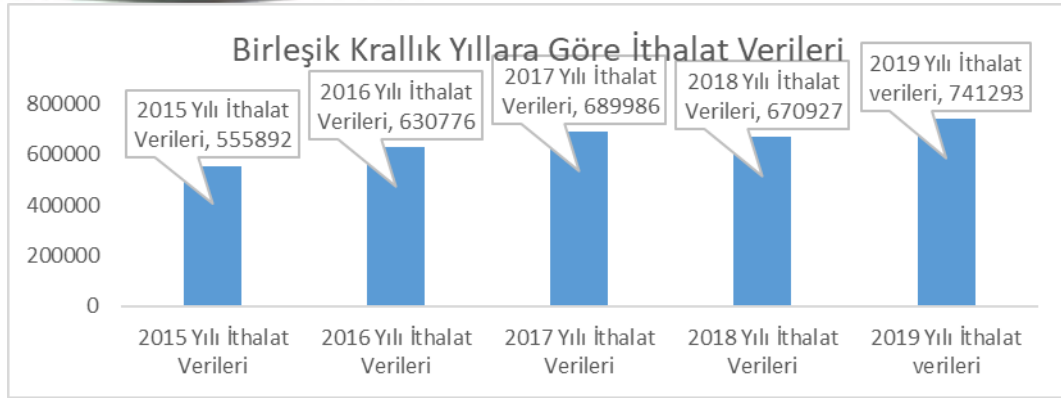
0804 Hurma, İncir, Ananas, Avokado Armudu, Guava Armudu, Mango ve Mangost

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında tutulan 0804 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “Hurma, incir, ananas, Avokado armudu, Guava armudu, mango ve mangost (taze veya kurutulmuş):” ile tanımlanan ürünlerin pazar bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

0804 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarındaki ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

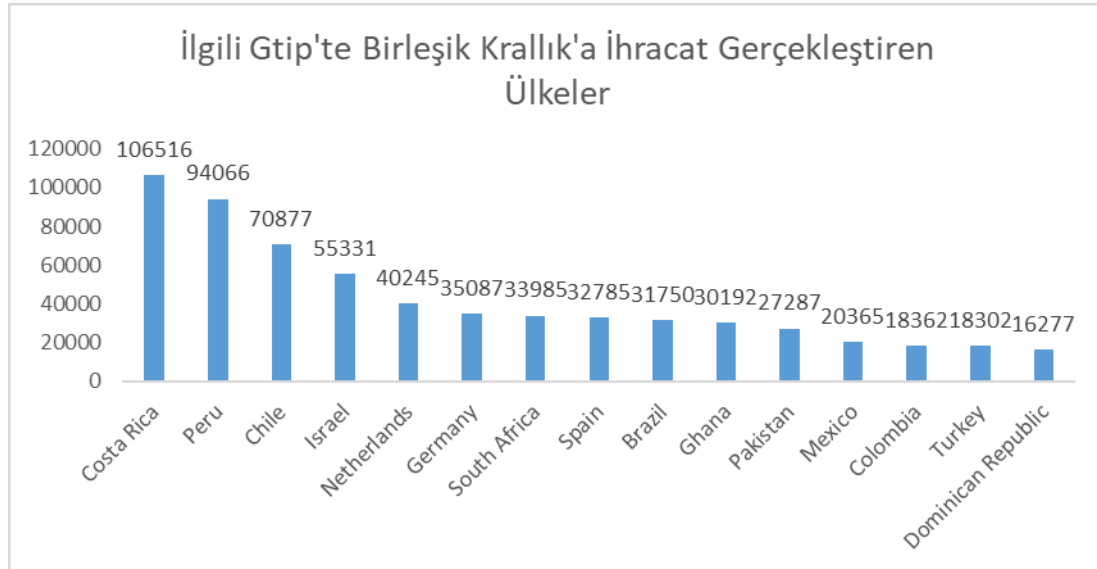

Tablo 26 (0804 gtip) Birleşik Krallık'a Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “Hurma, incir, ananas, Avokado armudu, Guava armudu, mango ve mangost” ile tanımlanan ve 0804 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin 2015 yılı sonrasında büyüme eğilimine geçtiği, 2016 yılında 630 milyon usd, 2017 yılında 689 milyon usd, 2018 yılında 670 milyon usd ve 2019 yılında 741 milyon usd olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılındaki büyümenin, 2020 yılında izlediği eğilimi çeyreklere göre incelenen veriler ışığında ele alacağız.

Tablo 27 (0804 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

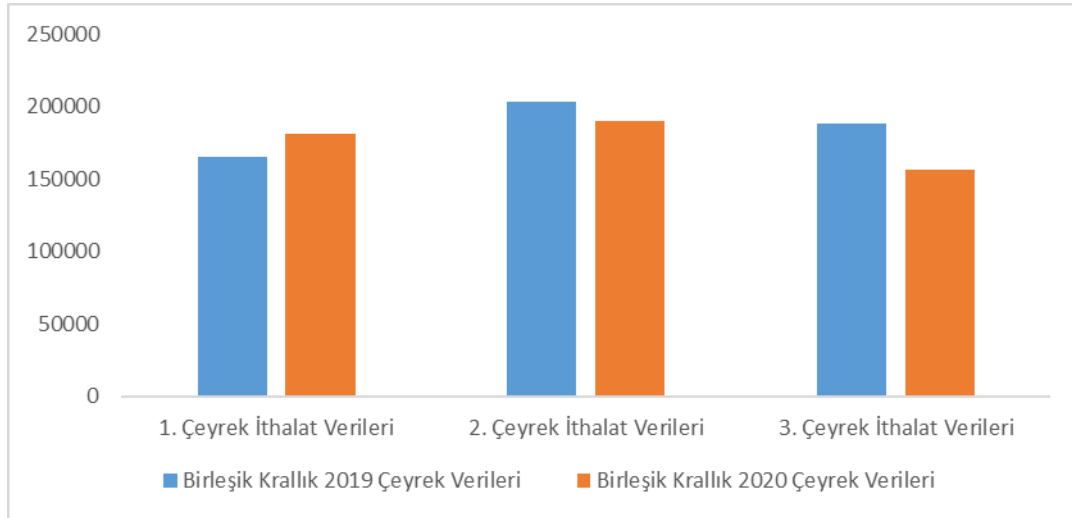
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 0804 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan Hurma, incir, ananas, Avokado armudu, Guava armudu, mango ve mangost; Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 0804 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Kostarika olduğu gözlemlenmektedir. Kostarika'yı; Peru, Şili, İsrail, Hollanda, Almanya, Güney Amerika ve İspanya takip etmektedir. Türkiye ise ihracatçı ülkeler sıralamasında 14. sırada yer almaktadır. Serbest ticaret anlaşması kapsamında vergi indirimine gidilen 0804 gümrük tarife istatistik pozisyonlu üründe Türkiye ihracat payının geniş bir büyüme alanı olduğu gözlemlenmektedir.

Birleşik Krallık pazarının ilgili üründe ağırlıklı olarak Güney Amerika ülkelerinin etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir öngörü oluşturmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 28 (0804 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 0804 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. Çeyreklerdeki değişimin ürünün mevsimlere ve coğrafi konuma göre değişebilen üretim süreçlerinden etkilendiği göz önünde bulundurularak ele alınmalıdır. Çeyrek verileri arasında mevsimsel farklılıkların görüldüğü ancak 2020 yılı çeyreklerinde, 2019 yılı çeyreklerine göre, birinci çeyrek dışında daralmanın

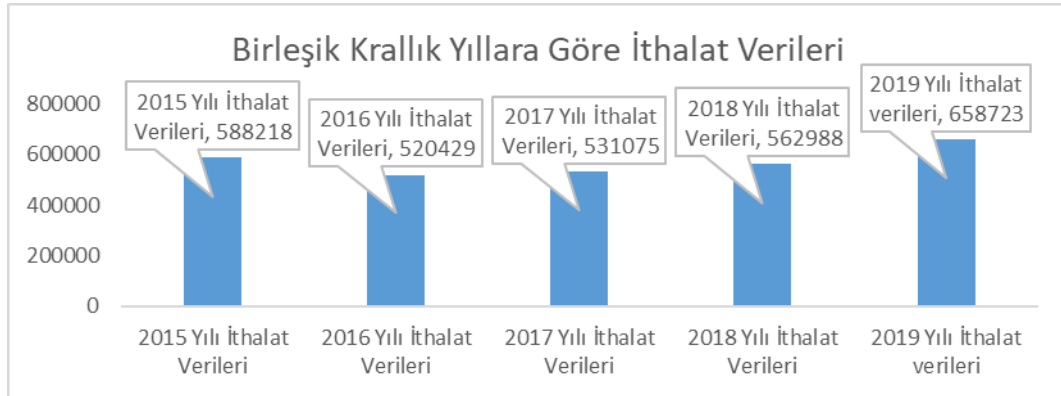
gözlemlendiği tablolarda yer alan veriler incelenerek söylenebilmektedir.

1902 Makarnalar

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında tutulan 1902 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldu- rulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın) (spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canelloni gibi); kuskus (hazırlanmış olsun olmasın)” ifadesiyle tanımlanan ürünlerin pazar bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

1902 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarındaki ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

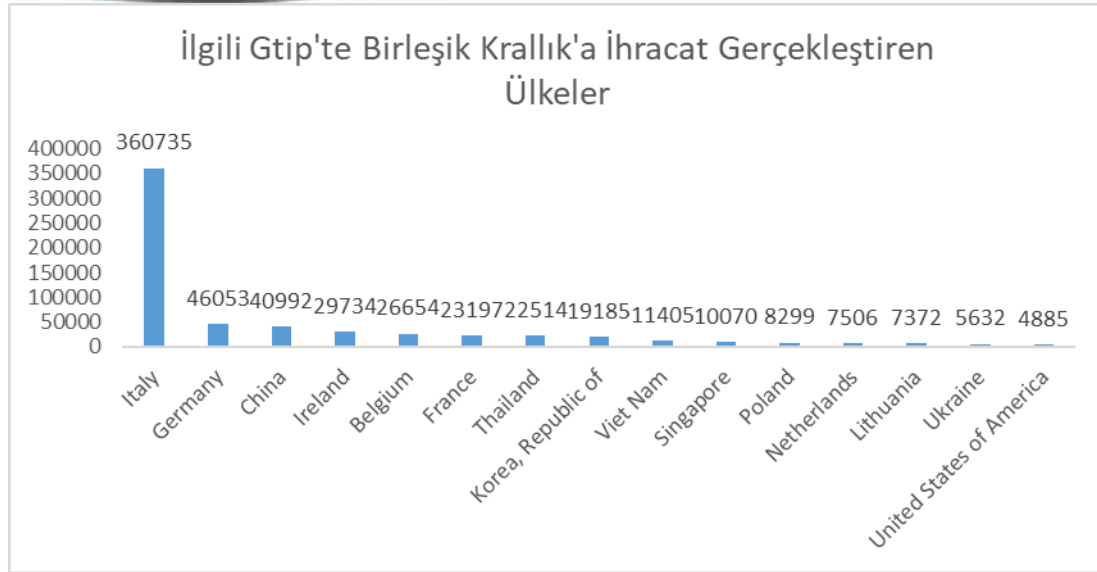
Tablo 29 (1902 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “makarnalar” uzun tanımıyla ise; “Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldu- rulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın) (spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canelloni gibi); kuskus (hazırlanmış olsun olmasın)” ile tanımlanan ve 1902 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin yıllara göre ithalat hacminin 2015 yılından sonra düşüşe geçtiği ancak 2019 yılı itibariyle yeniden pazarın genişlediği gözlemlenmektedir.

Tablo 30 (0804 grüp) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

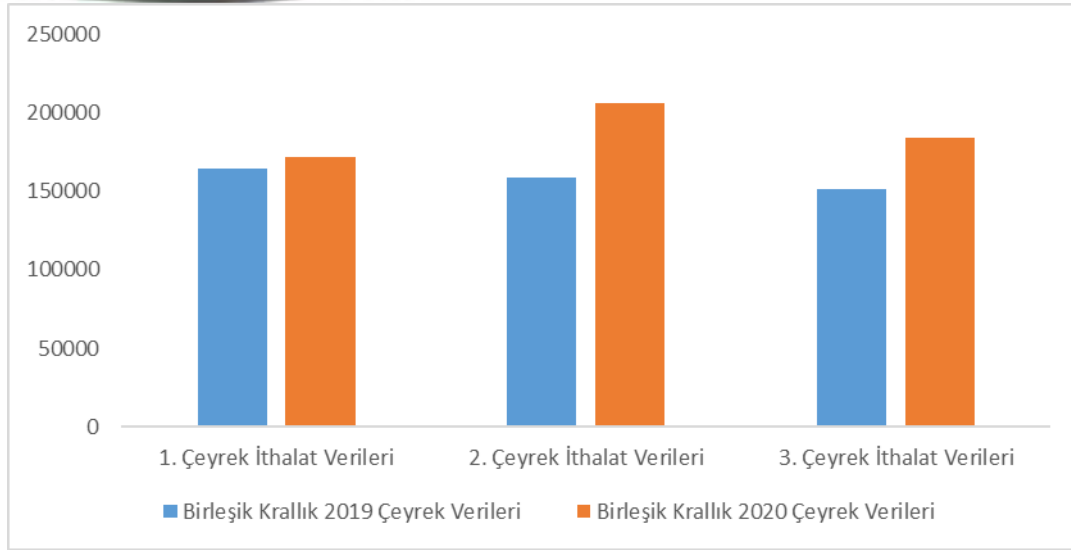
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 1902 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan makarnalarda Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 1902 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin İtalya olduğu gözlemlenmektedir. İtalya, pazarın büyük bir kısmına hakimdir. İtalya'yı; Almanya, Çin, İrlanda, Belçika, Fransa, Tayland ve Güney Kore takip etmektedir. Türkiye ise ihracatçı ülkeler sıralamasında 24. sırada yer almaktadır. Serbest ticaret anlaşması kapsamında vergi indirimine gidilen 1902 gümrük tarife istatistik pozisyonlu üründe Türkiye ihracat payının geniş bir büyüme alanı olduğu söylenebilir.

Birleşik Krallık pazarının ilgili üründe ağırlıklı olarak diğer Avrupa Ülkeleri gibi İtalya etkisi altında olduğu gözlemlenmektedir. 2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşılamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir öngörü oluşturmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 31(1902 gtip) 2019 ve 2020 3. Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 1902 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. 2019 ve 2020 yılı verileri incelendiğinde, birinci, ikinci ve üçüncü çeyreklerde 2020 yılı verilerinin genişleme eğilimi gösterdiği, en büyük artışın 2020 yılı ikinci çeyreğinde gerçekleştiği veriler incelendiğinde söylenebilmektedir. Serbest ticaret anlaşması kapsamında yer alan makarnaların, 2020 yılında da genişleme göstermesiyle; Türkiye'nin pazarının genişleyeceği ve ilk 5 ihracatçı arasında yer alabileceği söylenebilmektedir.

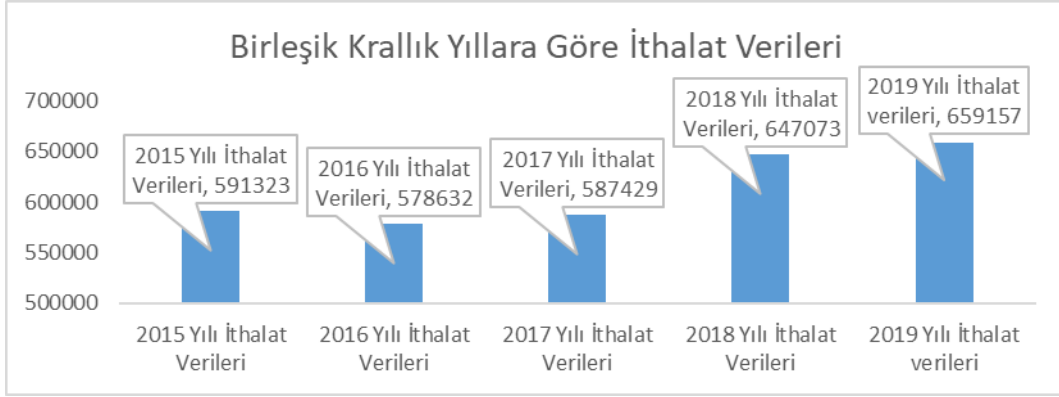
2008 Sert Kabuklu Meyvalar ve Yenilen Diğer Bitki Parçaları

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında tutulan 2008 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları (başka surette hazırlanmış veya konserve edilmiş) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler veya alkol katılmış olsun olmasın)” ifadesiyle tanımlanan ürünlerin pazar bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

2008 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarındaki ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

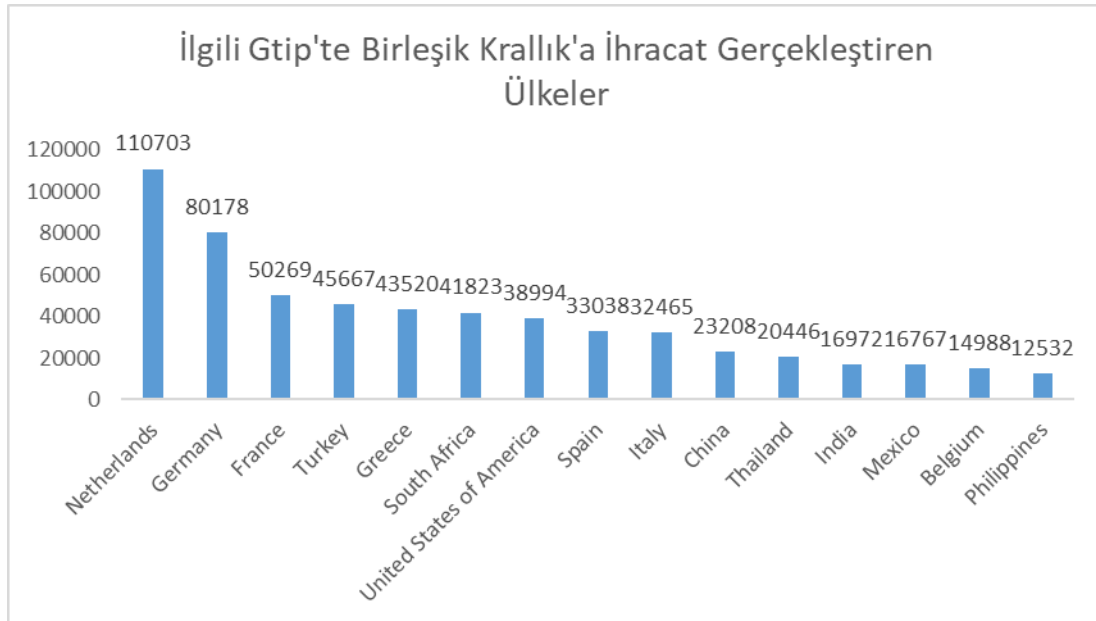

Tablo 32 (2008 gtip) Birleşik Krallık'a Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları” uzun tanımıyla ise; “Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları (başka surette hazırlanmış veya konserve edilmiş) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler veya alkol katılmış olsun olmasın)” ifadesiyle tanımlanan ve 2008 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin 2018 yılı itibariyle 60 milyon usd büyüklüğünde artış gösterdiği, 2018 yılında gerçekleşen artışın 2019 yılında da sürdüğü, 2019 yılı artışının 12 milyon usd ile 659 milyon usd bandında gerçekleştiği gözlemlenmektedir.

Tablo 33 (2008 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

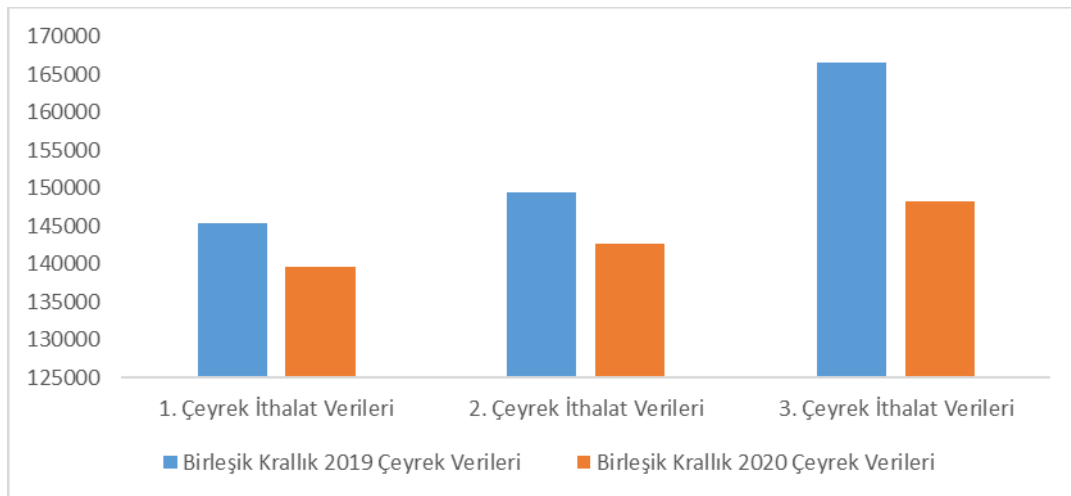

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 2008 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 2008 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Hollanda olarak tabloda belirtilmiştir. Avrupa lkeleri, pazarın büyük bir kısmına hakimdir. Hollanda'yı; Almanya, Fransa, Türkiye, Yunanistan, Güney Afrika, Amerika Birleşik Devletleri, İşpanya ve İtalya takip etmektedir. Serbest ticaret anlaşması kapsamında değerlendirilen 2008 gümrük tarife istatistik pozisyonlu üründe Türkiye ihracat payının geniş bir büyüme alanı olduğu söylenbilir. Hollanda, Almanya, Fransa, Yunanistan, İşpanya ve İtalya'nın Brexit süreci sonrası kaybedebileceği pazar payı, serbest ticaret anlaşması ile Türkiye lehine dönebilmek ve Türkiye'deki üreticiler için bir fırsat olarak değerlendirilebilecektir.

2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değerimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili üründeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşılamayan 2020 yılının ithalat değerimleri üzerinde bir öngörü oluşturmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 34 (2008 gtip) 2019 ve 2020 Yılı eyrek Verileri

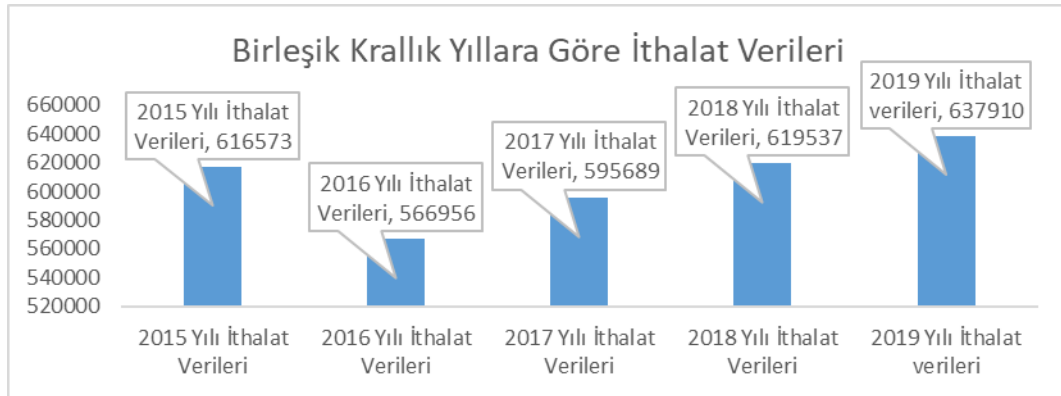
Yukarıdaki tabloda 2008 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. 2019 ve 2020 yılı verileri incelendiğinde, birinci, ikinci ve üçüncü çeyreklerde 2019 yılında büyümenin gözlemlendiği, 2020 yılı çeyreklerinde ise büyümenin 2019 yılına göre düşük seviyede seyrettiği söylenebilmektedir. 2019 yılında büyüyen pazar, 2020 yılında daralmaya girmiştir. Brexit ve Türkiye ile serbest ticaret anlaşması sonrası oluşan pazar payı fırsatı, pazarın daralması ile öngörülebilir verimliliğini yakalamakta zorlanabileceği söylenebilir.

1704 Kakao İçermeyen Şeker Mamulleri

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında tutulan 1704 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)” ifadesiyle tanımlanan ürünlerin pazar bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

1704 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarındaki ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

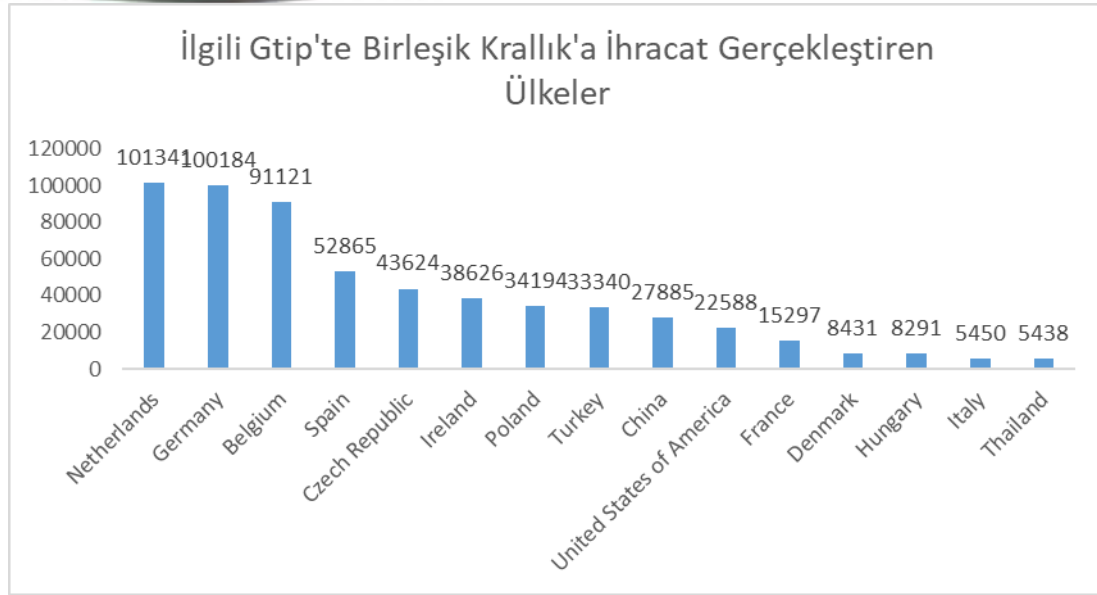
Tablo 35 (1704 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “kakao içermeyen şeker mamulleri” uzun tanımıyla ise; “kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)” ifadesiyle tanımlanan ve 1704 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin 2015 yılından sonra düşüş eğilimi gösterdiği, 2018 yılında, 2015 yılı pazar hacmine yeniden yükseldiği ve 2019 yılında da artış eğilimi göstererek 637 milyon usd pazar hacmine eriştiği söylenebilmektedir.

Tablo 36 (1704 grup) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

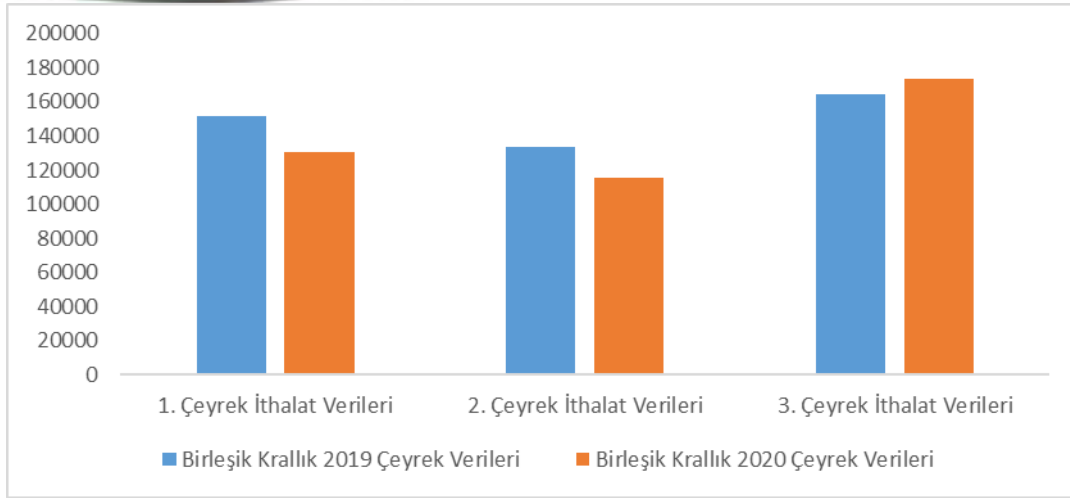
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 1704 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 1704 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisinin Hollanda olarak tabloda belirtilmiştir. Avrupa Ülkeleri, pazarın büyük bir kısmına hakimdir. Hollanda'yı; Almanya, Belçika, İspanya, Çek Cumhuriyeti, İrlanda, Polonya ve Türkiye takip etmektedir. Serbest ticaret anlaşması kapsamında değerlendirilen 1704 gümrük tarife istatistik pozisyonlu üründe Türkiye ihracat payının geniş bir büyüme alanı olduğu söylenebilir.

2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir öngörü oluşturmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 37 (1704 grup) 2019 ve 2020 3. Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 1704 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. 2019 ve 2020 yılı verileri incelendiğinde, çeyrek verilerinin yıllara göre büyük farklılıklar göstermediği, 2018 yılına göre 2019 yılında büyüme eğilimi gösteren pazarın; birinci ve ikinci çeyreklerde daraldığı ancak üçüncü çeyrekte büyüme gösterdiği gözlemlenmektedir. 2020 yılında pazar payının artış göstermesi durumunda, serbest ticaret anlaşması kapsamına dahil edilmiş ürün grubunda, Avrupa ülkelerinin pazar hakimiyetinin azalması, pazarın genişlemesi ve serbest ticaret anlaşmasının kazanımlarıyla Türkiye ihracatının artış göstermesi öngörülmektedir.

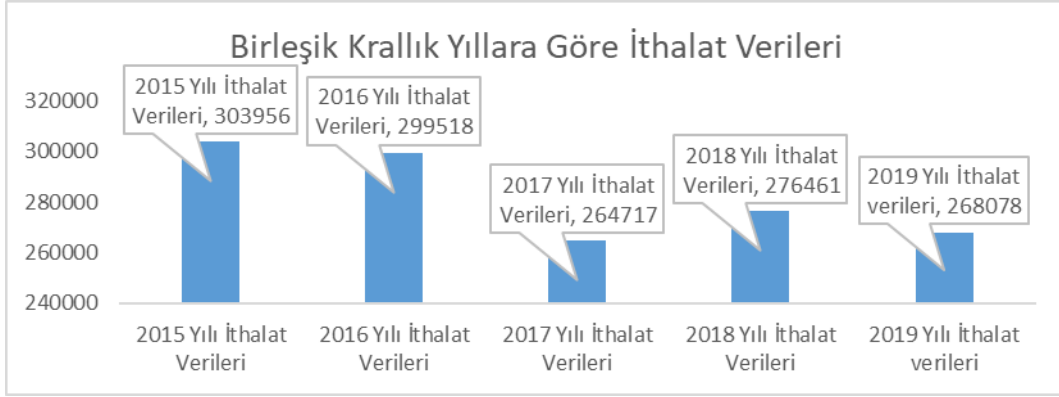
0809 Kayısı, Kiraz, Şeftali, Erik ve Çakal Eriği

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında tutulan 0809 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “Kayısı, kiraz, şeftali (nektarin dahil), erik ve çakal eriği (taze)” ifadesiyle tanımlanan ürünlerin pazar bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

0809 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarındaki ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

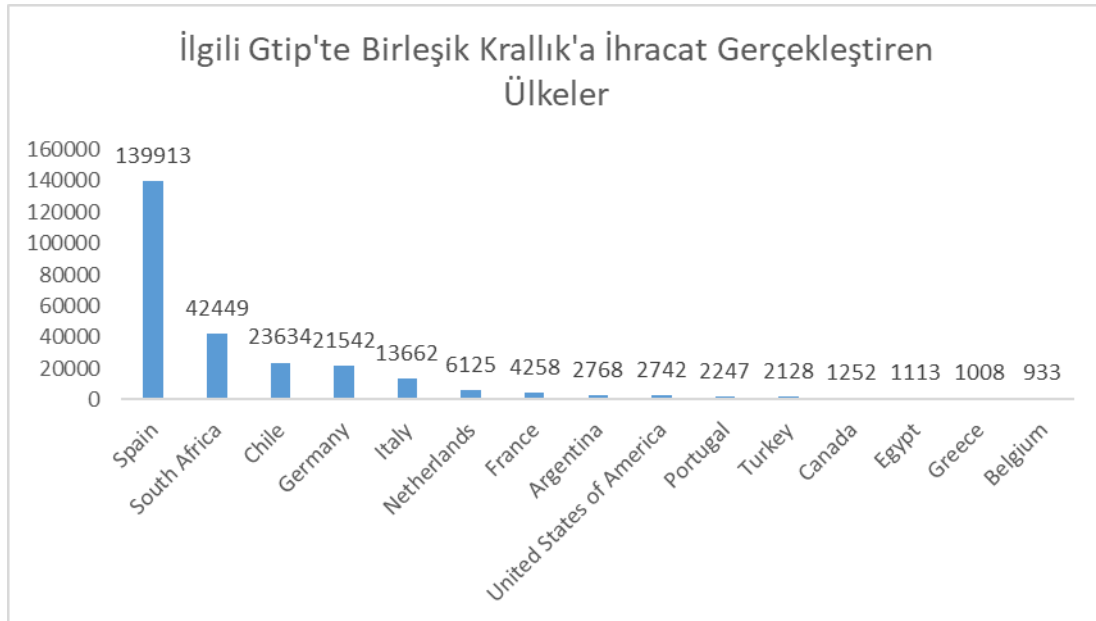

Tablo 38 (0809 güp) Birleşik Krallık'a Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “kakao içermeyen şeker mamulleri” uzun tanımıyla ise; “kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği” ifadesiyle tanımlanan ve 0809 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin 2016 yılından sonra düşüş eğilimi gösterdiği, 2017 yılında en düşük seviyesine ulaştığı ve 2019 yılı pazar hacminin 2017 yılına yakın seyrettiği söylenebilmektedir. Birleşik Krallık pazarı 0809 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerde daralma eğilimi gösteren bir pazardır. Pazarın küçülme eğiliminin 2020 yılında seyrettiği büyüme veya küçülme yaklaşımının çeyreklere göre verilerin incelenerek elde edilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 39 (0809 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

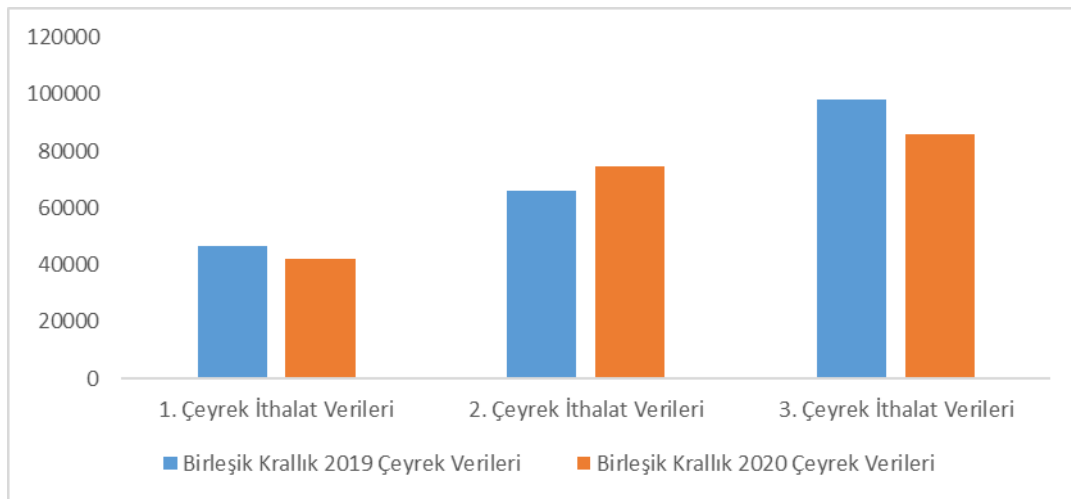

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 0809 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 0809 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisi İspanya olarak tabloda belirtilmiştir. İspanya'yı; Güney Afrika, Şili, Almanya, İtalya, Hollanda, Fransa, Arjantin, Amerika Birleşik Devletleri, Portekiz ve Türkiye takip etmektedir. Türkiye 11. sırada yer almaktadır.

2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir öngörü oluşturmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklerine göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 40 (0809 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 0809 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklerine göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. 2019 ve 2020 yılı verileri incelendiğinde, çeyrek verilerinin yıllara göre büyük farklılıklar göstermediği, 2018 yılına göre 2019 yılında büyüme eğilimi gösteren pazarın; birinci ve üçüncü çeyreklerde daraldığı ancak ikinci çeyrekte büyüme eğilimi gösterdiği gözlemlenmektedir. 2020 yılında pazar payının artış göstermesi durumunda, serbest ticaret anlaşması kapsamına dahil edilmiş ürün grubunda, Avrupa

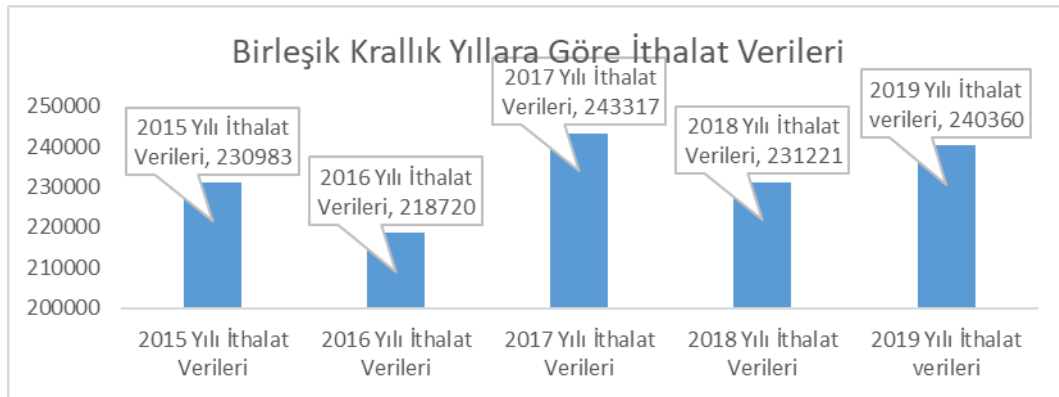
ülkelerinin pazar hakimiyetinin azalması, serbest ticaret anlaşmasının kazanımlarıyla Türkiye ihracatının artış göstermesi öngörülmektedir. Ancak yıllara göre incelenen veriler kapsamında ilgili üründe Birleşik Krallık pazarının küçüldüğü gözlemlenmektedir.

0713 Kuru Baklagiller (Kabuksuz)

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında tutulan 0713 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış, tane kabukları çıkarılmış olsun olmasın)” ifadesiyle tanımlanan ürünlerin pazar bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

0713 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarındaki ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

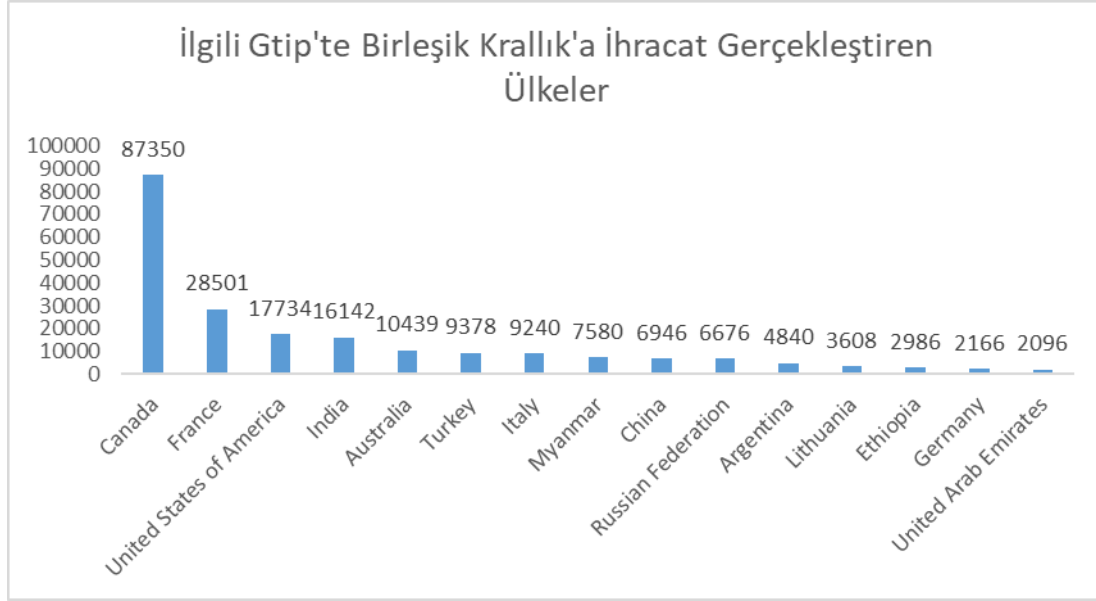
Tablo 41 (0713 gtip) Birleşik Krallık Yıllara Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış, tane kabukları çıkarılmış olsun olmasın)” ifadesiyle tanımlanan ve 0713 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin pazar payının 2016 yılında düşüş gösterdiği, 2017 yılında yükseliş göstererek 243 milyon usd seviyesine ulaştığı ancak 2018 yılı itibarıyla 231 milyon usd seviyesine inerek, yeniden 2019 yılında 9 milyon usd'lik artış ile 240 milyon usd seviyesine geldiği gözlemlenmektedir. 0713 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin pazarının yıllara göre farklılıklar gösterdiği ve 2021 yılında gerçekleşecek pazar hacminin 2020 yılı çeyrekler verileri incelenerek ele alınabileceği düşünülmektedir.

Tablo 42 (0713 grup) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

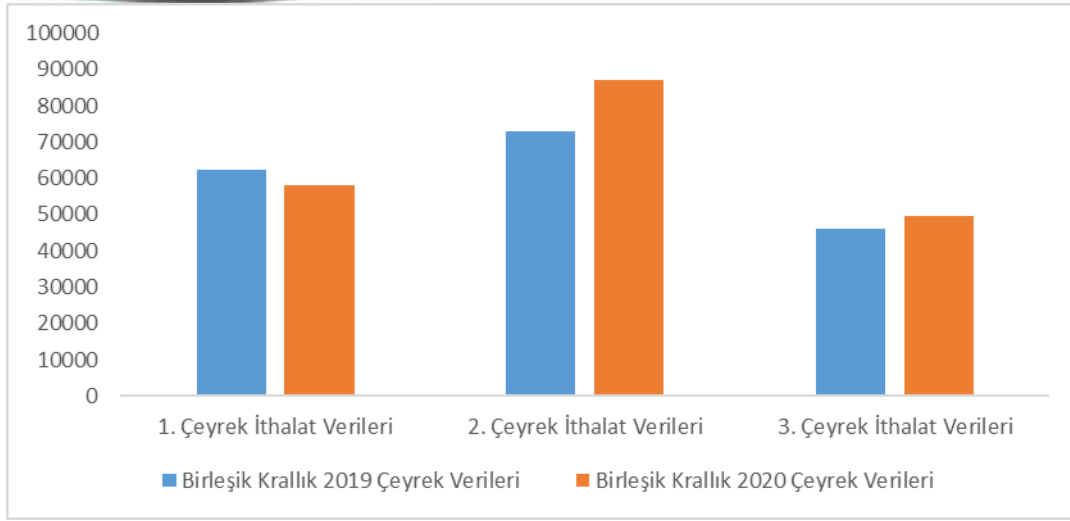
Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 0713 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 0713 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisi Kanada olarak tabloda belirtilmiştir. Kanada'yı; Fransa, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan, Avusturalya, Türkiye ve İtalya takip etmektedir.

2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili ürünlerdeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile; yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir öngörü oluşturmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 43 (0713 grüp) 2019 ve 2020 yılı 3. Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 0713 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. 2019 ve 2020 yılı verileri incelendiğinde, 2020 yılında, 2019 yılına göre kısıtlı bir artışın gerçekleştiği söylenebilmektedir. Birinci çeyrek verileri incelendiğinde 2020 yılında 2019 yılına göre düşüşün yaşandığı ancak ikinci ve üçüncü çeyreklerde pazarın genişleme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır.

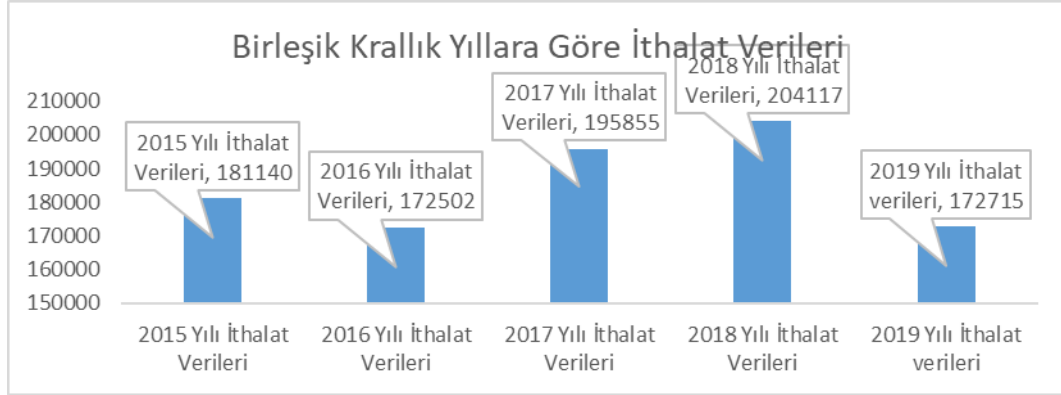
2007 Reçeller, Jöleler, Marmelatlar, Meyva Veya Sert Kabuklu Meyva Püresi, Meyva Veya Sert Kabuklu Meyva Pastları

Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında tutulan 2007 gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tarife cetvelinde; “reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin)” ifadesiyle tanımlanan ürünlerin pazar bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

2007 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin Birleşik Krallık pazarındaki ithalat rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

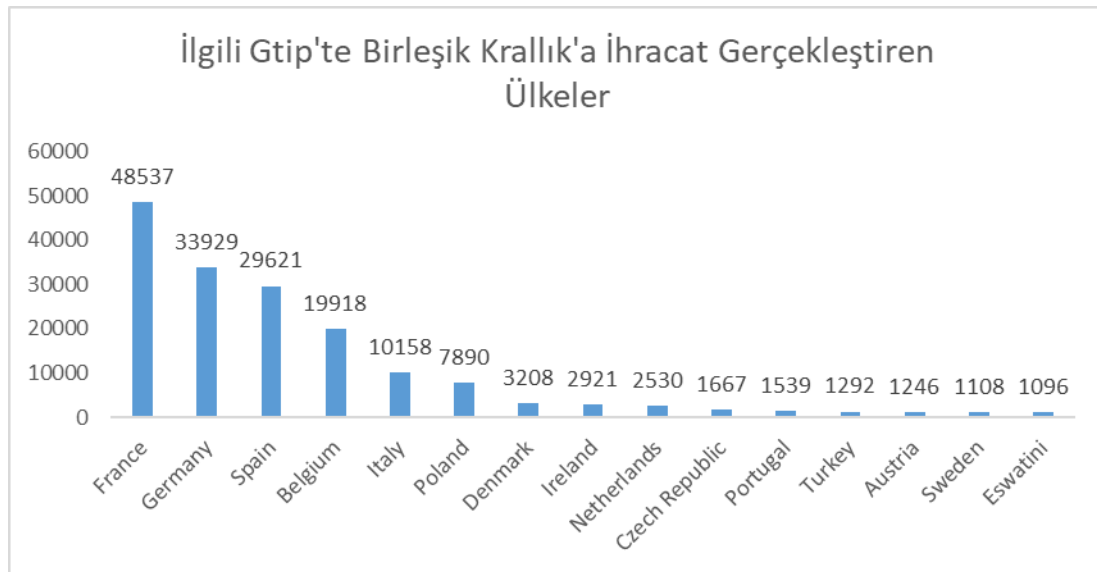

Tablo 44 (2007 gtip) Birleşik Krallık'a Göre İthalat Verileri

Birleşik Krallık'ın ithalat rakamları incelendiğinde; kısa ifade ile “reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin)” ifadesiyle tanımlanan ve 2007 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerin pazar payının 2016 yılında düşüş gösterdiği, 2017 yılında yükseliş göstererek 195 milyon usd seviyesine ulaştığı, 2018 yılında artışın devam ederek pazar hacminin 204 milyon usd'ye yükseldiği ancak 2019 yılında çok büyük bir daralma ile Birleşik Krallık pazarının ilgili üründe 32 milyon usd düşerek 172 milyon usd seviyesine düştüğü gözlemlenmiştir. Pazarın daralma seviyesi 2020 yılı çeyrek verileri incelenerek öngörüler oluşturulabilir. 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrek verilerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 45 (2007 gtip) Birleşik Krallık'a İhracat Gerçekleştiren Ülkeler

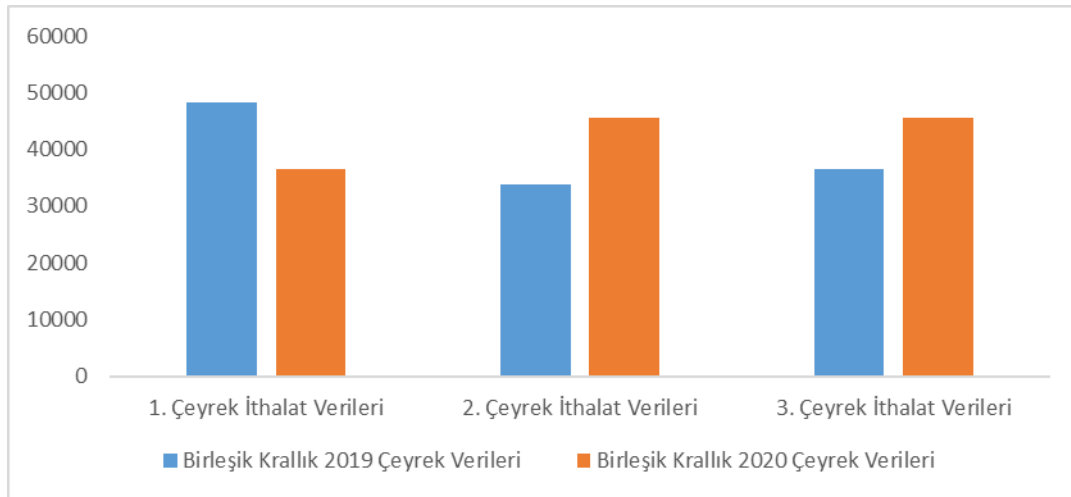

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ise; 2007 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerde Birleşik Krallık'ın 2019 yılında ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin Birleşik Krallık pazarındaki paylarına yer verilmiştir.

Tabloda yer alan verilere göre; Birleşik Krallık'ın 2007 gümrük tarife istatistik pozisyonunda en büyük tedarikçisi Fransa olarak tabloda belirtilmiştir. Fransa'yı; Almanya, İspanya, Belçika, İtalya, Polonya, Danimarka ve İrlanda takip etmektedir. Türkiye ise 2007 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanan ürünlerde Birleşik Krallık pazarının ihracatçı ülkeleri sıralamasında 12. sırada yer almaktadır.

2019 yılından sonra ortaya çıkan ekonomik gelişmeler, pandemi ve Brexit süreci ile yaşanan değişimin etkisini de incelemek Birleşik Krallık'ın ilgili üründeki pazar genişliği ve pazarın eğilimini öngörebilmek için çeyrekler verilerine göz atmak bir metodoloji olarak uygulanabilir. Eşdeğer verilerin birlikte incelenmesi ve bu veriler ışığında 2019 yılı ve 2020 yılı çeyrekleri kıyaslanarak yapılan değerlendirme ile yıl bazında verisine ulaşamayan 2020 yılının ithalat değişimleri üzerinde bir öngörü oluşturmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; 2020 yılı çeyreklere göre ithalat verilerinin incelenmesine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 46 (2007 gtip) 2019 ve 2020 Yılı Çeyrek Verileri

Yukarıdaki tabloda 2007 gümrük tarife istatistik pozisyonu ile tanımlanmış ürünlerin çeyreklere göre ithalat rakamlarına yer verilmiştir. 2019 ve 2020 yılı verileri incelendiğinde, 2020 yılında, 2019 yılına göre kısıtlı bir artışın gerçekleştiği söylenebilmektedir. Birinci çeyrek verileri incelendiğinde 2020 yılında 2019 yılına göre düşüşün yaşandığı ancak ikinci ve üçüncü çeyreklerde pazarın genişleme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. 2019 yılında yaşanan

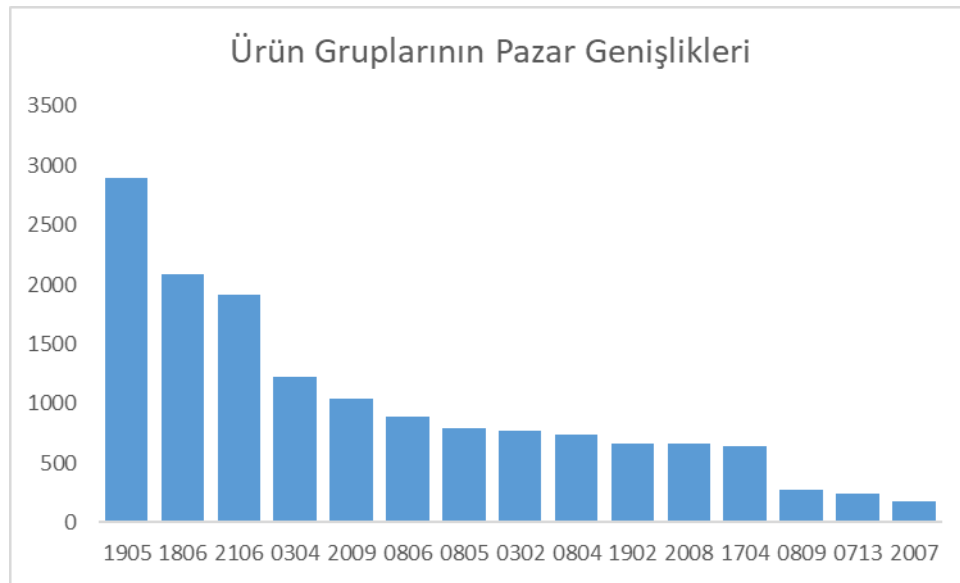
düşüşün 2020 yılında hacmini koruduğu, herhangi bir büyüme veya küçülme eğiliminde bulunmadığı söylenebilmektedir.

2. Ürünlerin Genel Pazar Hacimleri

Bir önceki bölümde Birleşik Krallık pazar hacimleri, pazarın artış veya azalış eğilimleri ve geleceğe dönük öngörülere yer verilmiştir. Ürünler ayrı başlıklarda ele alınmış, sektörel dağılımlar gözetilmiştir. Serbest ticaret anlaşmasının getireceği fırsat alanlarının değerlendirilebilmesi ve genel pazar yapısı ile ilgili okuyucuya öngörü sunulabilmesi amacıyla “Ürünlerin Genel Pazar Hacimleri” bölümünde, STA’ya konu ürünler 2019 yılı sonu verilerine göre gümrük tarife istatistik pozisyonlarına göre sıralanacak ve pazar büyüklükleri irdelenecektir.

Serbest ticaret anlaşmasında yer alan ürünlerin, 2019 yılı ithalat hacimleri aşağıdaki tabloda incelenmiştir;

Tablo 47 Ürün Gruplarının Pazar Genişlikleri

Yukarıdaki tabloda ürünler Birleşik Krallık pazarındaki büyüklüklerine göre gümrük tarife istatistik pozisyonları belirtilerek sıralanmıştır.

İHRACAT SÜRECİ

Ürün fiyatlandırması

Yurtdışı pazarlar için ürün fiyatlandırması, konuyla ilgili bilgi birikimi ve pazar durumunun iyi anlaşılmasını gerektirdiğinden karmaşık bir proses olarak düşünülebilmektedir. Makül bir kâr marjı elde etmek amacıyla ürünlerin fiyatının yeterince yüksek tutulmasının yanında, belirlenen fiyat seviyesinin, her bir hedef ülke pazarında ürünün rekabetçi olarak konumlandırılabilmesine de olanak tanınması gerekecektir. Farklı coğrafi pazarlara göre ve hedef müşteri beklentilerine göre dalgalanmalar yaşanabilmesi nedeniyle ürün fiyatlandırması, ihracat planı oluşturulması sürecinin en zorlu adımlarından biri olarak düşünülebilir.

Fiyatlandırma çalışmalarında, beklenmeyen değişken maliyet kalemlerini de gözönünde bulundurmak gerekir. Örneğin;

- İhracat satışlarının gerçekleşme döngüsü ve nakit akışı
- Tedarik bileşeninde oluşabilecek fiyat değişiklikleri
- Siparişlerin alınma sürecindeki güçlükler
- Ödeme koşullarındaki risk faktörleri
- Ek satış ve idari maliyet kalemleri

Bu maliyet kalemleri toplamına kâr marjı da ilave edildiğinde firmanın finansal durumuna ve kredilendirme vadesine göre temel bir taban fiyat oluşacaktır.

Fiyatlandırma Opsiyonları

Bazı pazarlarda ürünler için fiyat aralıkları belirlenmeli, döviz kurlarındaki dalgalanmalar da dikkate alınmalıdır. Fiyat çalışmalarında iki önemli faktör göz önünde bulundurulmalıdır:

Yeni bir pazara giriş: Rekabetin yoğun olabildiği pazarlarda rakip ürün fiyatlandırmalarıyla aynı seviyelerde fiyat belirlemek gerekecektir. Bazı durumlardaki strateji, kâr marjı düşük tutularak, uzun dönemde pazar payı kazanımı şeklinde kurgulanmalıdır.

Mevcut pazarlardaki pazar payını arttırmak: Rakip fiyat yapısını çözdükten sonra Pazar payını arttırmak için biraz daha alt seviyelerde fiyat pozisyonlaması şeklinde bir strateji uygulanabilir.

Aşağıdaki maliyet kalemlerinde yapılabilecek gerçekçi ölçümler önemli fark yaratabilecek, fiyat rekabetinde ne kadar alt seviyelere inilebileceği kolaylıkla belirlenecektir.

- Liman yükleme masrafları
- Dökümantasyon maliyetleri
- Paketleme kaynaklı arizi giderler
- Resmi evrak harçları
- Tetkik ve inceleme masrafları
- Kargo masrafları
- Acente komisyonları
- Banka masraf kalemleri
- Akreditif, sigorta gibi gerektiğinde ödenmesi gereken masraflar

Nakliye ve Ödeme Yöntemleri

Nakliye koşulları-INCOTERM (INternational COMmercial TERM) Satıcı ve alıcı arasında kimin hangi maliyet kalemleri ve sorumlulukları üstleneceğini ayırteden uluslararası kabul görmüş regülasyonlar dizisidir. Malların hangi aşamalarda, hangi şartlar altında karşı tarafa devir olabileceğini ve taşınan riskleri tanımladığından ve satıcı olarak ödeme/fiyat yapısında belirlenen koşula göre, malların teslim adresine veya farklı destinasyonlara kadar halen yükümlü olunmasını gerektirebilecek ticari yaklaşımları netleştirdiğinden, önemle ele alınmalıdır. Aşağıdaki tabloda, ihracat fiyat tekliflerinde kullanılan nakliye ve teslimat terimlerine yönelik bilgiler sunulmuştur.

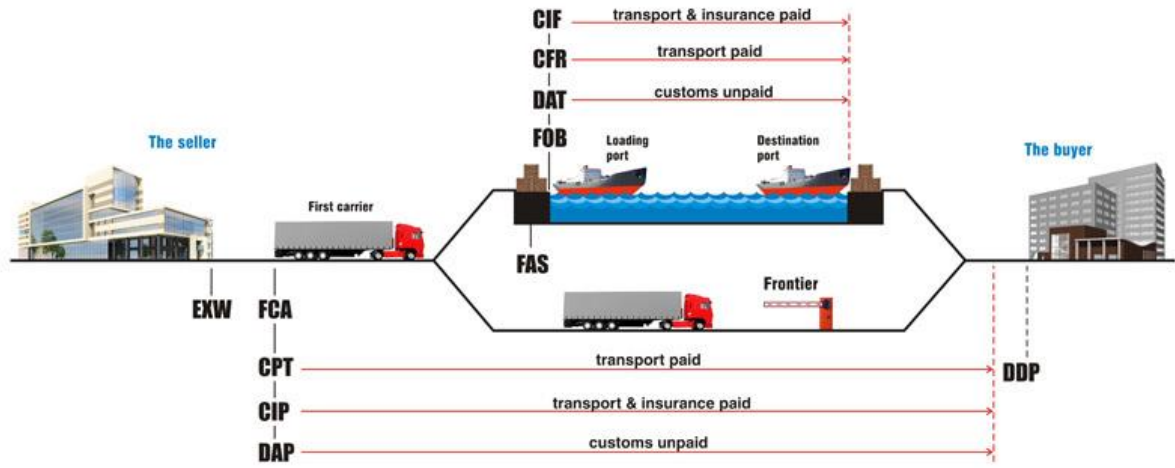
Tablo 48. Ödeme ve Teslim Şekilleri

Sıra no	TERİM	AÇIKLAMA	TERİM SONRASI AÇIKLAMA	ÖRNEK
1	EXW	EX-Works	Sevkiyat başlangıç yeri	EXW factory
2	FCA	Free Carrier	Sevkiyat başlangıç yeri	FCA Çorum
3	FAS	Free Alongside Ship	Ürünün indirildiği liman adı	FAS Çorum
4	FOB	Free On Board	Yüklenmiş halde teslimat	FOB Çorum
5	CFR	Cost and Freight	Nakliye ücreti ödenmiş	CFR Hamburg
6	CIF	Cost Insurance and Freight	Nakliye ve sigorta ödenmiş	CIF Hamburg
7	CPT	Carriage Paid To	Nakliye ödenmiş	CPT Hamburg

8	CIP	Carriage and Insurance Paid to	Nakliye ve sigorta ödenmiş	CIP Hamburg
9	DAF	Delivered At Frontier	Sınırdaki teslim	DAF Edirne
10	DES	Delivered Ex Ship	Gemi güvertesinde teslim	DES Çorum
11	DEQ	Delivered EX Quay	Körfez/limanda teslim	DEQ Kuşadası
12	DDU	Delivered Duty Unpaid	Sevkedilmiş, gümrük ödenmemiş	DDU Hamburg

Tablo 49. Incoterm Terimleri

Ödeme Koşulları

Ödeme koşulları belirlenirken yukarıda özetlenen birçok faktör gözönünde bulundurulmalı, ayrıca alıcı ile geçmiş ticari ilişki tecrübesinin yanı sıra, ihracat yapılan ülkelerin ekonomik, sosyal ve politik durumları da değerlendirilmelidir. En çok kullanılan ödeme şekilleri;

- Avans-Ön Ödeme: En garantili ödeme yöntemidir ve finansal maliyeti en düşük olanıdır. Duruma göre bazı işlemlerde kısmi ön ödeme ve teslim sonrasında bakiyenin ödenmesi yöntemleri de kullanılabilir. İşlemin hacmine ve alıcı statüsüne göre dikkatli değerlendirilmelidir.
- Akreditif: Ön-Ödeme yönteminden sonra en güvenli ödeme şeklidir. Ürün bedelinin, alıcı firma adına bankası tarafından ödenmesinin garanti altına alınmasıdır. Çeşitli farklı şekilleri olması ve kullanımını ileri seviyede bilgi gerektirdiğinden akreditif aşamasında uzman desteği gerekli olacaktır. Akreditif metninde yapılan imla hataları

dahi süreci zaman zaman darboğaza sokabilmektedir. Bu yöntemde hem alıcının hem de satıcının sorumlu olacağı banka komisyonları kaçınılmazdır.

- Döküman Mukabili Ödemeler: Bu çeşit ödemeler dökümanlarla ilişkilendirilmiş mal teslimatlarını içermektedir. Konşimento v.b. kritik nakliye evrakları alıcının bankasına iletilecek ve alıcının bankasına ödeme yapmasıyla malın devri sağlanacaktır. Ancak unutulmalıdır ki alıcının malları varışta reddetme durumu sözkonusu olduğunda satıcının malı geri çekme yükümlülüğü bir risk oluşturmaktadır.
- Açık Hesap: Bu yöntem, her ne kadar tam bir karşılıklı güven ve her iki tarafın birbirlerini tam anlamıyla tanınması temellerine dayansa da içerdiği risk açısından en tehlikeli satış yöntemidir.

Ödeme şekilleri ürün fiyat teklifi aşamasında belirlenmekte ve karşılıklı mutabakata dayanmaktadır. Ancak unutulmamalıdır ki, seçilen ödeme şekli ve nakliye yöntemine göre ürün fiyatları farklılıklar gösterebilecektir. Ödeme sürecine bankalar ve finans kuruluşlarının dahil olması, sürecin daha güvenli bir şekilde işletilmesini sağlayacaktır.

İNGİLTERE'DE GIDA SEKTÖRÜ İLE İLGİLİ BİLGİ ALINABİLECEK KAYNAKLAR

Kamu Kurumları

Defra- Department for Environment, Food & Rural Affairs <http://www.defra.gov.uk>

Food Standards Agency <http://www.food.gov.uk>

PSD- Pesticides Safety Directorate <http://www.pesticides.gov.uk>

The International Portal on Food Safety, Animal & Plant Health
<http://www.ipfsaph.org/En/default.jsp>

The Office of Public Sector Information (For UK Legislation) <http://www.opsi.gov.uk>

TSI- The Trading Standards <http://www.tradingstandards.gov.uk>

UK Trade & Investment <http://www.uktradeinvest.gov.uk>

Rural Payments Agency <http://www.rpa.gov.uk/rpa/index.nsf/home>

Meslek Kuruluşları

Association of Port Health Authorities / <http://www.apha.org.uk/>

Food and Drink Federation / <http://www.fdf.org.uk>

Agricultural Industries Confederation / <http://www.agindustries.org.uk/>

Fresh Produce Consortium (FPC) / <http://www.freshproduce.org.uk/>

National Dried Fruit Association / <http://www.driedfruit-info.com/>

Brewing, Food & Beverage Industry Suppliers Association / <http://www.bfbi.org.uk>

The Society of Food Hygiene & Technology / <http://www.sofht.co.uk/>

Health Food Manufacturers' Association / <http://www.hfma.co.uk>

British Sandwich Association / <http://www.sandwich.org.uk>

The Infant and Dietetic Foods Association (IDFA) / <http://www.idfa.org.uk/>

The Association of Bakery Ingredient Manufacturers / <http://www.abim.org.uk/>

The Federation of Bakers / <http://www.bakersfederation.org.uk/home.aspx>

British Frozen Food Federation / <http://www.bfff.co.uk/>

Chilled Food Association / <http://www.chilledfood.org/>

The British Cheese Board / <http://www.britishcheese.com/>

The Seasoning and Spice Association / <http://www.seasoningandspice.org.uk/>

Food Additives and Ingredients Association / <http://www.faia.org.uk/>

FoodSector.com / <http://www.foodsector.com/>

Institute of Grocery Distribution (IGD) / www.igd.com

Margarines and Spreads Association (MSA) / <http://www.margarine.org.uk/>

The Rice Association / <http://www.riceassociation.org.uk/>

Food from Britain / <http://www.foodfrombritain.com/>

British Soft Drinks Association / <http://www.britishsoftdrinks.com/>

British Bottled Water / <http://www.britishbottledwater.org/>

The British Coffee Association / <http://www.britishcoffeeassociation.org/>

The United Kingdom Tea Council / <http://www.tea.co.uk/>

Wine and Spirit Association of GB / <http://www.wsa.org.uk>

British Beer & Pub Association / <http://www.beerandpub.com>

Gin & Vodka Association of GB / <http://www.ginvodka.org>

GENEL DEĞERLENDİRME

Türkiye, 2021'e girmeden önce dış ticaret pazarında önemli bir payı bulunan İngiltere ile serbest ticaret anlaşması (STA) imzalamıştır. Anlaşma ile belirsizliğin azaltılması yolunda ikili ticaret güvence altına alınmıştır. İngiltere'nin AB ile sürdürdüğü sancılı Brexit sürecinden sonra birlikten ayrılması ve hemen ardından Türkiye ile imzalamış olduğu STA her iki taraf için de büyük önem taşımaktadır. İngiltere'nin şimdiye kadar 63 ülke ile imzaladığı STA'lar arasında Türkiye ile imzaladığı anlaşma 5. en büyük anlaşma niteliğindedir. Anlaşma ikili ticaretin gümrük vergilerine takılmadan sorunsuz ve etkin yapılmasına hizmet edecek, ayrıca başta otomotiv olmak üzere bazı kilit önemde yer alan sektörlerdeki tedarik zincirini destekleyecektir. İki ülke için de ihtiyaç duyulan bir zamanda imzalanan anlaşma siyasi ve ekonomik ilişkilerin güçleştirilmesi ve derinleştirilmesi yönüyle fırsatlar sunmaktadır.

Avrupa Birliği'nden ayrılan İngiltere'nin, gelecek yıldan itibaren Gümrük Birliği'nden de ayrılacak olması nedeniyle gümrük vergisi olmaksızın ticarete devam edebilmek, Türkiye'deki iş dünyası açısından büyük önem taşımaktaydı. AB ile Birleşik Krallık arasında anlaşmasız bir ayrılık olsaydı, ticarete Dünya Ticaret Örgütü'nün tarifeleri geçerli olacak, bu da AB ülkelerini olduğu kadar Gümrük Birliği'nin bir parçası olan Türkiye'yi de olumsuz etkileyecekti. Buna göre söz konusu STA yapılmamış olsaydı, Türkiye'nin cari fazla sağladığı bir pazarda rekabet avantajlarını kaybedeceği, özellikle elektronik ve makine ile kimyasallar sektörlerinde hem doğrudan hem dolaylı kayıpların, ulaştırma ekipmanları, hazır giyim ve tekstil sektörlerinde ise daha ziyade doğrudan kayıpların olması beklenmekteydi. Bu durumda sektörlerin toplam ihracatının %80 kadarının olumsuz etkileneceği ve yürürlüğe girecek yeni tarifeler ile toplam işlem zararının yılda 2,5 milyar dolara ulaşacağı tahmin edilmekteydi. Bu zararın, Türkiye'deki ilgili firmaların kapasite kullanımı, yatırım ve istihdam politikalarına orta ve uzun vadede ket vurması beklenmekteydi. Birleşik Krallık Dış Ticaret Bakanlığı raporuna göre de aynı etkiler, görece düşük olsa da, İngiliz tarafları için söz konusu olacak ve firmalar önemli bir pazarlarını kaybedeceklerdi.

2019 verilerine göre Birleşik Krallık, Türkiye'nin ikinci büyük ihracat pazarı olmasının yanı sıra Irak'tan sonra en fazla dış ticaret fazlası verdiği ülke konumundadır. Bu itibarla Brexit sonrası sürece ilişkin ticari kuralların ortaya konması büyük bir önem arz etmiştir. Türkiye ve Birleşik Krallık arasında tesis edilen anlaşma sayesinde Türk ihraç ürünlerinin %75'ine gümrük

tarifesi uygulanmasının önüne geçilmiştir.

İmzalanan anlaşma ile belirsizlikler ortadan kalkmış olmakla birlikte, Gümrük Birliğinden kaynaklanan kazanımlar da korunmaktadır. Örneğin otomotiv sektöründe mevcut tedarik zincirinin korunması sağlanırken, bulaşık makinelerinde %14'e çıkacak olan gümrük vergileri %0 olarak kalmaya devam edecektir. Ne var ki, Anlaşma aslında anlaşmasız bir Brexit ile kaybolacak olan mevcut Gümrük Birliği düzeninin sağladığı karşılıklı tercihli ticareti yeniden tesis eden bir düzenleme olmaktan öteye gitmemektedir. Anlaşma ile iki taraf arasında ticareti ve ekonomik ilişkiyi daha öteye taşıyacak bir düzenleme olmaktan ziyade durumun daha kötüye gitmesinin önleyen bir adım atılmış oldu. Dolayısıyla söz konusu anlaşmaya fazladan yüklenecek anlamlar yoluyla ikili ticaret hacmini iki katına çıkaracağı gibi beklentiler gerçeği yansıtmamaktadır.

Serbest Ticaret Anlaşmasının yapılması ile iki ülke arasındaki belirsizlik ortamının ortadan kalkması, önemli bir gelişmedir. Bununla beraber anlaşma, Gümrük Birliği ile çeyrek yüzyıl önce karara bağlanmış kurullarla belirlenmiş mevcut durumun aynen devam etmesini sağlamaktadır. İki ülke arasında özellikle otomotiv alanında tesis edilmiş olan tedarik zincirinin aksamadan sürdürülmesi ve bu alanda Türkiye'nin rekabet gücünün korunması sağlanmıştır.

Anlaşma, iki taraf arasındaki ticaretin Gümrük Birliği yapısından bir STA düzenlemesine geçişini sağlarken, ilişkiyi daha geriye götüren uygulamalardan mümkün olduğu ölçüde kaçınmayı amaçlamaktadır. Tarım ürünleri ticaretinde Gümrük Birliği rejimindekine benzer bir sistem uygulanacak olup STA tarım alanında eskisinden daha fazla bir serbesti sağlamamaktadır. Bununla birlikte, TEPAV araştırmasına göre, Brexit sonrasında Birleşik Krallık pazarında tarım ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde Türkiye'ye yeni fırsatlar doğabilecektir. Çünkü Gümrük Birliği rejiminde, Türkiye AB'nin ortak tarım politikalarının bir parçası değildir. Birleşik Krallık'ın bu rejimden ayrılması ve kendi tarım politikasını dönmesiyle, gümrük tarifelerinde görülecek değişiklikler, Türk ihraç ürünleri açısından avantaj yaratacaktır. Bunun nedeni, Birleşik Krallık tarım politikasının, AB'nin ortak tarım politikasından daha esnek olmasının beklenmesidir. Uzmanlara göre Birleşik Krallık pazarı tarım ve gıda alanından AB pazarına göre daha az rekabetçidir. Ancak bu avantajlardan yararlanabilmek için daha kapsamlı müzakerelerin yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca Birleşik Krallık pazarında Türk gıda üreticilerinin avantajı, elde edilecek düşük gümrük vergisi oranlarının yanı sıra, pazarın bitki ve hayvan sağlığı standartlarına uyum kapasitesine de bağlı

olacaktır.

Hayvan ve Bitki sađlıđına iliŐkin dűzenlemelerde ise, Gűmrűk Birliđi dűneminde benzer sertifikalar farklı isimler ve benzer prosedűrlere altında istenmeye devam edilecektir. Hizmet ticareti ise anlaşmada yer almamaktadır. Bu alan daha sonraki műzakerelere bırakılmakla birlikte, geçiŐ dűnemi sonrası hizmet tedarikine iliŐkin mevcut Őartlarda bir deđiŐiklik ۆngörűlmemektedir.

Kadim ticari iliŐkilere sahip iki űlkenin, ekonomilerinin yaŐanan siyasi geliŐmelerden kötü yűnde etkilenmesini engellemek üzere, sűratle bir Serbest Ticaret AnlaŐması imzalayarak uygulamaya koymasını kuŐkusuz her iki űlkenin iliŐkileri daha da geliŐtirmek noktasında sergilediđi bir iyi niyet beyanıdır. Bununla birlikte, iliŐkileri yeni bir dűzeye taŐımak iŐin, yatırım konuları, hizmetler, tarım ve gıda űrűnlerini somut olarak ele alan derin ve kapsamlı bir anlaşmaya ihtiyaŐ olduđu dűŐűnűlmektedir.

ÇORUM İLİ BİRLEŞİK KRALLIK İHRACAT DEĞERLENDİRMESİ

Çorum ili TÜİK verilerine göre 2019 yılında yaklaşık 1,5 milyar ABD doları tutarında ihracat gerçekleŐirmiŐtir. Söz konusu ihracatın ÷lke bazında rakamları incelendiğinde, Birleşik Krallığa yapılan ihracatın 3,2 milyar ABD doları tutarında olduğu ve bu rakamla Birleşik Krallığın Çorum'un ihracatında 22. sırada olduğu gör÷lmektedir. Çorum ilinin ihracatında ilk on ÷lke incelendiğinde ise Irak, BAE, Özbekistan, İsrail, Almanya, İspanya, Katar, ABD, Suudi Arabistan ve Libya ön sıralarda yer almaktadır. Çorum ÷lkemizden Birleşik Krallığa ihracat yapan iller arasında 35. Sırada yer almıştır.

2020 yılı Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verileri incelendiğinde ise Çorum'un ihracatının yaklaşık 656 milyar ABD doları tutarında gerçekleştiği ve Birleşik Krallığa yapılan ihracatın ise % 31,69 azalışla 2,2 milyar ABD dolarına düştüğü gör÷lmektedir. 2020 yılında Birleşik Krallık, Çorum'un ihracatında 26. sıraya gerilemiŐtir. 2020 verilerine göre Çorum ilinin ihracatında ilk on ÷lke incelendiğinde 1. sırada BAE'nin olduğu gör÷lmektedir. BAE'yi Belçika, Almanya, Irak, ABD, Angola, İspanya, Sudan, İsrail ve Hollanda takip etmektedir. Çorum, 2020 yılında Birleşik Krallık'a en fazla ihracat yapan iller sıralamasında 8 sıra gerileyerek 43. sırada yer almıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Samsun Bölge Müdürlüğünden alınan verilere göre Çorum'un 2019 yılında Birleşik Krallık'a yaptığı 3,2 milyar ABD dolarlık ihracatın % 32'sinin 48 fasıl numaralı Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya olduğu gör÷lmektedir. Bu ürünü sırasıyla 69 fasıl numaralı seramik mamulleri ve 94 fasıl numaralı Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb. prefabrik yapılar takip etmektedir.¹

Çorum ilinin Birleşik Krallık ile arasındaki ihracat yapısı incelendiğinde öncelikle 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması ile mevcut durumun korunacağı öngörülmektedir. Bu çerçevede Çorum'da imalatı gerçekleştirilen aşağıdaki sanayi kollarının Birleşik Krallık'a ihracatının devam edeceği beklenmektedir.

¹ TÜİK tarafından 2020 yılı Aralık ayı dış ticaret verileri açıklanmadığı için il/ürün/÷lke bazında yıllık dağılımı içeren veriler alınmamıŐtır.

- Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya;
- Seramik mamulleri;
- Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar;
- İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileŐikleri;

Tarımsal ürünler açısından konuya yaklaŐıldığında ise mevcut durumda iki faslın ön plana çıktığı görülmektedir. Bunlar;

- Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar ile
- Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuŐakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarlarıdır.

Birleşik Krallık, AB'den ayrılmadan önce Değirmencilik ürünlerinin önemli bir kısmını Almanya'dan tedarik etmekteydi. Süt ve süt ürünlerini ise ağırlıklı olarak İrlanda ve Fransa'dan alan Birleşik Krallığa Çorum'dan Sebzeler, Meyveler, Sert Kabuklu Meyveler Ve Bitkilerin Diğer Kısımlarından Elde Edilen Müstahzarlar ihraç edilmektedir. 2019 yılında Çorum bu ürünlerden yaklaşık 5 milyon ABD doları tutarında ihracat gerçekteŐirmiŐtir.

Tarımsal üretimde Çorum'un ihracatında yer alan en önemli ürün Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glutenidir. TÜİK 2019 yılı verilerine göre Çorum, yaklaşık 11,5 milyon dolarlık ihracat yapmıŐtır. Çorum'dan ağırlıklı olarak Yemen, Suriye, Irak'a ürün gönderilmiŐtir.

Çorum yıllık 1,5 milyon ton tahıl ve bitkisel üretim miktarı ile yaklaşık 1,7 milyar TL'lik bir değer oluŐurmaktadır. Osmanlık pirinci, Oğuzlar cevizi, Alaca soğanı ve Kargı bamyası önde gelen tarımsal ürünlerdir.

Türkiye ile STA çalışmaları kapsamında Çorum'dan yukarıda belirtilen tarımsal ürünlerin ve Birleşik Krallık'a ihracatının artması imkan dahilindedir.

Bu rapor, TR83 Bölgesi Rekabetçilik ve Dış Ticaret Destek Merkezi tarafından, yalnızca bilgi vermek amaçlı olarak hazırlanmıştır. Raporunda yer alan her türlü bilgi, veri, istatistikî veri yayınlandığı tarihte güvenilirliğine inanılan kaynaklardan alınmış olup sunulan bilgi ve verilerin doğruluğu garanti edilmemektedir. Söz konusu bilgiler, yatırım kararlarını yönlendirme amacı veya herhangi bir getiri vaadi içermemektedir. Sadece bu raporda yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararları verilmesi beklentilere uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu nedenle doğrudan/dolaylı uğranabilecek maddî veya manevî hiçbir zarardan Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı veya TR83 Bölgesi Rekabetçilik ve Dış Ticaret Destek Merkezi sorumlu tutulamaz.